

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdoba«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 130 (13.361)

Trst, torek, 6. junija 1989

Na Kitajskem je baje že prišlo do streljanja med različnimi vojaškimi oddelki

Razkol v ljudski armadi

Na Tienanmenu je obležalo na tisoče študentov in Pekinčanov - Vlada zagovarja stališče, da je morala »kontrarevolucijo«
zatreti - Gospodarski embargo ZDA - Kitajska je že na robu gospodarske krize

»V imenu ljudstva!«

MARKO WALTRITSCH

»V imenu ljudstva«, zato da bi ohranili in obdržali »ljudsko oblast«, so partijski in državni voditelji Ljudske republike Kitajske poslali vojske Kitajske ljudske armade na neoboroženo ljudstvo, na študente in delavce na Tienanmenu v Pekingu in na druge ulice ter trge v drugih kitajskih mestih. V nočnih urah so se vojaki s tanki prikradli v tiste kraje, kjer so študentje več tednov, na miren način, zahtevali več svobode in demokracije.

Televizija nam v teh dneh posreduje grozljive prizore na pekinških ulicah, vidimo dirjajoče tanke, padivjane vojake, ki ne branijo svoje domovine, marveč streljajo na neoboroženo množico, na lastne brate, vidimo mlade Kitajce, kako s preprosto besedo še vedno skušajo prepričati vojake, da so v zmoti, in tudi kako se potem borijo proti nasilju.

Televizija nam je posredovala slike in prizore, ki smo jih vajeni. Tanki so strli resnično ljudsko voljo v Berlinu, v Budimpešti, v Pragi, v Gdansk, tanki so šli na ljudi v Armeniji. Tanki pa niso dirjali samo v vzhodnoevropskih državah, kjer je na oblasti tako imenovani realistični socializem, tanki so dirjali tudi po ulicah čilskih mest, po goščavah nekdanjega južnega Vietnama, po ulicah marsikatero srednjeameriške in afriške države.

Bila pa je in je razlika med tanki, na katerih so narisane zvezde različne barve. V Čilu je Pinochet strl ljudsko vlado v imenu vojaške diktature in v imenu ohranjanja privilegijev. V Budimpešti in v Pragi včeraj, danes v Pekingu, pa je tako imenovana »ljudska vlada« tista, ki pošilja »vojake, ki so v službi ljudstva, ki so sestavni del ljudstva« na resnično ljudstvo.

V zgodovini Kitajske so generali vedno igrali pomembno vlogo. Nastavljali in odstavljali so cesarje. Republika Kuomitanga se je sesula prav zaradi tega, ker je Maocetung znal zbrati okrog sebe takrat resnične predstavnike kitajskega ljudstva in zmagal nad korumpiranimi generali nasprotnega tabora. Ogromna država, v kateri sedaj živi nad ena milijarda ljudi, je šla novo pot, pa čeprav se je ta kaj kmalu naslonila na policijski sistem, ki ni imel prav nobene veze z ljudsko voljo. Na čelu države pa se je ustvarila nova kasta birokratov in izžemalcev ljudstva. Po Maocetungovi smrti je je najprej na čelu države znašla skupina fanatikov. Deng Xiaoping pa je stopil na čelo reformistov in uspel mu je uničiti »tolpo štirih«. Zatem je državo skušal pripeljati med gospodarsko razvite države. Odtod gospodarska reforma, ki je prinesla svobodo in konkurenco na gospodarsko področje. To pa ljudem seveda ni bilo dovolj. Ponovno so zadihali, svobode pa niso še dobili. Odtod prizadevanja za tokrat resničnih »tisoč cvetov«. Odtod spori v samem vrhu kitajskih komunistov. Odtod demonstracije, ki so trajale več kot mesec dni.

Vse to je sedaj za nami. Deng Xiaoping je želel biti zapisan v kitajski zgodovini kot mož, ki bo Kitajcem vrnil svobodo. Ostal pa bo zapisan kot mož, ki je vojakom dal ukaz streljati na neoboroženo množico. Na enak način bo zgodovina pisala o Pinochetu in njemu podobnih.

PEKING — Ljudska armada je včeraj zjutraj ponovno napadla množico demonstrantov. Nove žrtve moramo prišteti tisočim študentom in Pekinčanom, ki so obležali na Tienanmenu in v pekinškem mestnem središču, ko je Li Peng prvič ukazal, naj se demonstracijo zatre v krvi, ker je to pač davek, ki ga mora narod plačati, da se znebi »kontrarevolucionarnih zločincev«.

V luči zadnjih dogodkov pa so zločinci menda le na čelu vlade in med najvišjimi vojaškimi čini, ki so prav včeraj izrazili solidarnost Dengovi politični izbiri. Vojska pa je očitno na robu hudega razdora, saj je menda že prišlo do streljanja med enotami, ki so zveste vladi, in enotami, ki se upirajo krvavi represiji.

Kitajska bi lahko bila na pragu civilne vojne, napetost pa je že zajela večino prebivalstva in segla do največjih mest, kjer se ljudje že pripravljajo na morebitne napade vojske.

NA 2. IN 3. STRANI

Vojaki ljudske armade so tudi včeraj streljali na množico na Tienanmenu

(Telefoto AP)

Na prvih skoraj svobodnih volitvah v neki socialistični državi Pravo zmagoslavje opozicije na Poljskem Partija je sinoči že priznala svoj poraz

Zmagoslavje Lecha Wałęse

(Telefoto AP)

VARŠAVA — Poljska komunistična oblast je sinoči priznala svoj poraz in zmago Solidarnosti na nedeljskih skoraj demokratičnih političnih volitvah na Poljskem, obenem je pozvala opozicijo, naj se ne prepusti »triumfalnosti«, temveč naj vstopi v koalicijsko vlado, da tako zagotovi nadaljevanje demokratičnega procesa in družbeno-politično trdnost v državi.

Glasnik vladne koalicije Jan Bisztyga je v sinočnji televizijski izjavi poudaril, da bo oblast spoštovala rezultate volitev in da bo nadaljevala po poti demokracije in reform, toda Solidarnost mora tudi pokazati čut odgovornosti in sprejeti ponudbo generala Jaruzelskega o najširši vladni koaliciji. Če opozicija ne bo sprejela »soodgovornosti«, bo po trditvah Jana Bisztyga zavladata na Poljskem anarhija, ki bo ogrozila »demokracijo in družbeni mir na Poljskem«.

Predlog, da bi Solidarnost sodelovala v vladni koaliciji, je včeraj ponovno zavrnil glavni Walesov svetovalec Bronislaw Geremek. Vodja Solidarnosti Lech Wałęsa pa je priznal, da bi lahko izredna zmaga opozicije predstavljala pravo nevarnost za politično ravnotežje v državi. Wałęsa pa vseeno upa, da bodo našli »ustavno rešitev«, ki bi poraženim kandidatom »zemaljske liste« omogočila izvolitev s poslansko zbornico (sejm).

Po prvih neuradnih podatkih, dokončni bodo znani šele jutri, je opozicija izvolila skoraj vse

svoje predstavnike, ki so ji po ključu 35 odstotkov dodelili za poslansko zbornico. Režim je namreč pristal, da bo imela opozicija v sejmu 161 poslancev, Poljska združena delavska partija in njeni zavezniki pa 216 poslancev, a kaj, ko so le redki režimski predstavniki dobili potrebno večino, marsikdo pa dvomi, da bo to uspelo poražencem v drugem krogu volitev, ki bodo 18. junija. Poiskati ni treba torej kako ustavno rešitev, ki bi preprečila popoln poraz partije, saj je na dlani, da so na volitvah za senat, kjer ni bilo nobenega ključa in so bile torej volitve svobodne, ker ima senat malenkostne pristojnosti, prepričljivo zmagali predstavniki opozicije.

Režim in opozicija pa v teh urah obenem podrobno analizirata uradne podatke o izredno nizki udeležbi na volitvah. V nedeljo se je namreč volitev udeležilo le 62,1 odstotka volilnih upravičencev, kar vzbuja sum, da številni Poljaki ne verjamejo v možnost demokratizacije.

Zaradi snežnega meteža
»Giro« včeraj počival

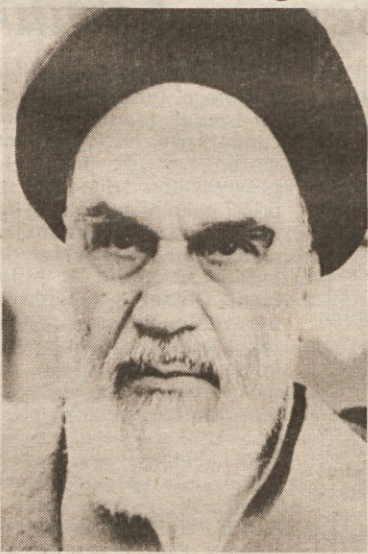
NA 14. STRANI

Iran: kam po Homeiniju?

TEHERAN — Medtem ko Iran žaluje za duhovnim in državnim voditeljem Homeinijem, ki je v nedeljo podlegel bolezni, se svet sprašuje, kam bo krenila država z novim vodstvom. Se bo znala znebiti krvave dediščine nasilja, ki jo zapušča Homeini? Že nekaj ur po imamovi smrti je bil predsednik države Hamenei izvoljen za novega imama, vendar je njegova izvolitev po mnenju zahodnih komentatorjev prehodna rešitev in vprašanje je, ali bo novi voditelj znal vzpostaviti ravnovesje med različnimi strujami in frakcijami.

Položaj v Iranu je zaenkrat miren, toda nepopisna gneča na trgu ob Homeinijevih posmrtnih ostankih je zahtevala osem človeških življenj in na desetine ranjenih.

NA 4. STRANI

Navdušenje v mestu

Tržaško moštvo v višji ligi

Triestini je torej uspela uvrstitev v 2. italijansko ligo. Tržaško moštvo si je napredovanje priigralo v nedeljo z zmago v Ferrari, medtem ko je Spezia ostala praznih rok v Lucci, a Prato v gosteh pri Reggiani. Tako sta v višjo ligo napredovali Reggiana in Triestina. Sploh pa so Tržačani proti koncu prvenstva igrali zelo zaenestljivo in so si tudi s kančkom sreče prestop v višjo ligo tudi zaslužili.

Kolikšno zanimanje je vladalo za nedeljski nastop Triestine, kaže že dejstvo, da je z ekipo v Ferraro odpotovalo kar 5.000 navijačev, ki so seveda proslavili prestop v B ligo.

Tudi v Trstu je bilo veselje nepopisno. Kolone avtomobilov z društvenimi zastavami Triestine so še pozno v noč vozile po mestu.

NA 14. STRANI

Eksplodizija plina v SZ: 462 mrtvih

NA 2. STRANI

□ □ □

Mlad navijač Rome žrtev nasilja

NA 16. STRANI

□ □ □

Tragičen požar v turinskem zaporu

NA 16. STRANI

V Pekingu je vojska ponovno napadla neoboroženo množico Širijo se glasovi o puču in spopadih med vojaškimi odredi

PEKING — Napetost v Pekingu narašča in se ob odmevih na izvajanje represivnih načrtov Li Pengove vlade naglo širi tudi drugod po Kitajski. Glas o napadih vojske na neoboroženo ljudstvo je prdril do najbolj oddaljenih pokrajin, pa čeprav ima kitajska vlada popoln pregled nad radijsko in televizijsko emisijo in medija izkorišča za širjenje lažnih vesti. Včeraj sta se oglasili vlada in Centralna vojaška komisija, skratka premier Li Peng, Deng Xiaoping ter predsednik Yang Shangkun. Z delirantnimi poročili so skušali uveljaviti stališče, da je vojska nastopila v vladnem imenu, pokol pa naj bi bilo edino orožje proti »kontrarevolucionarnemu uporu«. Upor naj bi podžigali zločinski elementi, ki so se združili z najbolj reakcionarnim krilom kitajske politike, še celo s somišljeniki tolpe štirih.

Z besedo so prišli na dan tudi zastopniki vojaških vrhov, ki so izrazili solidarnost vladi, vendar se lahko prav v vojski skriva eden od najbolj nepredvidljivih razpletov kitajske krize. Po še nepotrjenih vesteh, naj bi prišlo do hudega razdora znotraj ljudske armade. Nekateri vojaški odredi, naj bi streljali proti vojakom, ki so izvajali ukaze Centralne

vojaške komisije. Visoki čini, ki so se uprli navodilom in so odstopili, da jim ne bi bilo treba ukazati vojakom, naj streljajo na neoboroženo množico, bodo morali pred vojaško sodišče.

Postopoma zadobiva otipljivejše obrise tudi hipoteza, da se je na pekinških ulicah odigral pravi puč, ki sta ga vodila Deng Xiaoping in Yang Shangkun. Njima naklonjeni vojaški odredi naj bi udarili po pekinški množici, da bi dokončno obglavili novorojeno gibanje za demokratizacijo.

Skok za desetletje nazaj v kitajski zgodovini pa ima že danes zelo težke posledice, zapisane žal s krvjo tolikih žrtev, ki so obležale na pekinških ulicah. O številu žrtev dvodnevnega nasilja govorijo sicer izključno tuji dopisniki. Uradno naj bi od sobote umrlo 1.400 ljudi, tuji novinarji pa trdijo, da je nezazisljano represija terjala 7.000 do 10.000 žrtev. Mednarodna družba za človekove pravice je včeraj sporočila vest, da so vojaki pobijali tudi v bolnišnicah. Očividci namreč trdijo, da so v nekaterih krajih vojaki streljali na ranjence, ki so ležali v posteljah.

Iz Pekinga že tako prihajajo samo vesti o pravih vojnih grozotah. Tanki naj bi si tudi včeraj utirali pot ne glede na množico.

Peking je popolnoma obnemel. Mesto je izgubilo vse značilnosti milijonskega vlemesta. Slišati je bilo le občasno streljanje, proti večeru pa je prebivalstvo odgovorilo vojski s popolno zatemnitvijo. Počutje v mestu je mogoče razbrati s transparenta, ki se je pojavil pred eno od pekinških univerz. Na njem je pisalo »narod umira« in v mestu se pozna, da je v teku prava civilna vojna.

V Pekingu je že izbruhnil problem hrane, ki je izginila iz trgovin. Velika prodajna središča so zaprta, zapirajo tudi veliki hoteli, kjer so gostje prepuščeni samim sebi. Slavni Sheraton je postal pribežališče ranjenih novinarjev in tujih državljanov, ki jim veleposlaništva niso še našla varnejšega bivališča. Restavracije zapirajo zaradi pomanjkanja živil, dolge in urejene vrste ljudi pa se vijejo pred bankami in poštami uradi, saj se je večina Pekinčanov odločila, da dvigne vse svoje prihranke.

Panika se že širi po državi, kjer se še ne ve veliko o težavah, ki tarejo Peking. Televizija molči in ne predvaja reportaž o vojaki, ki streljajo na množico. V najbolj oddaljenih pokrajinah še ne verjamejo temu, kar se dogaja v glavnem mestu, v drugih večjih mestih pa je že zavladal kaos. V Šanghaju je položaj na robu krize. Množica dre na ulice, kjer postavlja barikade, prepričana, da bo vojska kmalu udarila tudi tam.

V tolikšni zmešnjavi se je v poznih večernih urah, ko se je na Kitajskem danilo, razširila vest, da je Deng Xiaoping umrl. Vest je nepotrjena, zdravstveno stanje priletnega voditelja pa je bilo že nekaj tednov izredno kritično. Sicer pa je Kitajska že pripotovala na mrtvi tir in to ne glede na življenje ali smrt 84-letnega Denga. Predsednik Bush je uvedel gospodarski embargo, ki bo močno bremenil kitajsko ekonomijo, ES pa je diplomatsko zapodila domov kitajskega predstavnika, češ da se v Bruslju nimajo kaj pogovarjati z zastopnikom krvoločne vlade.

Tanki na prometnicah, ki peljejo do središča Pekinga (AP)

Protesti v Italiji

RIM — »Je mar to vojska ljudstva?« To vprašanje so dijaki znanega rimskega liceja »Tasso« zapisali z velikimi črkami na transparent in se z njim podali včeraj na demonstracijo pred Pantheonom. V njem se zrcali vsa nejevernost in zapredanost mlajšega rodu pred grozotno tragiko kitajskih dogodkov. Pred ogromno starodavno zgradbo, v kateri so pokopani italijanski kralji, se je zbralo kakih tisoč, morda dvatisoč dijakov in dijakinj. Z obrazov sem bral jezo in razočaranje v grlu me je stisnilo, ko so se v spokojnosti trga ostro zarezali akordi Internacionale. Mlad kitajski študent jo je zapel v svojem jeziku, to je v jeziku tisočev, ki so z isto pesmijo na ustih padli pod svinčenkami »vojakov ljudstva«. »Preprečiti je treba pokol,« je zadelo iz množice in vse naokrog so

mu nemo odgovorili napisli: »Ne streljajte na ljudstvo«, »Mladi Kitajci, mi smo z vami«, »Ne pokončajte upanja«. O tem upanju so pričali drugi napis kot »Li Peng, tvoji oklopniki so samo papirnati tigri« ali »Socializem se premika z nogami kitajskih študentov« ter besede Tržačana Giannija Cuperla, vsedržavnega tajnika ZKMI (prireditelje demonstracije pred Pantheonom), ki je v imenu vseh izrazil solidarnost »Kitajskemu bratom, ki se borijo za demokracijo, svobodo in novi socializem«.

Včerajšnja rimska demonstracija je bila le ena od tolikih, pa četudi najbolj množična, s katerimi so mladi po vsej Italiji z muko, a tudi z upanjem v srcu izkričali ves svoj gnev proti barbarskemu nasilju Dengovega režima.

DUŠAN KALC

Slovenski komunisti obsojajo

LJUBLJANA — Centralni komite slovenske partije je včeraj v zvezi s kitajskimi dogodki objavil naslednjo izjavo:

»Slovenski komunisti ne smemo in nečemo molčati ob tragičnih dogodkih na Kitajskem. Čeprav ni izčrpnih informacij o tamkajšnjem dogajanju, smo pretreseni nad tem, da so tanki pomendrali mlada življenja. Protestiramo zoper politiko, ki svoje cilje uveljavlja za ceno človeških življenj. Taka politika izgublja svojo verodostojnost, zaupanje in upanje ljudi. Ne pristajamo na to, da se z velikimi besedami o boju proti sovražnikom, kontrarevoluciji in obrambi socializma teptajo temeljne človekove svoboščine in pravice ter da se uporablja sila, preden je s silo izzvana.

Oglašamo se tudi zato, ker je s tem dejanjem storjena neizmerna škoda ne samo socialističnemu razvoju LR Kitajske, temveč celotnemu procesu socializma in miru v svetu, zato, ker bo zdaj nedvomno težje graditi socializem v znamenju humanosti in demokracije v naši in drugih socialističnih državah.

To, kar se je zgodilo na Kitajskem, je zelo resen razlog za zaskrbljenost in vznemirjenost, ne sme pa biti znak za preplah, malodušje in omahovanje. Nasprotno! Zdj se moramo še bolj zavzeti za to, da se strnejo sile vseh naprednih ljudi za demokratično prenovitev vsega našega življenja.

Predsedstvu CK ZKJ predlagamo, da z jasnimi stališčem, ki bo dosledno načelni politiki ZKJ, seznanijo vodstvo KP Kitajske in izrazi prepričanje, da bo v urejanju tamkajšnjih nedvomno zelo zapletenih političnih razmer prevladal razum.«

Malomarnost botrovala katastrofi ob Uralu V obeh vlakih je umrlo vsaj 462 potnikov

MOSKVA — Po nedeljski katastrofi dveh potniških vlakov so za danes po vsej Sovjetski zvezi razglasili žalovanje. Kongres ljudskih deputatov se je dopoldne sestel le za četrt ure, da bi poslušal kratko poročilo predsednika vrhovnega sovjeta Mihaila Gorbačova, ki je včeraj poletel na kraj nesreče. Ne da bi se spuščal v napovedi, je Gorbačov dejal, da je katastrofi očitno botrovala nemarnost, saj so nekaj ur pred eksplozijo plina ob železnici že zaznali padec pritiska v plinovodu, pa ustrezne službe očitno niso ukrenile potrebnega, da bi preprečile katastrofo. Gorbačov govori o več sto smrtnih žrtvah, med njimi je mnogo otrok, ki so se iz Novosibirska peljali na počitnice v Adler na Črnem morju.

Gorbačov je omenil naslednje podrobnosti. Na kraju nesreče, ki leži tik na meji med avtonomno republiko Baškirijo in zauralsko oblastjo Čeljabinsk, poteka plinovod kakšen kilometer v stran od železnice, in sicer po obronkih preduralskih hribov. Tako je curek tekočega plina, ki je začel pod velikim pritiskom uhajati iz plinovoda, tekel v kotanjo. Zrak je bil topel in utekočinjen plin se je hitro spremenil v hlapce. Odsek železniške proge je bil v plinskem kotlu.

Strogo po voznom redu bi se ta par potniških vlakov, ki vozi med Novosibirskom in Adlerjem, ne bi smel srečati prav na tem kraju. Usoda pa je hotel tako, da sta se oba polna brzca hkrati našla na območju, kjer je takrat bila skrajno velika koncentracija plina. Prišlo je do eksplozije, ki je zajela obe kompoziciji. Nekaj vagonov je ogenj dobesedno stopil in o potnikov, ki so bili v njih, ni nikakršnih sledov.

Ob vsej nesreči je morda še vseeno srečna okolnost v tem, da v neposredni bližini kraja eksplozije ni naselij, najbližje je 15 km daleč, mesto Aša, ki ima okoli 40 tisoč prebivalcev in leži na skrajnem zahodnem robu Čeljabinske oblasti. Eksplozija je bila tako močna, da so jo sredi noči slišali tudi v tem priuralskem kraju. Po njej pa se je vnel požar, ki ga še danes opoldne niso povsem ukrotili.

Nesreča se je zgodila ob eni uri 13 minut po krajevem času (ob 23.13 po moskovskem). V včeraj objavljenih uradnih sporočilih in sožaljih je rečeno, da je zaradi nesreče iztekla velika količina utekočinjenega plina kar je treba razumeti tako, da je eksplozija še dodatno poškodovala plinovod. Iz-

gorelo površino cenijo na deset hektarov.

Sodijo, da je v obeh vlakih bilo več kot tisoč potnikov, med njimi mnogo otrok. Sinoči do pol osmih so v bolnišnicah v najbližjih mestih (Ufa, Kujbišev, Kazan, Sverdlovsk) in v Moskvi našli več kot petsto ponesrečenih potnikov. Zaradi močnih opeklin mnogi še naprej umirajo. Uradno število mrtvih je trenutno 462.

Ker je eksplozija bila tako močna, da je vrgla v zrak vagono, se niso mogli reševati iz njih tudi tisti potniki, ki sicer niso pretrpeli hujših poškodb.

V zveznem ministrstvu za zdravstvo so še isto noč objavili alarm in ob petih zjutraj so bile na kraju nesreče prve zdravniške ekipe. Na pomoč so pritegnili vojaške enote in gasilce iz širšega območja.

V nedeljo so poleg Mihaila Gorbačova na kraj nesreče poleteli še Nikolaj Rižkov, Aleksandr Vlasov (predsednik vlade Ruske federacije), Dimitrij Jazov (obrambni minister) in Jevgenij Čazov (minister za zdravstvo).

ANTON RUPNIK

Pomoč žrtvam eksplozije plina je bila kljub oddaljenosti od obljudenih krajev sorazmerno učinkovita (Telefoto AP)

Nadaljuje se poizvedovalni mandat predsednika senata Spadolinija

RIM — Čeprav je bila pozornost politične javnosti usmerjena predvsem na tragične kitajske dogodke, se je tudi včeraj pridno nadaljevalo polemično obstreljevanje med strankami po stari in preizkušeni predvolilni tradiciji. V središču polemik je še naprej predvsem odnos strank do vladne krize, ki se nesmiselno vleče v nedogled in ki ji v resnici ni videti konca, vsaj ne pred evropsko volilno preizkušnjo.

Pooblaščen predsednik Spadolini je včeraj začel drugi krog posvetovanj. Sestel se je s predstavništvom predsednikov dežel, kar je popolna novost v posvetovalni praksi.

Predsednik senata je želel kljub drugačnim smernicam, ki jih je prejel, skrajšati svoj mandat, kar je na sobotnem srečanju na Kvirinalu zaupal predsedniku republike Cossigi in to tudi dosegel. V teh dneh se bo še naprej sestajal z različnimi političnimi ter družbenimi in gospodarskimi predstavniki (danes je namreč na vrsti predstavništvo sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL), vendar bo v soboto o tem dokončno poročal predsedniku republike ter mu vrnil mandat. To postavlja Cossigo pred velike težave. Prve dni pri-

hodnjega tedna, to je najbolj razgibanega in razbeljenega tedna pred volitvami, se bo moral predsednik republike odločiti, kako naprej s to čudno krizo. Nekaj bo moral vsekakor ukreniti, možnosti pa ni veliko. Lahko bi sam nadaljeval posvetovalno delo, da bi izgubil še nekaj dni in prišel tako v povolilno fazo, vendar bi bilo to nedostojno do Spadolinija, češ da ni sposoben nadaljevati raziskovalne dejavnosti. Druga možnost je, da pošlje De Mitovo vlado pred parlament. Glede na popolno zmešnjavo zadnjih dni predvolilne kampanje bi se parlament lahko izrekel šele po volitvah, politično pa je vprašljivo, komu bi takšna rešitev najbolj koristila. Tretja možnost je, da poveri nekomu poln mandat. V tem primeru ga lahko poveri le De Miti, ker ga je KD nakazala kot edinega kandidata in ker ni bilo nobenega veta proti njemu. Takšna rešitev pa bi prav gotovo zasejala nove razdore med zaveznike petstrankarske koalicije, zlasti med KD in PSI, ki se vsekakor še naprej pridno obdelujeta z očitki in protiočitki.

DUŠAN KALC

Ivan Borštner napovedal svojo predajo oblastem

LJUBLJANA — V prostorih Društva slovenskih pisateljev je bila včeraj zvečer tik pred začetkom protestnega literarnega večera v znak solidarnosti z Janezom Janšo tiskovna konferenca, na kateri je Ivan Borštner (podobno kot Janša član tako imenovane četverice) napovedal predajo oblastem. Borštner je bil v javnosti odsoten od polovice prejšnjega meseca (pred pristojnimi bi se moral zglasiti že 10. maja), kot je naglasil v včerajšnji izjavi, pa se od takrat pa do danes ni skrival, ampak je »nekaj časa ignoriral pravila igre, ki niso legitimna in ki torej ne morejo biti pravila tega naroda, čeprav so legalna.« Dejal je tudi, da niti za trenutek ni pomislil, da bi napravil kak skrajni korak (npr. pobeg čez mejo), hkrati pa je izrazil upanje, da bi njegovo dejanje ne instrumentalizirali, oz. prikazali kot kontrarevolucionarno dejanje.

Na tiskovni konferenci je posegel tudi Igor Bavčar v imenu Odbora za varstvo človekovih pravic, ki je poudaril, da se bo omenjeno združenje še naprej prizadevalo za spoštovanje pravic četverice.

I. V.

V dveh hudih nesrečah ob življenje 7 ljudi

RIM — Pet oseb je včeraj zgodaj zjutraj izgubilo življenje na avtocesti A1 pri kraju Zagarolo v bližini Rima, ko je neka alfasud z veliko hitrostjo trčila v tovornjak fiat 39, ki je bil pravilno parkiran na počivališču ob avtocesti. Policija še ni uspela obnoviti poteka nasreče, ena od domnev pa govori o tem, da naj bi voznika alfasud 30-letnega Angela Giudiceja za hip premagal spanec in je tako, ne da bi se zavedal, zapeljal na odcep, ki vodi na počivališče. Domnevo o spancu potrjuje tudi dejstvo, da po nesreči niso našli sledi zaviranja, tako da se je avto dobesedno zaril pod tovornjak. Da so izvlekli nesrečne potnike iz osebnega avtomobila, so morali priskočiti na pomoč gasilci iz Rima.

Ob Angelu Giudiceju so v nesreči umrli še vsi njegovi sopotniki. Gre za Angelovo 22-letno soprogo Giuseppino, njunega 2-letnega sina Manuela in za njuni nečakinji 14-letno Sonio in 22-letno Roso Faraci. Voznik težkega tovornjaka v nesreči ni bil poškodovan.

Včeraj zjutraj pa sta dve osebi izgubili življenje tudi v predoru Citera na avtocesti pri kraju Barberino del Mugello pri Firencah. Tam je voznik tovornjaka 40-letni Adamo Nobili od zadaj trčil v prikolico. Nobili je bil takoj mrtev, umrl pa je tudi njegov sopotnik, katerega ime pa niso sporočili. Za zdaj so vzroki nesreče še neznan.

Brezobzirnost prodirajoče ljudske armade je razvidna tudi iz kupov trupel, ki ležijo še vedno na pekinških ulicah (Telefoto AP)

Veliki starec Deng izbral pot obračuna

PEKING — Krvavi pokol študentov na Tienanmenu je še enkrat dokazal, da na Kitajskem, ki ima izredno mlado prebivalstvo, še vedno odločajo »stari«, med katerimi pa vodi vse niti »veliki starec« Deng Xiaoping. Ta 85-letni starec, ki hudo bolan leži v pekinški bolnišnici, pa je tudi izdal ukaz, da vojska z vsemi sredstvi zavzame Tienanmen.

Znano je, da je Deng že večkrat izjavil, da Kitajska še ni pripravljena na demokracijo in da je potrebno glavne štiri principe, ki temeljijo na vodilnem položaju KP Kitajske, na demokratični diktaturi ljudstva, na načelih marksizma in leninizma ter na ohranjanju Mao-vih misli, braniti tudi z orožjem. Toda kljub tem izjavam je bilo malo takih, ki so pričakovali, da se bo »veliki starec« obrnil proti mladini, ki je mirno zahtevala le več svobode in demokracije v državi.

Pokol na Tienanmenu je morda še manj razumljiv, če vemo, da je bil prav Deng Xiaoping tisti, ki je leta ponavljal, da je treba mesta v politiki prepustiti mladim. Toda sam ni bil med tistimi, ki bi se bil pripravil umakniti. Čeprav je v kitajskem političnem vrhu prepustil mesto drugim in se uradno umaknil, pa je v bistvu ohranil vso moč in iz ozadja vodil dogodke na kitajskem političnem prizorišču.

Deng Xiaoping pa se je proslavil predvsem s svojimi gospodarskimi

reformami, ki naj bi socialistični Kitajski pomagale iz nerazvitosti in ji omogočile hitrejši razvoj. Toda pri tem je »veliki starec« najbrž spregledal, da kapitalističnih metod v gospodarstvu ni mogoče uvesti brez istočasnih političnih reform. Teh pa se je Deng očitno bal. Rajši je igral vlogo posrednika med konservativci in reformisti, dokler v zadnjem času v spopadu med premierom Li Pengom in partijskim sekretarjem Zhao Ziyangom ni odločno podprl prvega, manifestante obtožil kontrarevolucije in ukazal vojski napad na Tienanmen.

Ogorčenje in zaskrbljenost v Aziji Ob Zahodu najtežje obsodbe Madžarov

Avstralski premier Bob Hawke je kot prvi predsednik kake zahodne vlade konkretno odgovoril kitajskim voditeljem zaradi pokola na Tienanmenu z odpovedjo svojega za oktober napovedanega obiska na Kitajskem. Istočasno je avstralski zunanji minister Gareth Evans pozval k sebi kitajskega veleposlanika Zhang Zhajja in mu izročil uradni protest vlade v Camberri in obenem sporočil, da je prisotnost delegacije devetnajstih trgovskih in finančnih izvedencev kitajske vlade v Avstraliji nezaželjena.

Bolj previdne so bile nekomunistične države Azijskega jugovzhoda. Tajska vlada je izrazila le »zачudenje«, glede morebitnega protesta pa se je skrila za običajnim »no comment«.

Južnokorejsko zunanje ministrstvo je izrazilo zaskrbljenost zaradi »krvavih dogodkov v Pekingu« in izrazilo upanje v »mirno rešitev« sedanjega spora, ker je »stabilnost in trdnost Kitajske bistvene važnosti za mir in stabilnost na Korejskem polotoku in v vsej Aziji.« Filipinska predsednica, ki je po rodu Kitajka, je poudarila »svojo žalost« zaradi dogodkov na Kitajskem. Vplivni kardinal Jaime Sin, duhovni vodja mirnega ljudskega upora, ki je strmoglavil Marcosovo diktaturo, pa je navedel, »da nasilje ne rešuje nobenega problema, še več, nasilje poraja novo nasilje.« Sin je dogodke na Kitajskem obenem izkoristil, da je pozval filipinsko prokitajsko komu-

nistično gverilo, naj odpre oči in pogleda resnici v obraz, saj življenje v komunizmu lahko postane samo še bolj bedno, za nas komunizem ni alternativa,« je končal svoj poziv kardinal.

Še bolj zaskrbljeni so v Hongkongu, kjer je guverner londonski vladi sporočil, da je prebivalstvo prežeto s srdom in grozo. Nedeljske izjave predsednice britanske vlade Thatcherjeve, »da bo Velika Britanija spoštovala svoje obveze glede bodočnosti Hongkonga«, so povzročile val ogorčenja tako v Londonu kot v Hongkongu. »Če se ne moremo zanešati na Kitajce,« je dejal konservativni poslanec Anthony Beaumont Dark, »moramo obnoviti razpravo o hongkonškem sporazumu. Britansko ljudstvo ne bo nikoli sprejelo zamisli, da bi svojo kolonijo izročili tolpi srednjeveških morilcev.«

V vseh teh reakcijah je kot neuglašena struna izpadla izjava vietnamskega radia, ki je izrazil vso svojo solidarnost kitajski vladi. Po vietnamskem mnenju »kitajska vojska ni imela druge izbire kot poseg, ker so skupine tepistov in zvodnikov žalile, pretepale in razoroževale vojake.«

Povsem v drugačnem tonu je komentirala dogajanja na Kitajskem madžarska televizija. Glavni vodničar televizije Endre Aczel je dejal, da v Pekingu »morilci zvesto branijo red« in dodal, da »so osebe s takimi idejami v velikem številu prisotne v vseh socialističnih državah«. Madžarsko partijsko glasilo Nepszabadsag pa je ob primerjavi krvave zadušitve madžarske vstaje leta 1956 s sedanjimi dogodki na Kitajskem zapisalo, da »s puškami ni mogoče rešiti nobenih problemov.«

Sovjetska televizija pa skuša popraviti sobotni spodrslijaj, s tem da objavlja številne reportaže o dogodkih na Kitajskem, a se izogiba komentarjem.

Vlade Zahodne Evrope se medtem posvetujejo, da bi zavzele enotno stališče. So pa zato glasnejši politiki, ki na ves glas in oglašeno obsojajo »pokol na Tienanmenu« in ga skušajo vnovčiti za notranjepolitične cilje.

Vojaki na svojem pohodu proti centru Pekinga niso imeli lahkega posla (Telefoto AP)

Reševanje padlih na Trgu Tienanmen so organizirali študentje in delavci sami (Telefoto AP)

Odpor ljudstva

PEKING — Gostje hotela Sheraton v Pekingu so včeraj lahko sledili dokaj nenavadni TV oddaji po notranjem TV omrežju, ki je oddajalo neverjetne prizore poguma kitajskih študentov. Po še nepojasnjenem postopku so posnetki snemalca CNN, ki je snemal dogodka na ulici, prišli na ekran Sheratona. Najprej se je na ekranu pojavila kolona tankov, nakar je pred njo skočil goloroki mladenič in se ustavil pred prvim tankom. Komandir oklopnika je težko vozilo ustavil in zavlil na desno: mladenič se je spet postavil pred tank; tedaj je tank zavlil na levo, vendar se je pred njim spet znašel fant. Takrat je komandir odprl kupolo, mladenič pa je skočil na tank in se začel z njim pogovarjati. Vojak je zatem kupolo spet zaprl, mladenič pa se je ponovno postavil pred tank in bilo je jasno, da se bo pustil povoziti. Množica meščanov, ki so prisostvovali prizoru, ga je odvedla stran, na desetine občanov pa je naskočilo tanke. Slika je zatem izginila, kaj pa je s snemalcem, se za sedaj ne ve.

15. aprila: ob smrti bivšega generalnega sekretarja kitajske KP Hu Yaobanga nalepijo pekinški univerzitetni študentje dazebae, ki hvalijo pokojnega voditelja kitajskega reformizma. Študentje prvič, čeprav zelo posredno, kritizirajo partijske voditelje, ki so prisilili Hu Yaobanga, da je 1987. leta odstopil.

17. aprila: na tisoče študentov se zgrne na pekinške in šanghajske ulice. Množica vzklika Huju in zahteva uvedbo reform.

18. aprila: 2.000 pekinških študentov se s svojimi kolesi popelje na Tienanmen. Zahtevajo uradno kritiko vseh preteklih protiliberalističnih kampanj, svobodo tiska, več državnih naložb za šolsko izobrazbo in preklic vseh pravil o javnih shodih in manifestacij ter Hujevo rehabilitacijo.

19. aprila: množica študentov demonstrira pred sedežem KPK. Policija nastopi in razžene množico.

21. aprila: 100 tisoč ljudi se zbere na Tienanmenu.

22. aprila: študentje nočejo zapustiti Tienanmena, čeprav jih policija skuša prepričati, naj se razpustijo. Študentom se pridruži še nekaj tisoč

Kronologija dogodkov 50-dnevne krize Zatiranje »pomladi«

ljudi, ki se je zbralo na uradni kome-moraciji Hu Yaobangove smrti.

24. aprila: na deset tisoče študentov prične stavko. Zahtevajo odprtje dialoga z vlado. Prvi vojaški odredi se približajo Pekingu.

26. aprila: uradno stališče KPK zagovarja stališče, da so demonstracije konspirativnega značaja.

27. aprila: več kot 150 tisoč študentov si utre pot do Tienanmena, ki ga je obkolila policija. Kmalu za tem se na trgu zbere več kot pol milijona ljudi.

29. aprila: vladni zastopniki se sestanejo s predstavništvom študentov. Študentsko gibanje ima tudi svoje disidente, ki se odrečejo pogajanjem in najavijo, da ne bodo preklicali zasedbe 41 fakultet

30. aprila: šef pekinške partije sprejme delegacijo študentov

2. maja: 6.000 oseb demonstrira v Shangaju

4. maja: več kot 100 tisoč ljudi manifestira na Tienanmenu ob 70-letnici ustanovitve prvega študentskega gibanja. 300 novinarjev demonstrira pred sedežem uradne agencije Xinhua. Tudi v Nankinu beležijo prve nemire

5. maja: pekinški študentje se vrnejo na fakultete. Generalni sekretar KPK Zhao Ziyang se zavzame za dialog z demonstranti.

13. maja: 2.000 študentov prične gladovno stavko.

14. maja: na tisoče ljudi se zbere na Tienanmenu v znak solidarnosti.

15. maja: prvi ultimatum kitajske vlade študentom. Zaradi zasedbe bodo Gorbačova sprejeli na letališču in ne Trgu nebeskega miru.

17. maja: študentje zavrnejo tudi Ziyangovo prošnjo, naj zapustijo trg. Priredijo demonstracijo, ki se je udeleži več kot milijon ljudi.

18. maja: milijonska množica je spet na Tienanmenu. Poleg študentov so tudi delavci in intelektualci. Li Peng noče pogajanj.

19. maja: prebivalstvo zaustavi vojaške tovornjake v pekinškem predmestju.

20. maja: obsedno stanje v Pekingu.

21. maja: milijon ljudi se zbere na ulicah, nekateri vojaki stopijo na stran študentov.

22. maja: demonstranti zahtevajo umik vojske.

24. maja: vojska se umake v neko pekinško vojašnico.

25. maja: vojska podpre Li Penga.

26. maja: Zhao Ziyang mora zapustiti vlado.

29. maja: študentje postavijo kip demokracije na Tienanmenu.

31. maja: prve režimske protidemonstracije

1. junija: propade »spontana« protidemonstracija.

2. junija: vojska vkoraka v središče Pekinga. Prebivalstvo skuša zaustaviti vojsko in zaščiti študente.

3. junija: Tienanmen je prizorišče pokola. V noči si vojska utre s tanki pot do trga, vojaki streljajo na množico.

Ugibanja zahodnih in vzhodnih izvedencev Kam bo krenil Iran po Homeinijevi smrti?

TEHERAN - »Imam Homeini je umrl. Od alaha pridemo, k alahu se vrnemo.« S temi besedami je teheranski radio v nedeljo zjutraj seznanil iransko prebivalstvo s smrtjo imama Homeinija, šiitskega »papeža«, ki je bil v zadnjih desetih let s svojim fanatizmom in krvočno odločnostjo eden od protagonistov dogajanja na mednarodni sceni. Medtem ko Iran žaluje za svojim duhovnim voditeljem, pa se svet sprašuje, ali se bo z imamovo kaj v državi kaj spremenilo.

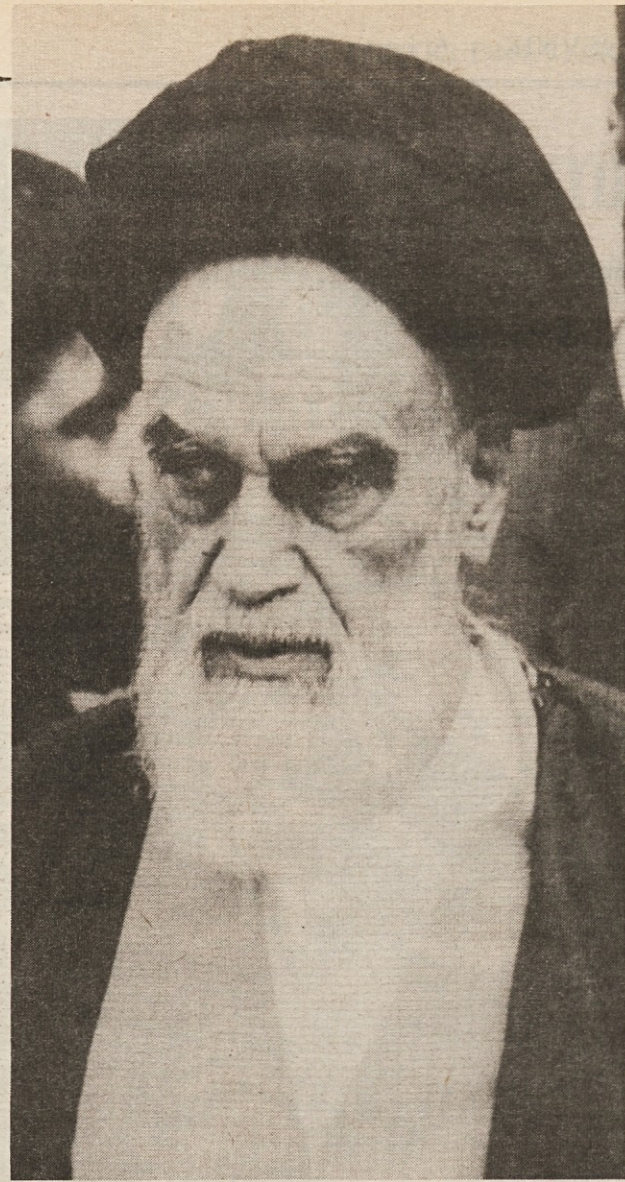
Po oceni nekaterih komentatorjev dejstvo, da je iransko vodstvo tako hitro izvolilo za novega imama doseďanega predsednika Alija Hameneja, dokazuje, da želi izpeljati zamenjavo na vrhu čimhitreje in čim manj boleče, obenem pa voditi državniške posle kar najbolj normalno. Po oceni drugih komentatorjev pa je je bila izvolitev Hameneja prehodna rešitev, ki napoveduje spremembe v ne preveč oddaljeni prihodnosti.

Največja neznanka pa je, po kakšni poti bo krenil Iran po smrti svojega duhovnega in državnega voditelja. Vprašanje je namreč, ali bo Iran spremenil zlasti nekatere osnove svoje dosedanje zunanje politike in predvsem načelo o izvažanju islamske revolucije. Tudi v tem pogledu so komentatorji zelo previdni, saj je izvažanje islamske revolucije eno od načel Homeinijeve teokratske ustave, v kateri je med drugim zapisano, da »moramo razširiti božji zakon na ves svet«. Morda pa bodo Homeinijevi dediči v tem bolj previdni in predvsem večji pragmatiki in bodo vodili bolj spravljivo politiko.

Manj previdni v svojih ocenah so bili nasprotniki pokojnega imama. Vodja mudžahedinov Rajavi je iz Bagdada dejal, da je s Homeinijevo smrtjo konec nečloveškega teokratskega režima in da se je začela prva faza osvoboditve iranskega naroda, sin odstavljenege šaha Reza pa je iz ZDA napovedal obdobje negotovosti, izgrediv in spopadov med različnimi frakcijami.

V Iranu je po poročanju časopisnih agencij položaj dokaj miren, množice se zbirajo, da bi javno pokazale svojo bolečino ob smrti duhovnega voditelja. Največja množica se je seveda zbrala v Teheranu na osrednjem trgu, kjer so prejšnjo noč postavili Homeinijevo truplo na mrtvaški oder. Zaradi gneče je po poročanju uradne iranske agencije osem ljudi izgubilo življenje, na desetine pa jih je bilo ranjenih. Da bi ublažili neznošno vročino z brizgalnami močijo trg in množico.

Imam Homeini bo pokopan danes dopoldne. Pogrebne svečanosti bodo zgodaj zjutraj, njegove posmrtno ostanke pa bodo pokopali na pokopališču Beheste e zahra v vzhodnem predelu Teherana.

Ob naslovu Imam Homeini, pod naslovom žalujoča množica v Teheranu, spodaj pa imam Homeini pred desetimi leti, ko se je vrnil v Teheran iz pariškega izgnanstva (Televoto Ansa)

Najvplivnejši imamovi dediči

Štirje od najvplivnejših dedičev: Hamenei, Musavi, Rafsanjani in Ahmad Homeini

Po smrti Homeinijevi smrti je bil za imama izvoljen z večino glasov Ali Hamenei. 49-letni predsednik republike (mandat mu bo zapadel oktobra) je bil od nekdanjega Homeinijev sodelavec. Zaradi tega je bil za časa Reza Pahlavija zaprt in mučen, roka pa mu je ohromela po nekem atentatu. Po oceni zahodnih izvedencev Hamenei sodi v konservativno krilo šiitskega klera. Skupno s predsednikom parlamenta Rafsanjanijem je Hamenei porinil na obrobje ajatulahe Montazerija, ki je bil do pred nedavnim najožji Homeinijev sodelavec in so ga vsi imeli za najverjetnejšega naslednika.

Skupno s Hamenejem bo nedvomno med protagonisti iranskega dogajanja 55-letni predsednik parlamenta Hašemi Rafsanjani, kateremu naj bi bilo v kratkem usojeno predsed-

stvo republike. Rafsanjani je tudi poveljnik oboroženih sil in je bil lani najbolj vnet zagovornik premirja z Irakom. Vsi so ga imeli za pragmatika, med afero Rusdie pa se je izkazal kot eden najbolj ostrih nasprotnikov Zahoda.

Po mnenju zahodnih komentatorjev bodo v današnjem Iranu odigrali veliko vlogo še 48-letni predsednik vlade Husein Musavi, ki je bil s svojim radikalizmom všeč Homeiniju; sin pokojnega imama Ahmad Homeini, ki sicer nima uradnih funkcij, uživa pa po očetu velik ugled; predsednik sveta izvedencev, ki je izbral Homeinijevega naslednika Ali meshini in pravosodni minister Abdulkarim Ardebil, ki je likvidiral laične sodnike in spremenil sodišče v neusmiljeno pest Homeinijevega režima.

Zapuščina pokojnega šiitskega imama Homeinija Fanatizem, nasilje in kri

Njegovi pristaši ga sedaj primerjajo Kristusu in Karlu Marxu. »Kot vsi veliki revolucionarji,« pravijo, »je preoblikoval svet s pomočjo idej in bistveno spremenil predstavo, ki jo ljudje imajo o sebi.« Samo bodočnost bo pokazala, ali je Ruholah Musavi, ki je bil na zahodu bolj znan kot imam Homeini, dejansko posegel v tok zgodovine in ga preusmeril. Nedvomno pa je dal svoj pečat koncu našega stoletja, saj seme njegove revolucije ni vzkliko samo v Iranu, pač pa se je zakoreninilo tudi v drugih, zlasti revnih državah takoimenuvanega tretjega sveta. Množice nedvomno privlačijo njegov mit priletnege Davida, ki se je oborožen samo s svojo vero zoperstavil mogočnemu Goliatu, predvsem pa jih, lačne in izkoriščane, osvaja njegovo sporočilo, da niso »manjvredni od nikogar, da se jim ni treba klanjati nikomur in posnemati nikogar.« Istočasno pa je Homeini dal desetletju svoje absolutne oblasti v Iranu še en pečat: pečat verskega fanatizma, nasilja in krvi.

Redkokateri iranski rodoljub in nasprotnik šahovega režima, ki je v drugi polovici sedemdesetih let v Parizu pomagal Homeiniju v njegovem boju proti Rezi Pahlaviju, je tedaj mislil, da se bo pod imamovim vodstvom Iran spremenil v teokratsko strahovlado, v kateri je imel pravico do državljanstva, predvsem pa do življenja le, kdor je bil povsem podrejen imamu in je dosledno spoštoval njegovo zelo ozko interpretacijo korana. Ostalim - tistim, ki niso soglašali z njegovimi politikami ali so se prepričali zoper predpise korana - imam ni prizanesel. V najboljšem primeru so predsedili dolga leta v ječi, najbolj pogosto pa so morali na vešala ali pred eksekucijski vod v istih zaporih, kamor jih je v prejšnjem desetletju zapirala šahova policija.

Homeinijev lik je težko dojemljiv, če ga ocenjujemo zgolj z merilom za-

hodnjaške, zlasti evropske miselnosti in kulture, čeprav to ne more omiliti moralne ocene ob njegovih grozodejstvih. Toda ta »različnost« je zaznavala vse imamovo življenje, kot so ga zaznavale izkušnje otroških let, ko je ravno Zahod (v katerem je vključeval tudi komunistične države) skušal s silo in brutalnostjo preoblikovati Perzijo.

Ruholah Musavi se je rodil v začetku stoletja (leta 1900 ali 1902) v vasi Homein na robu puščave med Teheranom in Isfahanom. Ko mu je bilo komaj 5 mesecev, je bil njegov oče Mustafa, ki je bil islamski duhovnik, ubit. V mali vasi so vsakodnevno življenje skandirali revščina, lakota in fatalistični odnos do smrti, obenem pa tudi globoko sovraštvo do fevdalnih gospodov, ki so popustili pred pritiskom tučev in jim dovolili, da so vsilili svoj zakon. Med leti 1905 in 1911 so Perzijo pretresali nemiri, ki so jih ruske čete zatrle v krvi, toda ljudstvo je tedaj iztrgalo vsaj na papirju priznanje političnih pravic, ajatulah pa pravico, da zavrnejo zakone, ki ne bi bili v skladu s koranom. Tako je bilo vsaj v zametku postavljeno načelo vlade teologov, na katerem je Homeini leta 1979 osnoval svojo ustavo.

Leta 1921 je mladi Ruholah s svojim obvezujočim imenom (izbral ga je ded, pomeni pa »izbran od Alaha«) šel v sveto mesto Kom, ki je postajalo središče upora proti tujemu vplivu, ki je ogrožal perzijsko identiteto in avtoriteto ter gmotni položaj muslimanskega klera. Le nekaj mesecev prej je z britansko pomočjo v državi prevzel

oblast kozaški častnik Reza Kan, ki si je zadal kot cilj, da bi zlomil oblast fevdalnih gospodov in muslimanskega klera, da bi lahko odprl Perzijo zahodnemu svetu.

Njegov poskus je propadel 1941. leta, ko so sovjetske in britanske čete zasedle Perzijo, kmalu nato pa je postal spet aktualen, ko je s pomočjo ZDA sedel na iranski prestol Kanov sin Reza Pahlavi. Šah se je tedaj spopadel z naprednim voditeljem Mosadekom, ki si je prizadeval, da bi podprl naftne vrelce. Kot večina ajatulahov je tedaj tudi Homeini odobravil podpravljen naravnega bogastva, ni se pa angažiral v boju za ta cilj, ker so se zanj zavzemali predvsem laiki. In tako je mirno gledal, kako je Cia vrnila prestol šahu, ki ga je bil Mosadek malo prej izgnal.

Reza Pahlavi tedaj ni dojel bistva stališča ajatulahov in je napel vse sile za laicizacijo države, namesto da bi iskal sporazum s klerom. In leta 1962 je prav v svetovnem mestu Komu obtožil ajatulahe nazadnjaštva in je napovedal podpravljen premoženja verskih redov. S tem se je vnel spopad s šiitsko duhovščino, vojska je streljala proti mulahom, Homeini pa je tedaj poslal preeroško pismo šahu »Ne bom ti dal nikoli miru.«

Že naslednje leto je bil Homeini na čelu upora proti Rezi Pahlaviju. Tedanji predsednik vlade Mensur ga je dal aretirati in zapreti, svojo drznost pa je plačal z življenjem. Dva dni potem, ko je ukazal Homeiniju, naj se oprosti vladi, je bil ubit na ulici. Homeini pa, ki je bil v tem času proglašen za ima-

ma, je postal premočen, da bi šah lahko dokončno obračunal z njim. Zato je bil samo poslan v izgnanstvo.

Medtem ko je Reza Pahlavi s sredstvi, ki mu jih je zahotavljala nafta, začel uresničevati svoje faraonske spremembe v državi in začel kupovati najodobnejše ameriško orožje, da bi postal dejanski »stražar Zaliva«, je bil Homeini najprej v izgnanstvu v Turčiji in nato v Iraku (ki je tedaj nudil z veseljem zatočišče vsem sovražnikom šahovega režima), od koder je pošiljal v sosednji Iran svoje ognjevitve proglašene proti šahu. Priložnostne izbire, neusklajena gospodarska rast, predvsem pa prevelika odvisnost od zahoda so na sredini sedemdesetih let povzročile v Iranu hudo krizo. Ob stopnjevanju sovraštva proti Rezi Pahlaviju in njegovemu režimu se je krepil Homeinijev vpliv. Imam je s svojimi proglašeno stalno podžigal svoje somišljenike, ki se niso ustrašili šahovih zaporov, mučenja in množičnih eksekucij. »Iz krvi vsakega mučenika se bo rodilo vsaj deset Alahovih vojščakov, prišel bo dan, ko bo dovolj otroški mezinec, da se tiran zruši v prah.«

To se je zgodilo leta 1977, ko je gospodarska kriza v Iranu dosegla višek. Družbeni sloji so se tedaj drug za drugim pridružili ajatulahom v boju, ki ga je Homeini v tistih dneh vodil iz pariškega izgnanstva. Ob vse bolj množičnih ljudskih demonstracijah se je režim leta 1978 zrušil, šah pa jo je z družino pobrisal na tuj.

Revolucija je zmagala in imam Homeini se je lahko vrnil domov. Z nje-

govo vrnitvijo pa so se za državo začeli novi pretresi. Imam je namreč hotel obračunati z nekdanjimi zavezniki, da bi lahko v državi uveljavil islamsko teokratsko republiko, istočasno pa je presekal vse stike s tujino, da bi preprečil tuje kvarne vplive na perzijsko identiteto. In da bi krepil zavest in ponos svojih ljudi je začel izzivati ves zahod.

Kot šah pred njim, je Homeini uveljavil v Iranu svoj zakon in svojo voljo z ječo, mučenjem in množičnimi eksekucijami. In vojna z Irakom, ki je napadel soseda v upanju, da bo lahko v nekaj dneh likvidiral sovražni teokratski režim, je imamu omogočila zaostrih strahovlade. Homeini je osem let zavračal vsako ponudbo Bagdada po premirju in razširil spopad na ves Zalic. Da bi bil kos iraški vojaški premoči, pa ni okleval niti pred najbolj krutimi odločitvami: med drugim je poslal na minska polja na tisoče otrok, da bi s svojim žrtvovanjem omogočili prodiranje iranskih čet. Sele lani, ko je bila premoč nasprotnika prevelika in ko so postopno začele plahneti množice pasdaranov, ki so se žrtvovali na bojiščih, je Homeini izpil grenki kelih premirja.

Poraz na fronti in bolezen pa nista zlomila njegovega duha. Vse do zadnjega je vztrajal v obsodbi »satanskega« Zahoda in pred nekaj meseci ni okleval ter je izrekel smrtno obsodbo proti pisatelju Salmanu Rusdieju, ker si je v svoji zadnji knjigi drznil osmešiti islamski fanatizem. Za njegovo neuklonljivostjo, asketstvom in strogim uveljavljanjem predpisov korana pa je bilo opaziti velikanski egocentrizem, ki je botroval nemu najbolj krvavih kultov osebnosti.

Homeini je sedaj mrtev, njegova dediščina pa ostaja. Ne Iran sam ne vse človeštvo se je ne bo znebilo tako zlahka, ker je osnovana predvsem na fanatizmu in krvi.

Kako je s poslanci?

Na volitvah 17. junija 1984 so sodelovali državljani 10 evropskih držav: Irske, Velike Britanije, Danske, Nizozemske, Belgije, Luksemburga, Zvezne republike Nemčije, Francije, Italije in Grčije. Kasneje sta v Evropsko skupnost pristopili tudi Španija in Portugalska.

V evropski parlament je bilo izvoljenih 434 poslancev. Nacionalne stranke sodelujejo s sorodnimi iz drugih držav. Najmočnejša je bila socialistična skupina s 129 poslanci (leta 1979 jih je imela 124). Na leviči sta bili še komunistična skupina s 42 (47) in Zeleni z 11 (11) poslanci. V sredino sta sodili demokristjanska oziroma ljudska stranka s 112 (117) in neodvisni z 11 (18) poslanci. Na desni pa so bile naslednje skupine: evropski demokrati s 47 (63), liberalci s 31 (38), napredni demokrati s 29 (22), skrajna desnica s 16 (4). Neopredeljenih je bilo 5 poslancev, enako kot pet let prej.

Poslance plačujejo države v katerih so bili izvoljeni. Njih plača je enaka plači parlamentarca v domači državi. Najbolje so plačani poslanci iz Italije. Dobijo 5.814 Ecu mesečno (9 milijonov lir). Angleži dobijo le 2.701 Ecu, najslabše so plačani Portugalci: samo 775 Ecu.

Za vsakodnevno prisotnost na plenarni seji ali na seji komisije dobijo poslanci še 156 Ecu (242.000 lir). Stroški potovanja od mesta v katerem stanujejo do Strasbourga so kriti s 930 lirami za vsak kilometer za prvih 400 km, s polovico te vsote za vsak nadaljni kilometer. Za službena potovanja znotraj Evropske skupnosti dobi vsak poslanec letni regres do 3.875.000 lir. Nadaljne 3 milijone in pol mesečno dobijo poslanci za uradniške stroške, le polovico te vsote, če so odsotni na več kot polovici sej. 5.600.000 lir regresa imajo tudi zato, da plačajo osebnega tajnika. Na tak način evropski poslanec iz Italije lahko dobi do 18 milijonov lir vsak mesec.

VOLILNI REZULTATI 1984 IN 1979

stranke	ITALIJA						SEVERO-VZHOD						FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA			
	1984			1979			1984			1979			1984		1979	
	glasovi	odst.	sedeži	glasovi	odst.	sedeži	glasovi	odst.	sedeži	glasovi	odst.	sedeži	glasovi	odst.	glasovi	odst.
KD	11.544.672	33,0	26	12.774.320	36,4	29	2.422.254	34,0	5	2.605.043	36,7	6	306.056	36,6	314.254	36,67
KPI	11.643.547	33,3	27	10.361.344	29,6	24	2.347.063	32,9	6	2.150.903	30,3	5	207.729	24,8	191.365	22,33
PSI	3.916.566	11,2	9	3.866.946	11,0	9	727.488	10,2	1	759.939	10,7	2	91.830	11,0	92.177	10,76
PRI	2.132.963	6,1	5	896.139	2,6	2	468.203	6,6	1	195.685	2,8	0	73.468	8,8	16.172	1,89
PLI				1.271.159	3,6	3				259.834	3,7	1			62.642	7,31
PSDI	1.212.732	3,5	3	1.514.272	4,3	4	250.940	3,5	1	325.237	4,6	1	46.476	5,6	54.331	6,34
MSI-DN	2.318.113	6,6	5	1.909.055	5,4	4	287.406	4,0	0	191.051	2,7	0	48.931	5,8	36.225	4,23
SVP	197.752	0,5	1	196.373	0,6	1	197.752	2,8	1	196.373	2,8	1	2.726	0,3	3.606	0,42
Avton.	191.072	0,5	1	166.393	0,5	0	14.868	0,2	0	47.356	0,7	0	7.951	0,9	17.175	2,00
LIGA V.	161.671	0,5	0	—	—	—	112.943	1,6	0	—	—	—	5.486	0,7	—	—
P.R.	1.194.321	3,4	3	1.285.065	3,7	3	201.929	2,8	0	252.645	3,5	1	33.025	3,9	52.454	6,12
DP	498.067	1,4	1	252.342	0,7	1	103.155	1,4	0	38.912	0,5	0	13.205	1,6	5.561	0,65
Drugi	—	—	—	549.193	1,6	1	—	—	—	78.531	1,0	0	—	—	11.003	1,28

Leta 1979 sta dva Tržačana, Marcello Modiano (KD) in Manlio Cecovini (listar, ki je kandidiral na liberalni listi) bila izvoljena v Evropski parlament. Na volitvah leta 1984 je Giorgio Rossetti (KPI) bil izvoljen, kot šesti v volivnem krogu. Takrat je v evropski parlament prišel tudi demokristijan Alfeo Mizzau iz Furlanije. Zahvaliti se je moral izvoljenemu Arnaldu Forlaniju, ki mu je z odstopom prepustil mesto. V Trstu je Rossetti dobil 8.900 preferenčnih glasov, Mizzau pa samo 780, zaradi česar je takoj po vo-

Letošnja predvidevanja

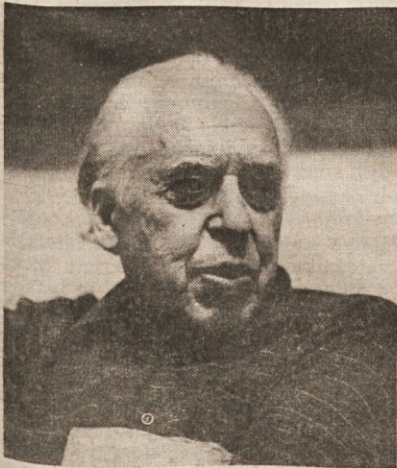
litvah ostro obsodil tržaške demokristijane.

V italijanski politiki se je od leta 1984 do danes spremenilo marsikaj. Demokristijani so ostali pri istem, komunisti so nazadovovali, socialisti pa napredovali. Tudi v deželnem merilu so se stvari lani zelo spremenile. Na

sedanjih volitvah se je osnovala laična lista (republikanci, liberalci in radikalci), pojavili so se zeleni. Zadnje upravne volitve potrjujejo ta trend. Brez dvoma bo tudi rezultat nedeljskih deželnih volitev na Sardiniji vplival na izid evropskih volitev čez dva tedna.

Tednik L'Espresso teden za tednom napoveduje predvidene premike volivcev. Uspeh bodo dosegli zeleni, pa čeprav so razkrojili na več listah. L'Espresso napoveduje, da bodo socialisti in demokristijani dosegli uspeh, komunisti pa da si niso še opomogli zaradi neučinkovite politike v času Nattovega tajnikovanja. Nazadovala pa bo tudi skrajna desnica, saj sedanjim voditeljem nikakor ne uspe zamenjati pokojnega karizmatičnega Almiranteja.

Pogovor z Lojzeto Spacalom V predvolilni vihri za pravice Slovencev

»Popolnoma se ne znajdem. Vsekakor pa sem vse življenje živel z odprtimi očmi, zato imajo tudi številne moje slike socialno vsebino. Obenem pa sem sodil, da imam kot pripadnik manjšine dolžnost, da se angažiram v sedanjem boju za pravice.

Ko sva že pri tem vprašanju. Kakšen poziv naslavlja volivcem?

»Slovenske volivce bi opozoril, naj se zavedajo, da so sinovi slovenske matere in najdosledno spoštujejo svoj jezik. Zato naj volijo tako, da bodo ščitili svoje pravice. Lepo bi bilo, da bi se v Evropi dvignil naš glas.«

Kaj pa pričakujete od Evrope?

»Upam, da bo evropski parlament nadaljeval po dosedanji poti. Zdi se mi, da je njegova dolžnost, da štiti pravice narodnostnih skupnosti in upam, da nam bo to telo pomagalo v boju za enakopravnost s sosedi.

Tudi v vaši viziji je torej Evropa narodov...

»Seveda. Evropa enakopravnih narodov, kateri bomo lahko prispevali svoje izkušnje ljudi, ki so živeli s sosedi z ramo ob rami in ki so se borili in se borijo za lastne pravice. Take Evrope morda ne bom dočakal. Prepričan pa sem, da bodo moji vnuki živeli v boljši in pravičnejši Evropi.«

Kandidati nekaterih drugih strank pa vodijo svojo volilno kampanjo s povsem drugačnim ciljem. Kako lahko prepričamo svoje nasprotnike?

»Prepričan sem, da jih lahko prepričamo samo s svojim kulturnim delom. Pokazati moramo, da smo kulturni narod. To sicer tudi dokazujemo z delom slikarjev, z delom našega gledališča, z delom glasbenikov in književnikov. Ob kakovostnem delu mislim, da nam bodo prej ali slej tudi nasprotniki priznali, da smo kulturni narod, enakoredni vsem evropskim narodom.

Še zadnje vprašanje. Kras, ki ga sublimirano »opisujete« s svojimi slikami je lep in krajinsko neogrožen Kras. Kako vi, poet krasa, gledate na problem okolja?

»Naj začnem kar pri Krasu. Nedvomno je bil pred 40 ali 30 leti Kras lepši in bolj negovan, kot je danes, ko ga dušijo strupeni plini. Borovci so pravi mrlji, Kras ni več tako kamnit, kot nekoč, ker ni več drobnice, gozd ni počiščen, ker je kurilno olje cenejše od drvi. Če se Kras spreminja in propada smo krivi vsi. Kra zadeva problem okolja na splošno pa menim, da bo moral evropski parlament ukrepati. Evropa mora učinkovito poseči za zaščito vsega lepega in živega v naravi.«

VOJMIR TAVČAR

Toda deželni odbornik Francescutto jim zanika veljavnost Po ministrskih podatkih je morje v FJK drugo najslabše v Italiji

Furlanija-Juljska krajina ima za Kampanijo najbolj onesnaženo morje v Italiji, a najslabše razmere niso v tržaški in niti v videmski, marveč v goriški pokrajini. Tako izhaja iz »Poročila o kakovosti kopaljskih voda«, ki ga je na osnovi pregledov iz prejšnjega poletja v teh dneh objavilo zdravstveno ministrstvo v Rimu. Dejstvo, da se je Furlanija-Juljska krajina znašla na samem vrhu nečastne lestvice morske onesnaženosti je negativno odjeknilo v naši deželi in nanj je ostro odgovoril deželni odbornik za turizem Francescutto. A najprej navedimo za nas zanimivejše podatke iz ministrskega poročila, ki ga v celoti objavlja dnevnik »Il Sole-24 Ore« v svoji včerajšnji številki.

Vodne vzorce, ki so jih zajeli pred letom dni, so ocenili glede na to, ali so škodljivi za zdravje in ali so kakovostno slabi za kopanje. Na področju Lignana in Marana v videmski pokrajini so morske vode na splošno dobre kakovosti, a v petih od sedmih primerov nekoliko škodljive za zdravje.

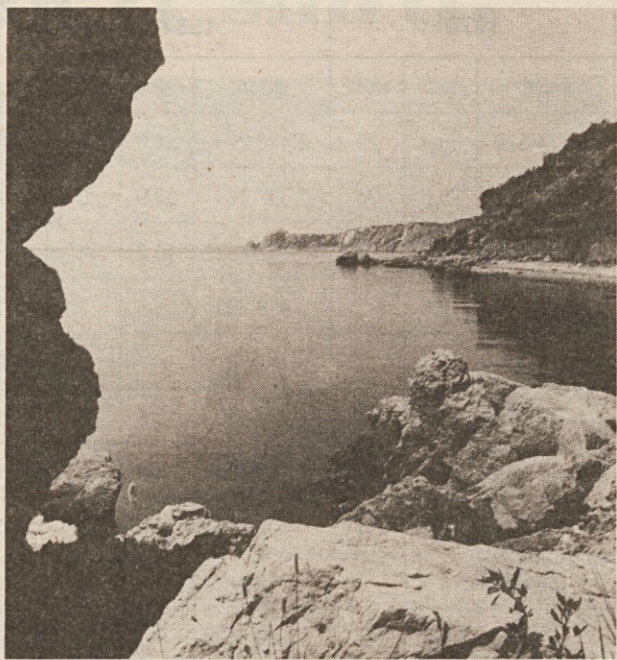
Kot rečeno, pa so zelo negativni rezultati za goriško pokrajino. Na področju Gradeža so vode na splošno slabše kakovosti, zlasti v kraju Rotta Primero, kjer so tudi nekoliko škodljive za zdravje. Zelo škodljive za zdravje pa so vode pri Starancanu in v Marini Julii, pa tudi njihova kakovost ni dobra. Glavni vzrok za to stanje je treba iskati v dejstvu, da na tem območju nista urejena ne kanalizacija ne čiščenje odpadnih voda.

A preidimo v tržaško pokrajino. Vode so tu zelo škodljive za zdravje na dveh točkah, in sicer pri kopaljskem Muggesano in v tržaškem pristanišču, malo škodljive pa ob vseh ostalih obalah, razen na območju med Sesljanom in Grljanom. Kar zadeva kakovost, so vode dobre za kopanje v Sesljanu (razen v pristanišču), pri Botanjku, v Križu, Grljanu, pri Cedazu in pri tržaškem pristanišču, nekoliko slabše pa drugod. Ministrsko poročilo pravi, da se je položaj v tržaški pokrajini v primerjavi z letom prej poslabšal na 12 od 24 točk, izboljšalo pa na 4 točkah.

Stanje voda v Furlaniji-Juljski krajini je torej po ministrskih podatkih vse prej kot rožnato. Kot uvodoma rečeno, so slabše razmere zabeležili edino v Kampaniji, v nečastni lestvici pa naši deželi sledijo: Kalabrija, Abruci, Sicilija, Bazilikata, Lacij, Marke, Toskana, Ligurija, Veneto, Molise, Sardinija, Apulija in Emilija-Romagna. Poudariti velja, da so pri ocenjevanju v skladu z zakonom uporabljali blažja merila za Abruce, Lacij, Marke, Toskano, Veneto in Emilijo-Romagno.

Ministrsko poročilo je dvignilo precej prahu v naši deželi. Po pomenu, a tudi po ostrini pa brez dvoma izstopa izjava, ki jo je podal deželni odbornik za turizem Gioacchino Francescutto, ki sodi, da smo pred poskusom diskreditacije turistične podobe Furlanije-Juljske krajine.

»V Italiji smo med prvimi sprejeli načrt za sanacijo voda in kot edini finansirali z javnim denarjem izdelavo velikih naprav za njihovo čiščenje,« je dejal Francescutto. »S temi napravami se bodo dokaj očiščene odpadne vode iztekale v morje 7 kilometrov daleč od obale, kar bo zaščitilo obalo od Lignana do Gradeža in Trsta. Vse to smo napravili zato,

Na Tržaškem je najčistejša voda med Grljanom in Sesljanom (Foto Magajna)

da bi obranili turizem, pa tudi in predvsem zato, ker spoštujemo sami sebe in svoje okolje. Poleg tega velja upoštevati, da je Furlanija-Juljska krajina sorazmerno malo obljubljena in da ima v njenem gospodarstvu težka industrija le majhen delež.

»Ne mečimo torej vsega v isti koš,« je nadaljeval deželni odbornik, »tudi zato, ker je F-JK svoje besede in dejanja vedno podkrepila tudi z znanstvenim pristopom. Na osnovi deželnih zakonov 51 iz leta 1984 in 20 iz leta 1988 univerzitetni laboratoriji redno pregledujejo vode. Le-ti so ugotovili, da pri nas ni pojava eutrofizacije in da ni rdečih alg, ki se pojavljajo v onesnaženih vodah. Kar zadeva cvetenje alg, ki smo ga zabeležili poléti 1988, pa velja poudariti, da je izjemna pojava, ki je nastal v posebnih in težko ponovljivih klimatskih razmerah.«

Francescutto na koncu svoje izjave odreja veljavo vsaki trditvi, ki je v nasprotju z navedenimi ugotovitvami, ter vabi turiste, turistične delavce in novinarje, naj osebno preverijo stanje voda v naši deželi. Poleg tega naznanja, da bo Dežela v sodelovanju z znanstvenimi laboratoriji redno objavljala podatke o zdravju našega morja.

Razgovor s sodnico dr. Lucio Musti Zakaj bodo stavkali italijanski sodniki

Vse tri struje Vsedržavnega združenja sodnikov - Magistratura democratica, Unità per la Costituzione in Magistratura Independente - so za 12. in 13. junij oklicale vsedržno stavko. S to akcijo želijo opozoriti vlado na vse nerešene probleme, ki pestijo italijansko sodstvo. Da bi o tem kaj več izvedeli, smo zaprosili za razgovor predstavnico napredno usmerjene struje Magistratura Democratica dr. Lucio Musti, ki je tudi tajnik odbora Združenja sodnikov dežele FJK.

»Povedati moram, da italijansko sodstvo ni tako učinkovito kot bi moralo biti, predvsem kar zadeva civilno-pravne postopke, ki so predolgi, saj trajajo tudi pet ali šest let,« je dejala dr. Lucia Musti. »Priče smo pravi paralizi civilnega sodstva. Zakonik o civilnem postopku (codice di procedura civile) je v glavnem isti kot pred petdesetimi leti in podobno velja tudi za zakonik o kazenskem postopku (codice di procedura penale), vse to pa ni več v skladu z razvojem družbe. Po vojni so bili k stari zakonodaji dodani tako bolj liberalni kot tudi strožji zakoni. Tako je civilni zakonik postal skupek protislovij. 24. oktobra pa bo začel veljati nov zakonik za kazenske postopke, ki bo za italijansko sodstvo pomenil pravo revolucijo. Star sistem sodne obravnave bo zamenjan z učinkovitejšim sistemom, s tako imenovanim tožnim obredom (rito accusatorio), podobnim tistemu, ki smo ga navajeni videti v ameriških filmih.«

Vendar vlada kljub temu da je uzakonila nov sistem, ni poskrbela za vse možne strukture, ki bi omogočile, da bi nov sistem postal resnično učinkovito. Predvsem niso bili predvideni tečajji za izpopolnjevanje osebja na sodiščih in sodnih policijskih agencijah (polizia giudiziaria). »Vse to lahko resno ogrozi izvajanje reforme,« je nadaljevala dr. Mustijeva, »in prav na to hočemo opozoriti s stavko. Magistratura Democratica se poleg tega bori tudi za reformo disciplinske odgovornosti sodnikov. Uvesti je treba strožje kazni za sodnike, ki svoje službe ne opravljajo dovolj vestno in ki so zara-

di tega povzročili hude krivice obtožencem. Le tako se bo čutil sodnik bolj odgovornega za svoje delo.«

Kakšni so v glavnem načrti in dejavnosti struje Magistratura Democratica?

»Želim predvsem pojasniti, da se Magistratura Democratica ne istoveti s kakršnokoli levičarsko stranko. Smo napredno usmerjena struja v najširšem pomenu besede. Menimo, da rešitev družbenih problemov ne sme biti samo v pristojnosti strank, ampak se mora pri tem angažirati celotna družba. Nismo niti sindikat, saj se ne ukvarjamo samo s problemi sodstva, ampak želimo biti čim bližje ljudem in koristiti družbi. V Trstu organizirano delujemo komaj tri leta. Tudi pred tem so bili v Trstu pripadniki naše struje, kot npr. pretor dr. Carlo Porta, toda večina levičarsko usmerjenih sodnikov je v Trstu delovala le za nekaj časa. Kot sem prej povedala, nas ne zanimajo samo strogo juridični problemi, ampak tudi naravovarstveni, problemi priseljencev, itd. Na sodnijski skušamo sprožiti probleme in pripraviti svoje kolege k razmišljanju. Zavzemamo se za čim tesnejše stike z s sodniki iz evropskih držav. Nismo pa še prišli v stik s sodniki iz Slovenije, čeprav pa imamo v programu pripraviti v okviru skupnosti Alpe-Jadran srečanje s sodniki iz Slovenije in Avstrije. V okviru Vsedržavnega združenja sodnikov pripravljamo posvetovanja o reformi zakonika za civilne pravne postopke (codice di procedura civile).«

Kakšna so vaša stališča glede zaščite slovenske manjšine v Italiji?

»V Trstu sem šele dve leti, zato komaj spoznavam probleme slovenske manjšine, ki je pretrpela in še trpi krivice. Zelo me je pretresel primer prof. Sama Pahorja. Proces proti njemu se mi je zdel pravi maksiproces, podoben tistim proti Rdečim brigadam, in to proti človeku, ki ni noben zločinec. Vse to me je prisililo k razmišljanju in me privedlo do zaključka, da je ta problem mogoče rešiti le z ustreznim zaščitnim zakonom. (ST. SA.)«

Na Trgu Unità so slovesno počastili praznik republike

Tudi v Trstu so državni organi in krajevne ustanove svečano počastili praznik republike.

Osrednja prireditev s slavnostnim dviganjem in spuščanjem zastave je bila v nedeljo na Trgu Unità, udeležili pa so se je najvišji predstavniki oblasti, med njimi prefekt in vladni komisar De Felice, tržaški župan Richetti in predsednik Pokrajine Crozzoli.

Na sliki (foto Magajna) mestni redarji nosijo prapor Občine Trst, ki je bil odlikovan z zlatim odličjem za vojaške zasluge.

Pianistka Reana De Luca nastopila za slepe

V mali dvorani gledališča Verdi je kot gost Italijanske zveze slepih nastopila mlada in že uveljavljena tržaška pianistka Reana De Luca.

Predstavil jo je umetniški vodja Kulturnega krožka Tomè Italijanske zveze slepih Mario Pardini, po koncertu, ki je navdušil številno občinstvo, pa je predsednica Zveze Ada Maria De Crignis podelila pianistki in njene predstavitelju srebrni kolajni, ki ju je poklonil predsednik Trgovinske zbornice Tombesi. Reana De Luca ima kljub mladim letom za seboj že briljantno umetniško pot in je med drugim zmagala na prestižnem tekmovanju za pianiste »Venezia 1986«.

Vse nared za 5. vsedržno konjsko tekmovanje za nagrado »Mesto Trst«

Konec prihodnjega tedna bo v Trstu že 5. vsedržno konjsko tekmovanje za nagrado »Mesto Trst«. Tako kot v preteklih letih ga prireja motorizirana brigada Vittorio Veneto s sodelovanjem tržaškega konjskega kluba (Circolo Ippico Triestino), katerega častni predsednik je tržaški župan, in s pokroviteljstvom Občine in Pokrajine Trst ter Dežele FJK. Tudi letos bodo izkupiček prireditve namenili Italijanskemu združenju za boj proti raku oziroma njegovemu odboru za našo deželo, uradni sponzor pa bo kot doslej Tržaška hranilnica CRT.

Tržaška konjska prireditev se je že uveljavila kot ena najbolj prestižnih v državi, tako po odlični organizaciji kot po odličnem tekmovalnem polju, po udeležbi številnih prvakov in po visokih nagradah. Denarne nagrade bodo znašale skupaj skoraj 45 milijonov lir, poleg pokalov in srebrnih trofejev, med katerimi sta tudi pokala predsednika republike in ministra za turizem.

Tudi letos bodo sodelovali tekmovalci iz dežel skupnosti Alpe-Jadran (zagotovljena je že udeležba jugoslovanskih in avstrijskih), ki bodo nastopili v rednem tekmovanju in v posebni tekmi za nagrado »Skupnost Alpe-Jadran«.

Prireditev bo 16., 17. in 18. junija na vojaškem športnem igrišču na Opčinah.

POKRAJINA TRST obvešča, da ima od včeraj novo telefonsko številko, 3798/1, ki velja za oba njena sedeža, tako na Trgu Vittorio Veneto kot v Ul. Sant'Anastasio. Z novo telefonsko linijo je začel veljati tudi prvi povsem številčni telefonski sistem, povezan z javno mestno centralo, ki ga je družba SIP prvič inštalirala prav v našem mestu. Oba sedeža Pokrajine sta tako povsem povezana v eno samo telematsko jedro, sposobno prenašanja glasovnih in podatkovnih sporočil.

Drevi bo zaključni koncert ob 450-letnici Mestne kapele

Drevi ob 20.30 bo v gledališču Verdi zaključni koncert manifestacij ob 450. obletnici Mestne kapele (Cappella Civica). Na sporedu bo oratorij Tobias Giuseppa Farinellija, ki ga bodo izvajali solisti Olga Gracelj, Gloria Paulizza, Cinzia de Mola in Giuseppe Botta, zbor Mestne kapele in orkester A. Salieri iz Budimpešte pod vodstvom dirigenta Marca Sofianopula.

Giuseppe Farinelli, rojen v Esteru leta 1769, je veliko potoval po Italiji, pisal glasbo in sledil uprizoritvam svojih del. Zadnji dve desetletji svojega življenja (1817-1836) je prebil v Trstu kot dirigent kapele Sv. Justa. V tem obdobju je zelo skrčil svojo operno produkcijo. Njegova dejavnost v katedrali je stimulirala pri njem pisanje nabožne glasbe, med katero spadajo tudi nekatere kantate in oratoriji, med njimi tudi Tobias, ki je bil na novo odkrit v muzeju Scaramagna in prepisan od skladatelja Giuseppa Radoleja. Oratorij se navezuje na zadnji del knjige Tobiasa in opisuje bojazen očeta Tobiasa in njegove žene zaradi odsotnosti sina Tobiasa ter njuno veselje ob njegovem vrnitvi in ob družinskem snidenju ter ob čudežu, ki ga opravi nadangel Rafael, ki ga povrne

vid očetu Tobiasu. Oratorij, kjer je odosotna figura zgodovinarja, spominja na opero tako po svoji formi kakor tudi po izraznem stilu, ki ostaja vedno na visoki umetniški ravni, kljub razvidni odvisnosti od stila Cimarose. Orkesterski part je poln barvitosti in skladba se odvijata tekoče ter s tolikšno naravnostjo, da kar preseneča poslušalce.

Oratorij je bil prvič izveden v moderni verziji oktobra leta 1987 z istimi solisti in v izvedbi zbora Mestne kapele. Tokrat bo instrumentalni del izvajal orkester A. Salieri iz Budimpešte, ki ga sestavljajo mladi, a izredno pripravljivi glasbeniki. Dirigent bo Marco Sofianopulo, tržaški skladatelj, ki že nekaj let vodi tržaško Mestno kapelo, s katero izvaja predvsem pozabljen sakralni repertoar s posebnim poudarkom na tukajšnje skladatelje. Zbor je na številnih tovrstnih koncertih sodeloval z izjemnimi solisti in orkestri. Naj še omenimo, da se z današnjim koncertom zaključuje jubilejno 450. leto. V tem okviru je pred kratkim izšla knjiga o zgodovini te pomembne tržaške institucije in je te dni na razpolago tudi v Tržaški knjigarni. (Rojc)

Pri Korošcih odkrili spominsko ploščo javnemu delavcu P. Violi

V Miljah so se v nedeljo oddolžili spomenu Slovenca in komunista Petra Viola. Kulturni krožek Natale Colarich je v nedeljo dopoldne v spomin na dolgoletnega občinskega svetovalca in kulturnega delavca odkril v Ljudskem domu pri Korošcih spominsko ploščo. Na svečanosti, ki jo je krožek Colarich priredil v sodelovanju s krajevno sekcijo KPI, sta govorila slovenski občinski odbornik Jurij Vodopivec in nekdanji podpredsednik deželnega sveta Claudio Tonel, udeležence pa je na kratko pozdravil tudi poslanec Willer Bordon. Spominsko svečanost sta popestrila pevski zbor Jadran in godba na pihala od Korošcev.

Na sliki (foto Križmančič) spominska plošča na pročelju Ljudskega doma pri Korošcih.

Zelo ostra kritika Camberjeve kandidature

SSk: Volilni sporazum PSI-LpT v nasprotju z evropskim duhom

Slovenska skupnost je prepričana, da je zavezništvo med manjšinskimi in avtonomističnimi gibanji — v okviru katerega se bo udeležila bližnjih evropskih volitev — odraz strankine težnje po samostojnem političnem nastopu. Deželni tajnik Ivo Jevnikar je mnenja, da je to »dokaz življenjske sile SSK, njene politične prisotnosti in jasne volje, da želi prispevati k skupni Evropi narodov«. Obenem pa SSK zahteva, da se »tudi s slovensko manjšino ravna tako, kot se spodobi v moderni, odprti, svobodni in demokratični Evropi«. Zelo kritičen do zavezništva med PSI in LpT ter do Camberjeve kandidature je bil v zadnjem številku glasila SSK Skupnost deželni svetovalec Bojan Brezigar.

Devinsko-nabrežinski župan uvodoma med drugim ocenjuje volilni dogovor PSI-LpT »...iz katerega izhaja, da obe strani soglašata, da ne pride do uvedbe dvojezičnosti v tržaški pokrajini in da bo, kar zadeva našo manjšino, namesto zakona o globalni zaščiti PSI pristala le na besedilo, ki bo vsebovalo samo tista zaščitna določila, ki že obstajajo.« Gre za program — piše še Brezigar — ki je v izrazitem nasprotju s prizadevanjem slovenske manjšine za uveljavitev njenih pravic, obenem pa je v nasprotju z osnovnimi ustavnimi načeli. »Od Arveja (evropskega člana PSI, ki je bil med pobudniki znane Listine o pravicah manjšin, op.ur.) do Camberja. To je politična pot, ki jo je prehodila socialistična stranka v desetih letih. Tu bi morali slovenskim socialističnim volilcem priporočati, naj se na evropskih volitvah odločajo drugače. Vendar ni samo to. Slovence, ki delujejo v PSI je treba opozoriti, da gre mimo evropskih volitev za resno vprašanje spremembe politične usmeritve PSI, za njeno usmeritev v desno, ne samo za glasove, ampak tudi za politiko Liste za Trst,« piše še Brezigar.

Včeraj pa se je mudila v našem mestu Dacia Valent, kandidatka KPI, ki je v prvi osebi angažirana v boju proti rasizmu. Valentova se je udeležila srečanja s študenti tukajšnje univerze, na katerem je tekla beseda o za-

skrbiljujočih pojavih rasizma in o priseljevanju delavcev iz nerazvitih držav. Zborovanja so se udeležili tudi nekateri tuji državljani, ki študirajo v Trstu.

Osrednji dogodek današnje volilne kampanje bo nedvomno srečanje kandidatov na Pomorski postaji, za katerega je dalo pobudo tržaško vodstvo združenja ACLL. Vabilu organizacije katoliških delavcev so se odzvali listarski poslanec in kandidat PSI Giulio Camber, neodvisni kandidat KPI in

bivši direktor Piccola Luciano Ceschia in kandidat zelenih Luciano Benini. Srečanje s tremi kandidati bo ob 17.30 na Pomorski postaji. Jutri pa se bo v našem mestu mudil nosilec Zelene liste, Južni Tirolec Alexander Langer, ki se bo udeležil javnega zborovanja na temo »Združena, zelena in nenasilna Evropa«. Na srečanju, ki bo ob 20.30 v dvorani v Ul. S. Lazzaro 5, bosta poleg Langerja sodelovala še tržaški kandidat Benini in občinski svetovalec Zelene alternativne liste Bekar.

S. T.

Danes enotni shod za solidarnost s kitajskimi študenti in delavci

Tragični dogodki na Kitajskem močno odmevajo tudi v našem mestu in v naši deželi. Sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL prirejajo danes popoldne ob 18. uri na Goldonijevem trgu enotno manifestacijo, na kateri bo tržaška javnost izrazila svoj gnev in svojo ostro obsodbo kitajskega režima, ki je v krvi zatrl boj študentov in delavcev za svobodo in demokracijo. Pokrajinska tajništva sindikalnih organizacij so izdala skupno tiskovno sporočilo, v katerem zelo ostro obsodijo tragično in nezaslišano represijo na Kitajskem, do katere je prišlo — pravijo sindikati — prav v trenutku, ko smo v svetu pričali poskusom za uveljavitev mirnega sožitja in sodelovanja med narodi in državami. Vodstva CGIL, CISL in UIL toplo pozivajo delavce in širšo javnost, naj se množično udeležijo današnje manifestacije in s tem izpričajo konkretno solidarnost boju kitajskih delavcev in študentov. Ostre obsodbe dogajanj na Kitajskem prihajajo tudi iz političnih krogov. Podpredsednica deželnega sveta Augusta De Piero Barbina je mnenja, da ne more nič in na noben način opravičiti srhljivih dogajanj v Pekingu. »Kitajska gerontokracija ni znala ali hotela razumeti boja in ciljev mladih generacij in se je zato zatekla k nasilnim in vojaškim metodam,« je izjavila De Piero Barbinova. O dogodkih na Kitajskem bo gotovo tekla beseda tudi na današnjem zasedanju deželne skupščine.

V zvezi s krvavimi dogodki na Daljnem Vzhodu so se včeraj oglasili tudi mnogi vidni predstavniki političnih strank. Deželni sekretar PSI Zanfagnini je izjavil, da nas »kitajska tragedija naenkrat vodi v temno preteklost in nas spominja na tragedije, ki so v tem stoletju označevale komunistične diktature«. Socialistični predstavnik je dodal, da se v tem trenutku nobena politična sila ne sme skrivati za priložnostne ocene in nepotrebno diplomacijo, ampak morajo vsi jasno obsoditi početje kitajskega režima. Pokrajinski tajnik KPI Nico Costa je zelo ostro obsodil pokol na Kitajskem in dejal, da je KPI odločno in brezkompromisno na strani študentov in delavcev, ki se borijo za svobodo, demokracijo in za uveljavitev človekovih pravic, ki so »za KPI univerzalne vrednote, ki jih ni mogoče na noben način ločiti od ciljev socializma«. Pokol kitajskih študentov sta med drugimi obsodila tudi poslanec KD Sergio Coloni in zeleni Luciano Benini.

Akcija bolničarjev V četrtek stavka kirurških oddelkov katinarske bolnice

Pokrajinska tajništva sindikatov zdravstvenih delavcev CGIL, CISL in UIL obveščajo, da se bo v četrtek, 8. t. m., ob 7.30 začela stavka bolničarjev, ki delajo na kirurških odelkih katinarske bolnišnice. Sindikati v svojem tiskovnem poročilu poudarjajo, da se bo stavka pričela dan kasneje, kot je bilo prvotno določeno, in to zato, ker so hoteli z odgovornim zadržanjem odgovoriti na vabilo, ki so jim ga na včerajšnjem srečanju v tem smislu naslovili predstavniki KZE.

Mimo tega sindikati opozarjajo, da so probleme kirurških oddelkov predočili upravi že pred 6 meseci in da sestanki, ki so se zvrstili meseca maja, niso obrodili nikakega sadu. Sindikalni predstavniki so na pogajanjih o reorganizaciji dela vedno postavljali kot preudicijsko zahtevo, naj uprava pokrije že predvidena delovna mesta, in sicer naj sprejme v službo 11 bolničarjev, brez katerih oddelki delujejo s 50-odstotno zmogljivostjo.

Sindikati zdravstvenih delavcev CGIL, CISL in UIL v svojem komunicanju nadalje poudarjajo, da se za sedanjim sindikalnim sporom skrivajo številna druga oprta vprašanja in tržaškemu javnem zdravstvu, ki bodo postala posebno pereča v poletnem času. Tako bo v kratkem prišlo do sindikalnih akcij tudi v službi hemodialize, na geriatrskem in medicinskem oddelku ter na oddelku za hitro pomoč glavne bolnišnice in v medicinski kliniki katinarske bolnišnice.

SSk predlaga stalno konferenco manjšin na območju A-J

Ob milanskem vrhu predsednikov dežel skupnosti Alpe-Jadran je SSK naslovila na predsednika skupnosti uradni predlog, naj bi ustanovili stalno konferenco manjšinskih predstavnikov celotnega območja Alpe-Jadran. Tako telo bi po mnenju SSK lahko opravljalo pomembno vlogo pri ovrnotenju jezikovnega in kulturnega bogastva tega območja in bi bila v skladu z listinami Evropskega parlamenta o pravicah narodnih manjšin.

† Zapustila nas je naša ljubljena Vittoria Stolfavd. Verginella

Pogreb bo jutri, 7. t. m., ob 11.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Križu.

Žalostno vest sporočajo hčere Albina, Angela in Dorina, sin Viktor z družinami ter drugo sorodstvo.

Civitavecchia, Križ, Trst, Tržič, 6. junija 1989

† Preminil je naš dragi Vladimir (Miro) Kralj

Uro in datum pogreba bomo javili naknadno.

Žalostno vest sporočajo žena Evgenija, hči Nerina z možem, sin Bruno, vnuki Irene, Martin, Nataša z možem, Marko in Eva, sestri Justina in Viktorija ter drugi sorodniki.

Trebbče, 6. junija 1989

Učno in neučno osebje celodnevne osnovne šole iz Ricmanj in od Domja ter vzgojiteljice ricmanjskega in domjanskega vrta izreka iskreno sožalje kolegu Brunu Kralju ob smrti dragega očeta.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi brat

Dušan Glavina

Pogreb bo danes, 6. junija, ob 16.30 na izolskem pokopališču.

Žalostno vest sporočajo sestre Ema, Pina, Berta in Erminija z družinami ter drugo sorodstvo.

Izola, Trst, 6. junija 1989

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame

Marije Mihalič

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, darovalcem cvetja ter vsem, ki so z nami sočustvovali ter KD J. Rapotec.

Žaljuči svojci

Prebened, Kastelec, 6. junija 1989

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Zdenke Sulčič

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na kakršenkoli način sočustvovali z nami in počastili njen spomin.

SVOJCI

Sv. Križ, 6. junija 1989

KD Vesna izreka Paolu Košuti in družini iskreno sožalje ob izgubi drage none.

Upravni odbor Doma A. Sirka iz Križa izreka svojemu članu Paolu Košuti in družini občuteno sožalje ob izgubi drage none.

Ob izgubi drage none izreka Sari in družini iskreno sožalje

dekliški zbor Vesna

Tudi v Trstu karabinjerji dobro opravili svoje delo

Karabinjerji praznujejo letos 175-letnico ustanovitve, in kot je zapisano v njihovem tiskovnem sporočilu, lahko tudi na Tržaškem z zadoščenjem gledajo na opravljeno delo.

Karabinjerji v Trstu niso tujek, ampak so vraščeni v tukajšnje življenje. Na terenu so noč in dan, njihove patrolje "bdijo" nad mestom in okolico, delajo na obmejnih prehodih in v pristanišču. Mnogi so prisotni v sodnih strukturah a tudi v svetu proizvodnje, kjer varujejo pravice posameznikov v Nadzorništvu za delo.

Ob preventivnem delu pa je poglavitna naloga karabinjerskih enot, da odkrivajo protizakonita dejanja in seveda nepridiprave vseh vrst. Tu beležijo varnostne sile veliko uspehov, v prvi vrsti pa je danes boj proti mamilom in njihovim razpečevalcem. Za večjo učinkovitost so ustanovili posebno enoto, ki deluje v deželi Furlaniji-Juljski krajini, svoj sedež pa ima v Trstu. Med posebni oddelki naj omenimo oddelek za varstvo narave, od-

delek proti ponaredbam, poseben oddelek za spomeniško varstvo, potapljače in specializirane enote, ki uporabljajo pri svojem delu pse.

Od lanskega junija so karabinjerji izvedli več uspešnih akcij proti prekupčevalcem z mamili. Lani so v tem času aretirali tri osebe in zaplenili poldrugi kilogram hašiša. Avgusta lani so aretirali dva Tržačana, ki sta razpečevala mamila v vojašnicah. Istočasno so prijaviili sodnim oblastem devet oseb. Septembra so zajeli večjo skupino razpečevalcev, ki so razširili svojo mrežo po Trivenetu. Aretirali so dva razpečevalca in prijaviili 12 oseb. Decembra so odkrili večjo organizacijo, ki je razpečevala mamila v FJK in v Trentinski Južni Tirolski. Zaprli so tri osebe in zaplenili večje količine kokaina in hašiša. Marca letos so v sodelovanju s posebnimi oddelki proti razpečevanju mamil odkrili prekupčevalce, ki so tiho tapili mamila iz Turčije. Aretirali so tri osebe in zaplenili kar 32 kilogramov heroína.

Na Opčinah so mladi pevci dva dni veselo praznovali

V parku Finžgarjevega doma na Opčinah je bil v nedeljo popoldne glavni del dvodnevne Praznika mladih pevcev, ki so ga že osmič priredili zbori Vesela pomlad s pevovodjem Francem Pohajčcem. Pred številnimi prijatelji petja so poleg prirediteljev nastopili OTZ in MPZ Zvonček ter glasbeni ansambel Burja z Repentabra, otroška folklorna skupina iz Trebbč, lutkar Cveto Sever, harmonikar Zoran Lupinc in ansambel Zvezde. Praznik se je začel v soboto s koncertom zborov Vesela pomlad. (Foto Križmančič)

Široko zasnovana akcija karabinjerjev

Za zapahi večja skupina tatov

Včeraj so tržaški karabinjerji izvedli široko zasnovano akcijo proti tatovom, ki so kradli v stanovanjih in po trgovinah. S tržaškimi karabinjerji so sodelovali tudi kolegi iz Milj in devinsko-nabrežinske občine.

Orožniki so sklenili dobro pripravljen obroč in aretirali pet ljudi. To so trije mladeniči iz Trsta in sicer 20-letni Paolo Liposich, 20-letni Riccardo Pedersini in 31-letni Marino Sanco-vich ter dva jugoslovanska državljana, to sta 32-letni Stipan Vukmonov in 36-

letni Ismeta Selimovič. Poleg omenjenih ljudi so prijaviili sodnim oblastem kar 16 mladeničev, večina le teh je mladoletnih. Med obsežno akcijo so karabinjerji zaplenili veliko ukradenega blaga: od avtomobilov do čekovnih knjižic. Računajo, da vrednost blaga presega 150 milijonov lir.

Široko zasnovana akcija je torej krepko zarezala med tolpe tatov, ki so kradli po stanovanjih in v trgovinah. Kot lahko razberemo iz imen aretirancev, lahko jasno vidimo, da gre za

"mednarodne" skupine, ki so bile očitno dobro organizirane, saj je tudi vrednost plena visoka. Upati je, da bo za nekaj časa mir in da se ne bo treba bati (vsaj za določen čas), ko gremo od doma, ali ko zaklenemo trgovino.

Na sedežu naravovarstvene organizacije WWF v Ul. Venezian bo jutri tako imenovano "zeleno srečanje", ki je postalo že tradicionalno. Vabljeni so vsi, ki jih zanima varstvo narave in to ob 20.30 uri.

Ranjena orošana ženska in mestni redar na motorju

Včeraj zjutraj se je v Trstu pripetil rop s svojevrstnim in nadvse nadležnim zaključkom. Mladeniča na vespi sta v Ul. Colonia s silo iztrgala torbico 63-letni upokojenki. Giuseppa Viezzoli Stafiotti, tako je ime upokojenki, je ob napadu roparjev padla in se poškodovala. Zdravitvi se bo morala tri tedne. Sceno je videl mestni redar na motorju. Nemudoma se je pognal za roparjema, ki sta urno bežala z vespo, ki je bila po vsej verjetnosti ukradena. Redar bi z močnejšim motorjem dohi-

tel roparja, zato sta v naglici odvrгла torbico, potem pa sta menjala strategijo bega. Pri Školjetu sta se ustavila in počakala stražarja. Ko je privozil sta ga pahnila, da je padel z motorja. Roparja sta lahko nemoteno zbežala, redar pa ju ni mogel videti v obraz, saj sta imela čelado. Gotovo je, da sta bila fant in dekle, ki ju sedaj intenzivno iščejo. Vsekakor se bo moral redar zdraviti 10 dni, čeprav je lahko kmalu zapustil bolnišnico.

V Izoli umrl Dušan Glavina

V Lonjerju je preteklo nedeljo bridko odjeknila vest, da je tega dne v Izoli umrl domačin Dušan Glavina.

Pokojni se je rodil v Lonjerju leta 1915 v zavodni slovenski kmečko-delavski družini. Po končani osnovni šoli,

ki jo je obiskoval na Katinari, se je zaposlil v neki mehanični delavnici v Trstu. Kot vsa njegova družina in veliko Lonjercev, je bil tudi Dušan zavezen Slovenec in prepričan antifašist, saj se je od mladih let vedno boril proti fašistični diktaturi. V času narodnoosvobodilne vojne je bil steber aktivistov v Lonjerju. Takoj po vojni, in sicer leta 1946 je moral pred zavezniško sodišče, kjer je imel proces zaradi sodelovanja in Osvobodilni fronti. Zaradi pomanjkanja dokazov je bil oproščen in tedaj se je z družino preselil v Slovenijo, kjer je nazadnje živel v Izoli. Pogreb bo danes na izolskem pokopališču. Naj mu bo lahka tamkajšnja istrska zemlja, ženi Mariji, otrokom in ostalemu sorodstvu pa naše iskreno sožalje! (mm)

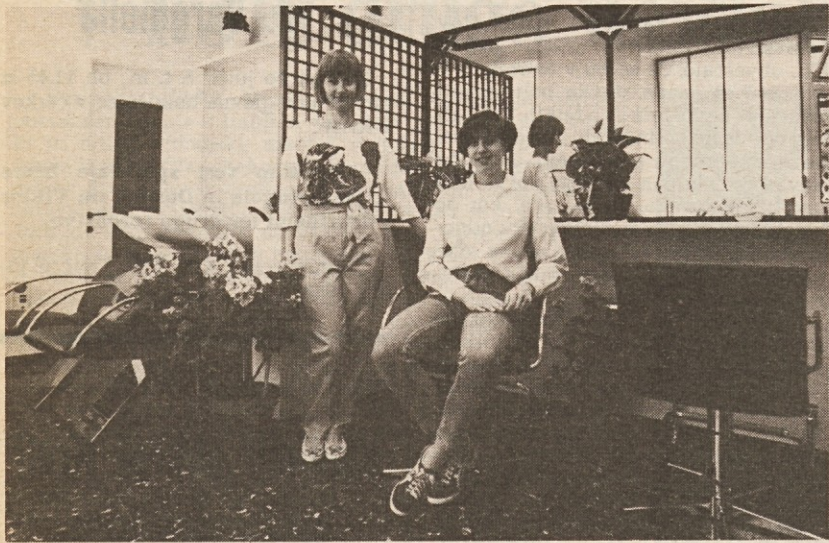
Še nesprenjeno plačevanje ticketa

Pokrajinski tajnik tržaške sekcije splošnih zdravnikov je sporočil, da bodo zdravniki pri izdajanju receptov registrirali oproščenost plačevanja ticketov z zapadlostjo 30. junija. To bodo delali v pričakovanju novih in jasnih norm. Tu so seveda mišljeni recepti za tiste bolnike, ki imajo nizke prejemke.

Splošni zdravniki bodo registrirali, da je nekdo oproščen plačevanja ticketa z eno samo formulacijo, ki se sklicuje valj vrsto drugih vzrokov. Ne bodo pa upoštevali novi formulirij, ki jih izdala Občina Trst.

Od sobote v Kosovelovi ulici

Frizerski salon Daria obogatil storitveno ponudbo v Bazovici

Bazovica je od sobote bogatejša za novo storitveno dejavnost. V Kosovelovi ulici št. 8 je namreč začel delovati frizerski salon Daria. Lastnica Daria Ciuffar, ki je domačinka, se je odločila za samostojno obrt, potem ko je devet let delala v nekem salonu v središču mesta. V dobro in okusno opremljenem salonu lahko Daria, ki opravlja svoj poklic skupaj s sestrično Ivano, ustreže še tako zahtevnim klientkam, saj je opravila frizersko šolo in redno obiskuje izpopolnjevalne tečaje.

Daria se preko našega dnevnika zahvaljuje vsem, ki so prišli na sobotno otvoritev salona in se priporoča za obisk.

Na sliki (foto Križmančič) Daria s sestrično Ivano v svojem salonu.

gledališča

VERDI
Spomladanska simfonična sezona 1989 - V četrtek, 8. t. m., ob 20.30 (red A) je na sporedu četrti koncert. Na programu so skladbe L. van Beethovna in S. Prokofieva. Dirigent Tiziano SEVERINI.

Danes, 6. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Verdi koncert (izven abonmaja) ob 450-letnici tržaške glasbene ustanove "Cappella civica". Na sporedu bo Farnellijev oratorij TOBIAS v izvedbi komornega orkestra A. Salieri iz Budimpešte, zbora glasb. ustanove "Cappella civica" in solistov Olge Gracelj, Glorie Paulize, Cinzie De Mole in Giuseppa Botte. Dirigira Marco Sofianopulo. Vstopnice so na prodaj pri blagajni gledališča.

kino

ARISTON - 18.45-22.15 *La vita é un lungo fiume tranquillo*, kom., Fr. 1988, r. Etienne Chatiliez.

EXCELSIOR - 17.30, 22.15 *New York stories*, r. Allen/Coppola/Scorsese, i. Woody Allen, Mia Farrow, □

EXCELSIOR AZZURRA - 17.45, 21.45 *La trappola di Venere*, r. Robert Van Ackeren, i. Myriem Rousel, Horst Guenther. □ □

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 *Aquile d'attacco*, i. Louis Gossett jr.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 *Una vedova allegra ma non troppo*, i. Michelle Pfeiffer, Mathew Modine.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 *Coscie bollenti*, r. Alex de Renzy, □ □

NAZIONALE IV - 16.15, 22.15 *Il libro della giungla*, prod. Walt Disney.

GRATTACIELO - 16.30, 22.00 *License to drive* (Licenza di guida).

MIGNON - 16.00, 22.15 *Oci ciornie*, dram., it. 1987, r. Nikita Michalkov, i. Marcello Mastroianni, Silvana Mangano.

EDEN - 16.00, 22.00 *Excitazioni collettive bagnate*, porn. □ □

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 *Alien Nation*, fant., i. James Caan, Mandy Patinkin.

CAPITOL - 17.15, 22.00 *Rain man*, i. Dustin Hoffman, Tom Cruise.

LUMIERE FICE - 16.00, 22.15 *Sotto accusa*, dram., ZDA 1988, r. Jonathan Kaplan, i. Kelly McGillis, Jodie Foster, □ □

ALCIONE - 16.00, 22.10 *Milagro*, dram., ZDA 1988, r. Robert Redford, i. Sonia Braga, Christopher Walken.

RADIO - 15.30, 21.30 *Gatti in calore*, porn., □ □

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □ □

razna obvestila

Smučarski odsek SPDT vabi člane in vse ljubitelje smučanja na sestanek za obnovitev organizacijske strukture odseka, ki bo v četrtek, 8. t. m., ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani. Dnevni red sestanka predvideva poročilo referenta za smučanje in predloge za novo organizacijsko strukturo, razpravo, izvolitev novega vodstva odseka, predloge za sezono 1989-90 (rekreacija in tekmovanja) ter razno.

9. Mladinski raziskovalni tabor Rezi-ja 89 od 21. avgusta do 2. septembra. Prireditelji: Društvo mladih raziskovalcev, Društvo slovenskih naravoslovcev in tehnikov Tone Penko, odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici in Slovenski raziskovalni inštitut vabijo na tabor. Prijave mladih raziskovalcev sprejemajo: Narodna in študijska knjižnica Trst, Ul. sv. Frančiška 20, od 9. do 19. ure, Slovenska ljudska knjižnica D. Feigel, Gorica, Križna ul. 3, od 13. do 17. ure, Slovenski raziskovalni inštitut, Trst, Ul. Gallina 5, od 8. do 16. ure ter Odsek za zgodovino pri NSK, Trst, Ul. Petronio, ob 8. do 13. ure.

GLASBENA MATICA TRST

Šolsko leto 1988/89

Zaključne akademije gojencev šole Glasbene matice

Evangelikansko-luteranska cerkev Trg Panfili

Jutri, 7. junija 1989, ob 20.30

RAFFAELLA PETRONIO, DAVID ŽERJAL, violina
MARKO ŠTOKA, klarinet
SAMO MIOT, MARTINA OZBIČ, METKA ZERIAL, flauta
MAX ČERNIGOJ, JORDAN PISANI, kitara
FRANCESCO FURLANICH, KRISTJAN JAKOMIN, MARKO ŠTOKA, ERIKA PELICON, ALESSANDRO SAMEC, ERIK SANCIN, MAGDA TOMSIČ, harmonika
IRINA PEROSA, TANJA STERNAD, kljunasta flauta
MARKO OZBIČ, TAMARA RAŽEM, ALJOŠA STARC, MOJCA SIŠKOVIČ, klavirska spremljiva
Vabljeni

razne prireditve

Glasbena matica vabi na sledeče zaključne nastope: danes, 6. junija, ob 18. uri v Gallusovi dvorani in ob 20.30 v dvorani I. Gruđen v Nabrežini, v četrtek, 8. junija, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah in v ponedeljek, 12. junija, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah.

Glasbena matica - Trst. Šolsko leto 1988/89. ZAKLJUČNE AKADEMIJE GOJENCEV ŠOLE GLASBENE MATICE. Evangelikansko-luteranska cerkev, Trg Panfili. V petek, 9. junija, ob 20.30 KLAVIRSKI VEČER: Luisa Antoni, Paolo Biancuzzi, David Bogatec, Tjaša Bogatec, Sara Brezigar, Jana Drasič, Maja Grgič, Ivan Milič, Marjetica Možina, Veronika Pertot, Jana Radovič, Tamara Ražem, Marko Sancin, Eva Zafran. Vabljeni!

Glasbena zadruga Ars nova vabi na NORE ČETRTEKE V KOPALIŠČU AUSONIA vsak četrtek, ob 8. junija do 14. septembra od 21.30 do 2.30 v družbi plesne skupine Paradoxe. Na sporedu bodo nova tekmovanja z bogatimi nagradami, ob 24. uri pa bo vsak četrtek razsajal ansambel Happy day.

AO SPDT vabi svoje člane in prijatelje v petek, 9. t. m., na predavanje znanega slovenskega alpinista Silva Kara na temo PEKLENSKE STENE CERRA TORREJA. Predavanje, ki bo opremljeno z barvnimi diapozitivi bo v Kulturnem domu na Praprotni ob 20.30. Karo bo prikazal svojo plezarijo po prvenstvenih smereh v vzhodni in južni steni tega patagonskega očaka. Vabljeni!

Mladinski odbor SKGZ prireja v soboto, 10. t. m., ob 17. uri v sinji dvorani hotela Savoia Excelsior TRST BLIZU ALI DALEČ V EVROPI. Naše mesto v Evropi narodov in skupnega gospodarstva. Ogledi in perspektive dveh kandidatov katoliškega izvora. Javna debata s Lucianom Ceschio in Giulio Camberjem, mentor Boris Peric - predsednik MO SKGZ.

ŠD Mladina - baletni odsek priredi v nedeljo, 11. junija, v Domu A. Sirk v Križu ob 18. uri ZAKLJUČNI LETNI NASTOP. Ob tej priložnosti bo v foyerju doma otvoritev slikarske razstave Josipa (Pepija) Sigonija v soboto, 10. junija, ob 18. uri.

KD F. Prešeren ob Boljunca vabi na ZAKLJUČNI NASTOP PLESNE ŠOLE - standardni in latinskoameriški plesi ter navadni plesi, ki bo v petek, 9., in soboto, 10. t. m., ob 20.30 v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

KD F. Venturini priredi ŠAGRO NA KRMEŃKI 10., 11. in 12. junija. V soboto, 10. t. m., ob 20. uri ples, v nedeljo, 11. t. m., ob 17. uri kulturni program, ob 20. uri ples in v ponedeljek, 12. t. m., ob 20. uri ples. Vse tri večere igra ansambel Pomlad. Delovalci bodo dobro založeni kioski z jedmi na žaru in domačo kapljico.

Primorski dnevnik in ZSKD

vabita zamejske Slovence na

SREČANJE V MOJI DEŽELI

ki bo v DOLENJSKIH TOPLICAH, v nedeljo, 2. julija.

PROGRAM IZLETA:

v soboto, 1. 7., zjutraj odhod avtobusov v Ljubljano. Prosto za ogled tradicionalne "KMEČKE OHCETI". V popoldanskih urah odhod v Dolenjske Toplice, namestitev v hotele ter slavnostna večerja;

v nedeljo, 2. 7., po zajtrku odhod na prizorišče prireditve "SREČANJE V MOJI DEŽELI" s slavnostno otvoritvijo ter kulturno-zabavnim programom. Kosilo ali piknik (odvisno od vremena), popoldne ples. V poznih popoldanskih urah odhod iz Dolenjskih Toplic s prihodom v Trst okrog 20.30.

Cena 73.000 lir.

Vpisovanje pri:

KRIŽ - Dom A. Sirk - od 17. ure dalje
OPČINE - Prosvetni dom - od 16. ure dalje
DOLINA - Gostilna pri studencu
NABREŽINA - Knjižarna Terčon
TRST - Potovalni urad Aurora - Ul. Milano 20

Vpisovanje do 10. junija 1989.

SPLOŠNA OPREMA

Korsic

Obv. občini

popusti od 20% do 60%

pri cenah vsega pohištva

TRST - Ul. S. Cilino 38 - Tel. 54390

včeraj - danes

Danes, TOREK, 6. junija 1989

MILUTIN

Sonce vzide ob 5.16 in zatone ob 20.50 - Dolžina dneva 15.34 - Luna vzide ob 7.23 in zatone ob 23.43.

Jutri, SREDA, 7. junija 1989

BOGOMIL

PLIMOVANJE DANES: ob 5.48 najnižja -64 cm, ob 12.48 najvišja 31 cm, ob 17.46 najnižja -1 cm, ob 23.09 najvišja 38 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 21,6 stopinj, zračni tlak 1009,7 mb ustaljen, veter 22 km na uro jug, vlaga 48-odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 20,3 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Roberta Metz, Luca Visentin, Tommaso Premr, Jessica Farina, Alexander Piro, Valentina Carrato, Marco Rutar, Sabrina Lettierio.

UMRLI SO: 87-letni Emilio Leghissa, 84-letni Vladimiro Kralj, 77-letni Silvestro Ieranko, 82-letna Francesca Acquavita vd. Godina, 46-letni Giulio Serli, 53-letni Vittorio Gigante, 49-letni Giorgio Covelli, 78-letna Anna Goia vd. Goiach, 83-letna Maria Sergio vd. Ortali, 91-letna Caterina Favretto, 87-letna Vittoria Stolfi, 84-letna Anna Maria Albonese, 77-letni Antonio Stefanich, 91-letna Giuseppina Nicolini, 85-letni Mario Burlo, 79-letni Oscar Brescia, 88-letna Francesca Stefancic vd. Bogatic, 63-letna Savina Sellitri, 81-letna Maria Stjepancich, 74-letna Pierina Bossi por. Primosi, 80-letna Maria Polla vd. Reganzin, 57-letni Rino Zaccagna, 83-letni Guido Mohorcic.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 5., do sobote, 10. junija 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo 1 (Greta), MILJE - Lungomare Venezia 3.

NABREŽINA - (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo 1 (Greta), Trg Cavana 1, Trg Giotti 1, MILJE - Lungomare Venezia 3.

NABREŽINA - (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Giotti 1, Trg Cavana 1, MILJE - Lungomare Venezia 3.

NABREŽINA - (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpriljučna od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

prispevki

Ob 10. obletnici smrti Rika Malalana se ga spominjata Bruno in Valerija z družino in darujeta 20.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na dragega Mirkota Radoviča darujeta Zdravko in Vera Caharija 50.000 lir za SKD Ivo Gruđen iz Nabrežine.

V spomin na Ivana Čača daruje Vladimir Kenda 50.000 lir za TPPZ P. Tomazič.

V spomin na drago sestro Fides Šperne darujejo njene sošolke in prijateljice 100.000 lir za popravilo cerkve na Repentabru.

V spomin na mamo daruje sin Avgust Castellani 25.000 lir za obnovo bolnice Franja in 25.000 lir za KD Rovte - Kolonkovec.

V spomin na Ivanko in Ivana Zega daruje Anica Gombač 15.000 lir za osnovno šolo Bazoviški junaki v Rojanu.

Nameste cvetja na grobova Dore Caharija in Ivana Čača ter v spomin na Ivana - Ivačeta Strgarja daruje Anica Gombač 25.000 lir za TPPZ P. Tomazič.

Nameste cvetja na grob Dušana Furlana daruje Milena Lipovec 10.000 lir za Zadrudni center za socialno dejavnost.

Ob priliki zlate poroke daruje Cveto Marc 50.000 lir za pevski zbor PD Mačkolje.

V spomin na teto Valerijo darujejo Poldina in Anka 50.000 lir ter Mila in Aleš z družinama 40.000 lir za MPZ I. Gruđen.

Ob 50. obletnici svoje poroke darujeta Mira in Fabjan Bonano 50.000 lir za KD F. Prešeren.

V spomin na sestrično Antonijo Čok darujeta Marica in Mirko Čok 15.000 lir za KD Lonjer-Katinara.

V spomin na Valerijo Pertot daruje Nutti 50.000 lir za Sklad klasične gimnazije.

V spomin na Valerijo Pertot darujeta Vera in Poldina 100.000 lir za SKD I. Gruđen.

V spomin na Angela Doljaka iz Praprota, Franca Legišo iz Šempolaja in Josipa Perčiča iz Saleža darujeta Marica in Silvana Rebula 60.000 lir za Sklad M. Čuk.

menjalnica

5. 6. 1989

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1419,500	1400.—	Japonski jen	10,026	9,60
Nemška marka	725,960	723,50	Švicarski frank	837,000	836.—
Francoški frank	213,850	212.—	Avstrijski šiling	103,060	102,60
Holandski florint	644,100	641.—	Norveška krona	200,370	198.—
Belgijski frank	34,643	34,10	Švedska krona	214,550	212,50
Funt šterling	2249,000	2235.—	Portugalski eskudo	8,718	8,20
Irski šterling	1940,100	1915.—	Španska peseta	11,388	11.—
Danska krona	186,330	183.—	Avstralski dolar	1072,900	1030.—
Grška dragma	8,455	8.—	Jugoslov. dinar	—	0,09
Kanadski dolar	1177,100	1160.—	ECU	1504,250	—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedez 040/67001 Agencija Domjo 831-131 Agencija Rojan 411-611

UL. SV. FRANČIŠKA 20 ŠPORTNA ŠOLA TRST SLOVENSKI KLUB

Naša šola nekoč in danes

Likovni izdelki učencev slovenskih šol iz Trsta in Milj

Otvoritev razstave v TK Galeriji v Ul. sv. Frančiška v četrtek, 8. junija, ob 19.30.

Okrogla miza o problemih upadanja števila učencev, bodočnosti slovenskih šol in naše prisotnosti v zamejstvu

BOJAN PAVLETIČ PAVEL FONDA PAVEL ŠTRAJN

Gregorčičeva dvorana v četrtek, 8. junija, ob 19.30.

SLOVENSKI KLUB V TRSTU

Ulica sv. Frančiška 20/II

vabi danes, 6. junija, ob 20.30 v Gregorčičevo dvorano na torkov večer z naslovom

KOSOVO, JUGOSLAVIJA IN EVROPSKA SKUPNOST

Srečanje z evropskim poslancom GIORGIOM ROSSETTIJEM o nedavnem obisku delegacije evropskega parlamenta v Prištini in Beogradu.

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je odprta razstava likovnika JANEZA BOLJKE. V pritičnem salonu Tržaške kreditne banke, Ul. F. Filzi 10 je na ogled razstava kiparja Janeza Boljke.

V galeriji Bassanese - Trg Giotti 8 - bodo v četrtek, 8. t. m., ob 18. uri odprli razstavo SPACAL 1989.

V galeriji Cartesius - Ul. Marconi 16 - bo do 8. junija odprta retrospektivna razstava švedske likovnice KARLA NORSTRÖMA. Urnik: 10.30-13.00 in 16.30-19.30; od praznikih: 11.00-13.00.

V galeriji Tribbio razstavlja do 9. junija Livio ROSIGNANO.

V foyerju Doma A. Sirk v Križu bo v soboto, 10. t. m., ob 18. uri odprtje slikarske razstave JOSIPA (PEPIJA) SIDONIJA. Urnik: v soboto, od 18. do 20. ure, v nedeljo, od 10. do 13. ure ter od 16. do 20. ure, v ponedeljek, torek in sredo, od 17. do 19. ure.

šolske vesti

Ob 10-letnici poimenovanja šole Franceta Bevka za Opčin vabijo učenci in učitelji vse bivše učitelje, učence in prijatelje K ZAKLJUČNI PRIREDITVI, ki bo v soboto, 10. junija, ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah.

mali oglasi

KROJAČNICA KOŠUTA v Trstu - Ul. D'Annunzio 11 - tel. 764584, ima nove poletne obleke in jope iz bombaža, lana in svile z novimi vzorci Cerruti 1881, ženske kostime (tailleur) in obleke. Plačilne olajšave.

PRODAM nezazidljive parcele na Opčinah. Za informacije telefonirati na št. 214309.

HLAVATYJEVE akvarele prodam po ugodni ceni. Tel. 413142 po 20. uri.

PRODAM grablje na sonce za seno, v dobrem stanju, po ugodni ceni. Družina Pelicon - Sovodnje, Prvomajska 66, tel. 0481/882214 ob uri obedov.

27-LETNA univerzitetna študentka, materin jezik angleščina, z večletno izkušnjo poučevanja, nudi lekcije angleščine in nemščine. Tel. 310609 ob urah obedov.

MLADA GOSPA sprejme službo kot hišna pomočnica v Trstu ali na Opčinah. Tel. 828251.

OSMICA je odprta pri Coljevih v Samatorci št. 20.

PODARIM travo za košnjo na velikem travniku na Opčinah. Tel. 214383.

Tudi letos kulturno razgibano poletje v Benetkah in Mestrah

Raznolik spored Veneziaestate '89

Poletje je na vratih in poletne sezone večjih kulturnih središč so skoraj do potankosti izdelane in določene. Benetke so še enkrat dokazale, da kljub polemikam in sporom znajo ponuditi dokaj vabljive sporede. Tako je pred nekaj dnevi odbornik za kulturo beneške občine Nereo Laroni orisal program Veneziaestate '89, ki predvideva od začetka julija bogat spored za Benetke in Mestre. Predstave so »poštene« razdeljene, čeprav bo otvoritvena predstava v poletnem gledališču z 2000 sedeži na Trgu San Polo.

Čast otvoritvene predstave 5. julija bo nosil Berliner Ensemble z recitalom Brechtovih pesmi. Izbira seveda ni naključna, saj je prav Berold Brecht leta 1949, torej pred točno 50 leti, ustanovil ugledno gledališko skupino. Isti dan bo v Mestrah nastopal slavni Eric Burdon, eden od petih članov slavne skupine Animals.

Spored na Trgu San Polo predvideva nato: — 7. in 8. julija broadwayski musical s skupino A Chorus Line; — 11., 12. in 13. julija recital Let The Music Play Gospel;

— 16. julija koncert Ornelle Vanoni; — 22. julija baletno predstavo skupine Arteleballetto Volo di un uccello predatore s koreografijami Jennifer Muller (glasba Nanà Vasacencel in Jan Garbarek); — 25. julija El tango z Milvo in Astorjem Piazzollo.

Enako bogat je tudi spored, ki ga ponujajo Mestre:

— 9. julija koncert Roberta Vecchioni;

— 11. julija opereta Vesela vdova s skupino Compagnia italiana di operetta;

— 19. julija baletni večer s skupino Cristine Hoyos, bivše sodelavke Antonia Gadesa;

— 24. julija predstava kitajskega cirkusa s 50 akrobati in preko 20 visokoumetniškimi točkami.

Spored napoveduje tudi nekaj predstav, za katere še niso uspeli določiti datumov. V Mestrah bo proti koncu julija predstavil svoj recital Gegè Telesforo, sodelavec Renza Arboreja v uspešnem International DOC Clubu, v okviru Večerov na terasi bodo nastopili genovski pevec Francesco Baccini, skupina Bluegrass Hot Stuff, go-

dec na keltsko harfo Vincenzo Zitello, komik Gioele Dix in cult-band Elio e le storie tese. V Benetkah pa računajo na nastop skupine Pink Floyd in na večer z Leom Ferrèjem.

Bogat glasbeni spored dopolnjujejo, kot že v preteklih letih, gledališki večeri, ki nosijo skupni naslov Poletne pravljice: modeli komičnega teatra v Evropi. Pri zasnovi gledališkega dela te poletne pobude je sodelovala skupina Teatro 7. Vse gledališke premiere in reprize bodo na vrtu muzeja Ca' Rezzonico od 1. do 30. julija. Ali podrobneje:

— od 1. do 4. julija De Rojaseva La Celestina s skupino Teatro 7 ob Momi režiži;

— od 5. do 9. julija predstava La pazia di Isabella po osnutkih iz commedie dell'arte s skupino TAG Teatro in Bosovo režiži;

— od 12. do 14. julija Molierove Les femmes savantes spet s skupino Teatro 7;

— od 21. do 23. julija Goldonijeva La cameriera brillante s skupino Teatro modo AVA in Milanijevo režiži;

— od 28. do 30. julija Beaumarchaisov Seviljski brivec spet s skupino Teatro Modo ob Doglianijevo režiži.

Duhoviti »mali zlodej« z uglednim malim kipcem

Res je, da je nagrad in priznanj na glasbenem in filmskem področju res za vse okuse. David di Donatello pa je kljub temu cenjena in prestižna italijanska nagrada, ki si jo je »mali zlodej« Roberto Benigni pošteno zaslužil za glavno moško vlogo v istoimenskem filmu. Tudi ob še tako slovesnem vzdušju ni mogel iz svoje kože in je za nekaj trenutkov prijetno razgibal sceno, pri čemur so mu pomagali Enrico Montesano in Monica Vitti, ki mu je skupaj s Carlom Lizzanijem izročila kipec. Na sliki: zbadljivi Benigni s kipecem in režiser Lizzani.

Veronsko poletje v znamenju Verdija

Do začetka operne sezone v veronski Areni manjka približno mesec dni, vendar se tudi letos lahko ustanova pohvali z vsestranskim uspehom. Prodaja abonmajev je že »obrodila« preko 10 milijard inkasa in nikakor ni tvegano predvidevanje, da bo do konca sezone inkaso presegal lanskih 16,5 milijard, kar pomeni tudi, da bo gledalcev preko 500 tisoč. Med 13 opernimi hišami v Italiji dosega Arena prav gotovo najvidnejše uspehe, čeprav se zdi, da vlada sploh ne ceni vsakoletnih dosežkov, kot ni pozorna do težav, katerih se otepa druge operne in simfonične ustanove v Italiji. Razni zakonski predlogi in osnutki nikakor ne doživijo odobritve in sedanja vladna kriza bo spet zavrla razpravo o zakonu, ki bi lahko vsaj omilil krize v raznih glasbenih ustanovah.

Letošnja veronska sezona bo v znamenju Giuseppeja Verdija, poleg tega pa bo nosila Nabucco pečat. Nabucco je namreč v rezervacijah s štirimi razprodanimi ponovitvami že prehitela Aido, za katero so doslej razprodane le tri reprize.

Nabucco bo na sporedu z otvoritveno predstavo 1. julija, nato še 14., 22. in 29. julija. Kot omenjeno, so vse te predstave že popolnoma razprodane. Predstave Aide bodo 8. julija, 5. in 6. avgusta. Velik uspeh je doživelo oštevilčenje sedežev tudi na delu stopnišča.

Letošnja 67. sezona v Areni predvideva skupno 42 predstav. Poleg otvoritvenega Nabucca in zaključne Aide bodo predstavili še Verdijevo Moč usode, Mascagnijevo Cavallerio rusticano in balet La strada po glasbi Nina Rote.

Rezervacije prihajajo iz najrazličnejših držav in celin, celo iz Afrike. Najbolj pa se za Areno in njene predstave zanimajo Japonci, kar je prav gotovo zaslug mednarodne turneje veronske ustanove. Po Luxorju bodo veronski ansambli letos decembra nastopali v tokijski dvorani Olympic Pool. Za nastopa 8. in 14. decembra je prodanih že 30.000 od 50.000 razpoložljivih vstopnic.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana 1	TV Koper	RADIO TRST A
7.15 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nad.: Santa Barbara 10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci 11.00 Nad.: La spilla nera 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Via Teulada 66 13.30 Dnevnik 14.00 Tribuna: Evropa jutri 14.10 Nanizanka: Stazione di servizio 14.40 Evropske pravljice 15.00 Italijanska kronika 15.30 72. giro - 10. etapa 17.00 Risanki: Albertone, Turboteen 17.55 Danes v parlamentu 18.05 30 let naše zgodovine 19.05 Nad.: Santa Barbara 19.30 Rubrika: Knjiga, naša prijateljica 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Tednik: TG 1 - Sette 22.05 Dnevnik 22.15 Evr. volilna tribuna 23.15 Informativna oddaja: Verso l'Europa - Italija 0.05 Dnevnik - danes v parlamentu 0.20 Rubrika: Mezzanotte e dintorni 0.35 Izobraževalna oddaja: Srečanje z Leopardijem	6.35 Prva izdaja 8.30 Rubrika o zdravju 9.00 Film: Fernandel e le donne (kom., Fr. 1953, r. René Le Henaff, i. Fernandel) 10.15 Nanizanka: La signora e il fantasma 10.55 Medicinska rubrika in tečaj ruščine 11.35 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, nato Mezzogiorno è... 13.00 Dnevnik in Diogenes 14.00 Nad.: Quando si ama 14.45 Dnevnik, Argento e oro 16.55 Iz parlamenta, Tribuna 17.10 Aktualno: Il piacere di abitare, 18.00 Come noi 18.30 Dnevnik - sport 18.45 Nan.: Moonlighting 19.30 Horoskop in dnevnik 20.30 Film: Mayerling (dram., Fr. 1968, r. Terence Young, i. Omar Shariff, Catherine Deneuve) 22.45 Dnevnik, nato International DOC Club 23.45 Dnevnik, nato Il piacere di abitare in filmi 1.00 Film: I migliori anni della nostra vita (dram., ZDA 1946, r. W.Wyler, i. Myrna Loy, 1. del)	11.00 Tenis: Turnir Roland Garros (prenos iz Pariza) 14.00 Deželne vesti 14.30 Tenis: Turnir Roland Garros (prenos iz Pariza), vmes povzetki italijanskega prvenstva v ameriškem nogometu 17.45 Plavanje (iz Firenc) 18.45 Športna oddaja: Derby (vodi Aldo Biscardi) 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Evr. volilna tribuna 20.20 Aktualno: Il martedì di Paolo Hendel 20.25 Variete: La tv delle ragazze 21.20 Film: Tepepa (pust., It. 1969, r. Giulio Petroni, i. Thomas Milian, Orson Welles) 22.55 Dnevnik - večerne vesti 23.00 72. Giro (povzetki in komentar) 23.15 Aktualno: Etica e informazione (vodi Enzo Biagi) 23.20 Variete: Blob. Di tutto di più 0.05 Dnevnik - zadnje vesti 0.20 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti	10.10 Mozaik. Šolska TV: Čustva - Vloga in pomen čustev v našem življenju, 10.30 Naravoslovje - Prilaganje okolju, 10.50 Pamet je boljša kot žamet, 11.00 Osnovna šola tenisa 11.10 Tečaj angleščine 16.40 Poletna noč: nadaljevanje Onassis, 17.35 nanizanka Alo, Alo (pon.) 18.05 Dnevnik 18.10 Mozaik. Da ne bi bolelo: Akupunktura v sodobni medicini 18.30 Spored za otroke in mlade: Čirule čarule - Čarobne kocke (6. odd.), 18.35 Pisani svet - kratki film Šolska torba 19.05 Risanka, TV Okno 19.20 Dobro je vedeti 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Nadaljevanje: Trgovci s sanjami (po romanu H. Robbinsa, r. Vincent Sherman, 2. del) 20.55 Aktualno: Omizje 22.35 Dnevnik 22.50 Poletna noč, vmes nadaljevanje Onassis (2. del) in nanizanka Nenavadne zgodbe (1. del)	9.00 Turnir Roland Garros, vmes (13.30, 16.00 in 18.50) TVD Novice 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji: TRST — SKGZ pripravila zgibanko o Slovincih v Italiji TRST — Dan boja proti kajenju TRST — Veselje navijačev nad uspehom Triestine DEVIN — Brošura o raziskovalnem taboru Devin '78 19.30 TVD Stičiče 20.00 Juke box 20.30 Mednarodni nogomet 22.15 TVD Novice 22.25 Dnevnik: Sportime 22.35 Rubrika: Mon-gol-fiera 23.10 72. giro - 17. etapa 23.40 Turnir Roland Garros RTV Ljubljana 2 19.00 Koroški vižarji 19.30 Dnevnik 20.05 Žarišče 20.35 Mali koncert: violinst Volodja Balžalorsky in kitarist Igor Saje 20.55 Dnevnik 21.10 Zabavni terek	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše in koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Poezija pred opero; 9.20 Za vsakogar nekaj: Glasbeni listi, Beležka; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Glasbeni listi; 12.00 Ko študent na rajšo gre; 12.40 Tekmovanje Seghizzi; 13.20 Glasba po željah; 13.30 Od Milj do Devina; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Oddaja iz Benečije; 15.00 Roman: Doktor Živago (12. del); 15.28 Hit parade: Pot do glasbe; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Slovensko pismo: Ivan Mrak - Pisma Karli Bulovčevi; 18.45 Glasbeni listi. LJUBLJANA 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.30, 17.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Radijska šola; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasbena matineja; 11.05 Človek in zdravje; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes; 13.30 Poslušalci čestitajo; 14.02 Nenavadni pogovori; 14.20 Glasbene šole; 14.40 Radijski Merkurček; 15.15 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Lahka glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Ansambli; 20.00 Radijska igra; 21.05 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 21.40 Odskočna deska; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Pevci šansonov; 23.05 Literarni nokturno.
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	TELEFRIULI	RADIO KOPER (slovenski program)
8.30 Nanizanki: Una famiglia americana, 9.30 Peyton Place 10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie 15.00 Nanizanke: Love Boat, 16.00 Webster, 16.30 Il mio amico Ricky 17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 C'est la vie, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto!, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito 20.30 Film: Il gigante (dram., ZDA 1956, r. George Stevens, i. Rock Hudson, James Dean, 1. del) 22.30 Nan.: Top Secret 23.30 Variete: Maurizio Costanzo Show 0.45 Rubrika: Première 0.50 Nanizanka: Baretta - Pagare o morire, 1.50 Manix 2.45 Film: La donna della città 4.05 Film: La calata dei barbari	7.30 Nanizanki: Lou Grant, 8.20 Switch 9.20 Film: La forza del destino (dram., It. 1949, r. Carmine Gallone, i. Tito Gobbi) 11.20 Aktualno: Ob evropskih volitvah 11.30 Nanizanki: Petrocelli, 12.30 Agente Pepper 13.30 Nadaljevanje: Sentieri, 14.30 La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo, 16.15 Aspettando il domani 16.45 Nanizanka: California - Un libro per Valene 17.45 Nad.: Febbre d'amore 18.30 Nan.: General Hospital, 19.30 I Jefferson 20.00 Aktualnosti: Dentro la notizia 20.25 Rubrika: Europeando 20.35 Film: I due nemici (kom., It. 1962, r. Guy Hamilton, i. David Niven, Alberto Sordi) 22.40 Dosje: La guerra che cambiò il mondo 23.10 Aktualno: Ob evropskih volitvah 0.10 Nanizanki: Vegas, 1.10 Missione impossibile	7.00 Risanke 8.15 Nan.: Strega per amore, 8.45 Supervicky, 9.15 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Hardcastle and McCormick, 11.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 12.00 Tarzan 13.00 Otroška oddaja 14.00 Nanizanki: Casa Keaton, 14.30 Baby sitter 15.00 Variete: Smile 15.30 DeeJay Television 16.00 Otroška oddaja: Bim Bum Bam in risanke 18.00 Nanizanke: Tre nipoti e un maggiordomo - Il ritorno di fiamma, 18.30 Supercar, 19.30 Happy Days 20.00 Risanka: D'Artagnan e i moschettieri del Re 20.30 Film: The Barbarians & Co. (pust., It.-ZDA 1987, r. Ruggero Deodato, i. Paul Peter, Paul David) 22.15 Nanizanki: Starsky & Hutch, 23.15 Brothers 23.45 Rubrika: Première 23.50 Nanizanke: Taxi - Alex si lancia, 0.20 Giudice di notte, 0.50 Kung-fu	8.00 Nad.: Signore e padrone, 9.00 Marcia nuziale 9.30 Nanizanka: The Collaborators 10.30 Filmske novosti 10.45 Nad.: Signore e padrone, 11.45 Marcia nuziale 12.15 Nan.: Good times 12.45 Filmske novosti 13.00 Otroški variete: Sugar 14.00 Nanizanka: Rituals 14.30 Nadaljevanje: Maria, 15.30 Colorina 19.00 Filmske novosti 19.30 Rubrika: Beyond 2000 20.00 Nanizanka: Biancaneve a Beverly Hills 20.30 Film: Che cavolo mi combini, papà?! (kom., Fr. 1984, r. Jean Paul Rappennau, i. Yves Montand, Isabelle Adjani) 22.45 Film: Ride bene... chi ride ultimo (kom., It. 1977, r. Caruso-Chiari, i. Walter Chiari)	11.30 Nan.: Matt e Jenny 12.00 Rubriki 13.00 Dnevnik in defile 13.30 Dokumentarec: Možje in dogodki 20. stoletja 14.00 Glas. odd.: Music box 17.30 Nad.: Michele Strogoff, 18.00 Dama de Rosa 19.00 Dnevnik 19.30 Rubrika: Dan za dnem 20.00 Nanizanka: Riuscirà la nostra carovana... 20.30 Sportne vesti 21.30 Nanizanka: Gli ultimi cinque minuti 23.00 Rubrika: Zupan in njegovi ljudje 0.30 Dnevnik, nato vesti	13.30 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutrarnik in cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Oddaja v živo: Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Za varnejši jutri; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.30 Prenos Radia Ljubljana. RADIO KOPER (italijanski program) 8.30, 10.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.40 Dobro jutro, otroci; 7.50 Pošiljam ti razglednico; 8.00 Pripovedujejo...; 8.35 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Revival parade; 10.05 Disco scoop; 10.35 Družinsko veselje; 11.00 Pismo iz; 11.15 Knjižne novosti; 11.30 Oddaja o turizmu; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Neposredno; 14.00 Avtomobili in avtomobilisti; 15.00 Popoldne; 15.45 Koncert; 16.00 Glasba; 16.33 Superpass; 17.00 Bubbling; 17.33 Show business; 18.00 Prijatelj DJ; 18.33 Mi in vi; 19.00 Filmska glasba; 20.00 Nočni program. RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 12.00 Za vse okuse; 17.00 Filatelistična oddaja; 19.30 Smeh in glasba; 21.00 Nora leta, nato Nočna glasba.
TMC	TELE 4	ODEON	TELE 4	TELE 4	TELE 4
11.00 Nan.: Daniel Boone 12.00 Nadaljevanje: Doppio imbrogljo	(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 14.00 Dogodki in odmevi 19.30 Dogodki in odmevi	12.45 Ogledalo življenja 13.30 Vesti in sport 14.30 Glas. odd.: Clip Clip 15.00 Turnir Roland Garros 18.00 Aktualno: Tv donna 19.15 Ogledalo življenja 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Film: Amare con rabbia (dram., ZDA 1984, r. James Foley jr., i. Aidan Quinn, Daryl Hannah) 22.15 Aktualno: A come Eros 22.55 Vesti: TMC nocoj 23.10 Motorji in sport 23.40 Sport: turnir Rolland Garros, 72. giro	11.30 Nan.: Matt e Jenny 12.00 Rubriki 13.00 Dnevnik in defile 13.30 Dokumentarec: Možje in dogodki 20. stoletja 14.00 Glas. odd.: Music box 17.30 Nad.: Michele Strogoff, 18.00 Dama de Rosa 19.00 Dnevnik 19.30 Rubrika: Dan za dnem 20.00 Nanizanka: Riuscirà la nostra carovana... 20.30 Sportne vesti 21.30 Nanizanka: Gli ultimi cinque minuti 23.00 Rubrika: Zupan in njegovi ljudje 0.30 Dnevnik, nato vesti	11.30 Nan.: Matt e Jenny 12.00 Rubriki 13.00 Dnevnik in defile 13.30 Dokumentarec: Možje in dogodki 20. stoletja 14.00 Glas. odd.: Music box 17.30 Nad.: Michele Strogoff, 18.00 Dama de Rosa 19.00 Dnevnik 19.30 Rubrika: Dan za dnem 20.00 Nanizanka: Riuscirà la nostra carovana... 20.30 Sportne vesti 21.30 Nanizanka: Gli ultimi cinque minuti 23.00 Rubrika: Zupan in njegovi ljudje 0.30 Dnevnik, nato vesti	11.30 Nan.: Matt e Jenny 12.00 Rubriki 13.00 Dnevnik in defile 13.30 Dokumentarec: Možje in dogodki 20. stoletja 14.00 Glas. odd.: Music box 17.30 Nad.: Michele Strogoff, 18.00 Dama de Rosa 19.00 Dnevnik 19.30 Rubrika: Dan za dnem 20.00 Nanizanka: Riuscirà la nostra carovana... 20.30 Sportne vesti 21.30 Nanizanka: Gli ultimi cinque minuti 23.00 Rubrika: Zupan in njegovi ljudje 0.30 Dnevnik, nato vesti

Kazenska prijava proti županu predsedniku dežele, KZE in SASPI

Pobuda naravovarstvenikov v zvezi z upepeljevalnikom

Predstavniki Svetovnega sklada za varstvo narave, združenja Lega ambiente, Odbora proti upepeljevalniku in svetovalska skupina Zelenih (smejočega se sonca) v deželni svet, so v soboto prijavili sodišču goriškega župana Scarana, predsednika deželne vlade Biasuttija, predsednika Goriške KZE in družbo SASPI. Prijava se nanaša na slabo delovanje upepeljevalnika za odpadke v goriški industrijski coni in na onesnaževanje, ki naj bi ga napravila prav zaradi slabega delovanja in neustrezne opremljenosti povzročala. Kakor izhaja iz daljšega poročila za tisk, je bila prijava vložena na preturi v Gorici.

"Upepeljevalnik je bil zgrajen in še zmeraj deluje mimo vseh veljavnih predpisov glede varstva okolja", navaja tiskovno poročilo. Naprava je brez elektrofiltrov in brez posebnih komor za popolno izgorevanje. Doslej ni bila, v kolikor je znano, izvedena nobena analiza na izpušnih plinih in na pepelu s ciljem ugotovitve prisotnosti dioksin in drugih sorodnih onesnažujočih spojin.

Tiskovno poročilo navaja, da so WWF, Lega ambiente in Odbor proti upepeljevalniku že marca letos naslovili goriškemu županu in predsedniku deželne vlade peticijo in zahtevali takojšnje zaprtje upepeljevalnika. Ker njih ne ukrepal, so se združenja naravovarstvenikov odločila za sodni po-

stopek. V prijavi, ki je bila vročena goriškemu pretorju je tudi zahteva po začasnem zasegu upepeljevalnika in zahteva po izvedbi epidemiološke raziskave med prebivalci, ki živijo v okolici naprave in kemične raziskave na kmetijskih pridelkih iz bližnjih njiv in vrtov.

Tako tiskovno poročilo. Naknadno smo izvedeli, da naj bi bili goriški župan in drugi obtoženi kršitve člena 674 kazenskega zakonika in člena št. 27 ministrskega odloka št. 915/82. Prav sklicujoč se na omenjeni zakonski določili, je Odbor proti upepeljevalniku že 19. januarja letos vložil ovadbo in se kasneje prijavil tudi kot civilna stranka. Na podlagi omenjene ovadbe je pretor dr. Lia odredil izvedenco, da opravi dodatne ugotovitve na napravi.

Dodelitev zemljišč v obrtniški coni

Goriški občinski odbor je na seji 31. maja razpravljal tudi o dveh pomembnih sklepih s področja urbanistike. Prvi zadeva dodelitev zazidalnih parcel obrtnikom in trgovcem na območju Ulice Terza Armata, drugi pa sestavo lestvice za dodelitev finančnih prispevkov (skupaj 150 milijonov lir) za prenavo fasad.

Občinski odbor je vzel v poštev prošnje devetnajstih obrtnikov in trgovcev, ki izpolnjujejo pogoje za dodelitev zazidalnih parcel. Pri izbiri, oziroma dodeljevanju zazidalnih enot so dali prednost podjetjem, ki že razpolagajo z zemljiščem. Obrtniška cona ob Ulici Terza Armata je bila namenjena predvsem za obrtniške dejavnosti (avtomobilski servisi), trgovino in manjšo industrijsko dejavnost.

V kratkem, kakor poročajo z Občine, bodo sprožili postopek za dodelitev zazidalnih parcel tudi na dveh preostalih območjih vzdolž Ulice Terza Armata, sprejemajo pa tudi že prošnje za dodelitev površin na območju Kazermet.

Drugi sklep, ki ga je obširno obrazložil odbornik Fornasir, zadeva dodelitev prispevkov za prenavo fasad. Dežela je že lani odobrila Občini 150 milijonov lir v ta namen. Najprej je občinski svet odobril kriterije, ki jih morajo upoštevati. Na prvem mestu je lokacija stavbe, ki mora vsekakor biti na pobmočju, kjer je predviden poseg za prenavo.

Občina je prejela 86 prošenj, upoštevati pa so jih 32. Najvišji možni prispevek znaša 10 tisoč lir za kvadratni meter fasadne površine.

Na zadnji seji je občinski odbor sestavil lestvico odobrenih prošenj in sprožil postopek za začetek del in izplačilo odobrenega prispevka.

Zaključna prireditev šole Ivan Trinko v Avditoriju

Podelitev Trinkovih bralnih značk

Dijaki nižje srednje šole Ivan Trinko so se v nedeljo popoldne z lepo zaključno prireditvijo poslovili od šolskega leta, ki se bo dejansko sklenilo v soboto, 10. t. m.

V polno zasedeni dvorani deželnega avditorija so najprej nastopili dijaki doberdobske sekcije, za njimi pa njihovi vrstniki iz Gorice z zanimivim recitalom o doživljanju mladostnika. Nedeljska prireditev je bila združena tudi s podeljevanjem Trinkove bralne značke. Gre za priznanje dijakom, ki so se med šolskim letom zares potru-

dili v prebiranju slovenskih knjig in tako dokazali svojo povezanost do slovenske besede in slovenske kulture. Ob tej priložnosti je dijake nagovorila pesnica Ljubka Šorli Bratuž.

V sklepnem delu prireditve je zapel skoraj petdesetletni pevski zbor šole Ivan Trinko pod vodstvom Stanka Jericija. Zbor je v letošnji sezoni dosegel lep uspeh in je pred kratkim nastopil na pevskem srečanju nižjih srednjih šol iz naše dežele v Codroipu. (Na sliki - foto Pavšič - prejemniki bralnih značk).

Umetniški ansambel JLA v Novi Gorici

V Kulturnem domu v Novi Gorici bo jutri zvečer nastopil 130-članski Umetniški ansambel JLA. Poleg zboru in orkestra bodo na večeru sodelovali še priznani umetniki solisti Jadranka Jovanović, prvakinja beogradske opere, Slobodan Stanković, prvak beogradske opere, Simeon Gugulovski, prvak skopske opere, violinist Jovan Kulundžija, Miska Ščepanović in estradni umetniki Elda Viler, Braco Koren in Žarko Dančuo. Koncert, ki je izven abonmaja, bo ob 20. uri.

Umetniški ansambel JLA je te dni na gostovanju v raznih krajih Slovenije, v četrtek, 8. junija, pa bo nastopil v Pordenonu in sicer na povabilo poveljstva italijanske vojske.

Suplece

Občinska uprava v Gorici obvešča, da 10. junija zapade rok za predložitev prošenj za suplece v občinskih otroških vrtcih ter v občinskih jaslih v šolskem letu 1989/90. Prosilci morajo imeti stalno bivališče v Gorici oziroma v sosednjih občinah. Prošnji (na nekolkovanem papirju) je treba priložiti original ali potrjeno kopijo študijskega naslova. Prosilci lahko priložijo tudi dodatne naslove, za katere menijo, da pridejo v poštev pri ocenjevanju. Za podrobnejša pojasnila je na razpolago ravnateljstvo občinskih otroških vrtcev (tel. 383222).

Zaključil se je 17. simpozij anesteziologov Alpe-Jadran

Gorica je bila v petek in soboto prizorišče pomembnega mednarodnega zdravniškega simpozija. Na posvetovanju so se zbrali strokovnjaki za anesteziologijo in intenzivno nego iz dežel delovne skupnosti Alpe Jadran. 17. simpozij je potekal v izrazito delovnem vzdušju, osrednji cilj, ki so si ga prireditelji zastavili pa je bila primerjava izkušenj in dosežkov na tem posebno pomembnem področju zdravstvene oskrbe v Furlaniji-Juljski krajini, Sloveniji, na območju Štajerske,

na Hrvaškem in tudi na Madžarskem in v Zahodni Nemčiji.

Mednarodno srečanje zdravnikov anesteziologov pa je imelo še en cilj: institucionalizirati sicer že utečeno sodelovanje med zdravniki iz posameznih območij.

Zasedanje je bilo v konferenčni dvorani razstavišča, kjer so prireditelji pripravili tudi priložnostno razstavo sodobne opreme, ki naj bi bila na razpolago na vseh oddelkih za intenzivno nego. (foto Pavšič)

Ogorčenje in ostre obsodbe pokola kitajskih študentov

Krvava represija študentskega gibanja v Pekingu je izzvala tudi v Gorici vrsto obsodb. Sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL izrekajo v letaku globoko ogorčenje in obsodbo pokola, ki ga je v Pekingu povzročila politično že premagana skupina oblastnikov. Deng in njegova klika, je zapisano v letaku, kljub množičnemu pobijanju še niso zmagali, pač pa so s tem podpisali obsodbo na lastno politično smrt. To, kar se je dogajalo v Budimpešti, Pragi, Varšavi se danes ne more več pripetiti, "normalizacija" ni več mogoča, saj so zahteve po svobodi na Kitajskem tako močne, da jih ni več moč ukrotiti s silo. Sindikati se klanjajo spominu padlih in so odločno na strani študentov in delavcev, ki bodo s svojimi zahtevami po svobodi in demokraciji napoved gotovo zmagali.

Grozljive pokole nad neoboroženimi študenti, delavci, kmeti in ženskami je obsodilo tudi socialistično pokrajinsko tajništvo, ki ugotavlja, da nam daje kitajsko ljudstvo v teh dneh moralni vzgled, ki nam mora dati misli o odnosih med oblastjo in željami ljudstva. Pokrajinski tajnik PSI Pini tudi ugotavlja, da je dogajanje na Kitajskem dokaz propada kitajskega vodilnega razreda in svetovnega komunizma nasploh. PSI poziva člane naj pristopijo k vsaki solidarnosti pobudi v podporo kitajskemu ljudstvu.

Kitajske dogodke je včeraj obsodila tudi KD, danes pa napovedujejo na Goriškem nekaj protestnih manifestacij. Delavci tržiške ladjedelnice bodo danes ob 12.30 demonstrirali pred spomenikom ob vhodu v ladjedelnico, mladi komunisti pa napovedujejo prav tako danes v Trziču protestni sit-in.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada v tednu od 29. maja do 3. junija.

RODILI SO SE: Peter Bajt, Jessica Cceanig, Vanessa Srebrnic, Aurora Mian, Vincenzo Giammario.

UMRLI SO: 82-letni čevljar Raimondo Borgia, 81-letna upokojenka Cristina Paviotti, 81-letni upokojenec Antonio Maurenzig, 85-letna upokojenka Santa Faidutti, 78-letni upokojenec Gerolamo Visintin, 87-letni upokojenec Alessandro Scornavacche, 93-letni upokojenec Rodolfo Quargnal, 61-letni invalid Rodolfo Pausi, 86-letni upokojenec Giacomo Bizzi, 77-letni upokojenec Antonio Sella, 78-letna upokojenka Alma Bregant vdova Comelli, 88-letna upokojenka Alice Pelos, 80-letna upokojenka Palmira Scarel, 83-letni upokojenec Stefano Cesciuti, 86-letni upokojenec Severino Angelo Baldassi, 76-letna gospodinja Luigia Colenzini vdova Ettori, 78-letni upokojenec Germano Braida.

OKLICI: delavec Diodato Graziani in uradnica Clara Codermaz, farmacist Edi Bramuzzo in uradnica Teresa Calandra, mehanik Manolo Malfatti in trgovska pomočnica Patrizia Vidoz, uradnik Massimo Scotti in uradnica Vera Augusto, uradnik Bruno Bressan in uslužbenka Anna Maria Tuniz.

POROKE: profesor Claudio Ardessi in profesorica Rossella Rizzato, trgovski potnik Alessandro Fedon in bolničarka Antonella Leoni, podčastnik vojske marco Carconi in delavka Gabriella Venturini, avtoprevoznik Giampaolo Bottini in gospodinja Elisabetta Rosolen, univezitetni študent Carlo Zanin in uradnica Elisabetta Lendaro.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Fantasmi da legare«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VERDI Danes zaprto. Jutri 18.00-22.00 »L'Alieno«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Dinamici incontrati«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 20.30 Koncert.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Le grandi manovre erotiche«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Providenti - Travnik 34 - tel. 531972.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU S. Antonio - Ul. Romana 147 - tel. 40497.

pogrebi

Danes v Gorici ob 9.30 Marija Mrakic vd. Sposta iz bolnišnice Janeza ob Boga v kapucinsko cerkev in na glavno pokopališče, ob 11. uri Maria Visintini vd. Pinausig iz bolnišnice Janeza ob Boga v cerkev in na pokopališče v Ločniku.

Do 17. junija rok za prijave za natečaj »Cvetoči balkon«

Pobuda za lepši videz mesta Balcone fiorito - Cvetoči balkon, ki jo je pred desetimi leti sprožil Center za ovrednotenje ljudskih izročil iz Podturna, v sodelovanju z Občino, je tudi letos dosegla zelo širok odmev. Pred desetimi leti se je za priznanje potegovalo dvaindvajset kandidatov, lani jih je bilo sedemkrat več, letos pa jih bo, kot se zdi, okrog dvesto. Prav v prihodnjih dneh namreč pričakujejo val prijav. Rok namreč poteče 17. junija. Tisti, ki bi se radi udeležili natečaja naj se prijavijo v sledečih trgovinah: Agraria Isoncina (tel. 390187), Agraria Terpin (tel. 32321), Floricoltura Gaggioli (tel. 391391), Floricoltura Mazgon, Mian (tel. 83985) in Cossar (tel. 85534).

Ocenjevalna komisija bo začela z ogledi 19. junija od 17. ure dalje. Pred kratkim se je sklenil tudi ciklus predavanj o urejanju cvetličnih gred in negi cvetja nasploh. Na sporedu so bila tri srečanja z strokovnjaki z različnih področij. Udeleženci pa so opravili tudi nekaj ogledov. Med drugim so bili v Devinu, v grajskem parku, v vrtnariji Mažgon in pri nekaterih zasebnikih. Tudi ta pobuda, ki sodi sicer v okvir natečaja, je naletela na množičen odziv.

3. državno konjsko tekmovanje Dobra organizacija - slabo vreme

Z zadnjimi tekmovanji se je v nedeljo popoldan zaključilo 3. konjsko tekmovanje v preskakovanju ovir, ki sta ga na goriškem letališču pripravila občina Gorica in Mehanizirana brigada »Gorizia«. Letošnja izvedba je potekala v znamenju slabega vremena, tako da se je tekmovanje normalno odvijalo le v nedeljo, ko je dopoldansko in popoldansko sončno vreme privabilo več tisoč obiskovalcev.

Ne glede na slabe vremenske razmere, pa je treba pohvaliti prizadevanje prirediteljev, ki so poskrbeli, da je tridnevna manifestacija potekala v najboljšem redu. Ob robu tekmovanja

so pripravili tudi fotografsko razstavo ter slikarski natečaj, na katerem je sodelovalo šestindvajset dijakov z obeh strani meje. Ocenjevalna komisija, ki so jo sestavljali Franch Martinotto, Milko Rener in Fulvio Monai, je izbrala dela Marina Cassetija iz Trsta, Paole Turco in Alda Fabra, oba iz Gorice, in jih nagradila.

Izginili pršuti

Tatovi so v noči od sobote na nedeljo odnesli petnajst pršutov in par zaobjčkov osvežilnih pijač iz skladišča gostilne Pri luni v Ul. Oberdan 13. Tatvino sta v nedeljo zjutraj okrog 8.30 odkrila lastnika lokala Milan in Celestina Pintar. Neznanci so z izvijačem in žago s silo odprli vrata skladišča in odnesli pršute, ki skupno tehtajo skoraj 150 kilogramov. Njihova vrednost je približno 2 milijona lir. Zakonca Pintar sta krajso prijavila policiji, ki je zaplenila orodje, s pomočjo katerega so tatovi vlomili v skladišče, in skuša izslediti storilce.

razna obvestila

KD Danica na Vrhu vabi v sredo, 7. junija ob 20.30 na sejo odbora društva v kulturnem in športnem središču Danica.

KD Jezero vabi jutri, 7. t. m., ob 20.30 na predavanje o biološkem kmetijstvu. Predaval bo dipl. kmetijski inženir Gabrijel Seljak. Predavanje bo na sedežu društva.

GLASBENA MATICA
GORICA
PODRUŽNICA V ŠTEVERJANU
vabi na
ZAKLJUČNI NASTOP GOJENCEV
danes, 6. junija 1989 ob 19. uri
v Kulturnem domu na Bukovju

KULTURNI DOM GORICA
Jutri v sredo, 7. junija, ob 18.30 v mali dvorani KULTURNEGA DOMA v GORICI
Predavanje na temo
Kulture in narodnosti Furlanije-Juljske krajine za Evropo v letih '90
Sodeluje: LUCIANO CESCHIA
VABLJENI!

Pogovor s članom PD Štandrež Božidarjem Tabajem Linhartova značka tudi priznanje za dosedanje delo na amaterskem odru

Pred kratkim so v Grosuplju nagradili najboljše posameznike in gledališke skupine, ki delujejo v okviru Zveze kulturnih organizacij Slovenije in Združenja gledaliških skupin. Linhartovo značko so ob tej priložnosti prejeli člani Gledališke skupine Gorica ter Božidar Tabaj za vlogo Tome v Nušičevi komediji »Kaj bodo rekli ljudje?«. Sicer to ni prvo priznanje, ki ga je Božidar Tabaj prejel na tako važnem tekmovanju. Pred desetimi leti je namreč že dobil Linhartovo značko za vlogo Georga Kimballa v komediji »Cvetje hvaležno odklanjamo«.

»Letošnje Linhartovo priznanje dobivam v času, ko praznujem svojo dvajsetletnico kot ljubiteljski gledališčnik. Zanimivo pa je, da sem svojo gledališko pot začel prav z Linhartovo komedijo Županova Micka, ki smo jo v Štandrežu predstavili 16. junija 1968. V tem delu, ki ga je režiral domači župnik Jožef Zorž, sem odigral vlogo Monkofa.«

»Z Linhartom si začel in po dvajsetih letih si deležen Linhartovega priznanja. Kako pa si začel z ljubiteljskim delom v gledališču?«

»Moram reči, da čisto slučajno. Že kot kratkohlačnik sem večkrat želel nastopiti na kakšnem recitalu ali sodelovali v kakšni gledališki predstavi. Sam oče, ki je bil predsednik kulturnega društva Oton Župančič, in ne samo on, so mi odsvetovali, češ da nimam za to posluha.

Ko so se pri prosvetnem društvu iz Štandreža pripravljali na premiero Županove Micke si je član ansambla nekaj dni pred nastopom zlomil nogo. Poklicali so me, naj ga nadomestim. V nekaj dneh sem se naučil vloge in odtlej se je začela dolga pot v gledališki skupini iz Štandreža. Spotoma sem se zavedal, da mi ja ta oblika kulturnega izražanja dokaj pri srcu in da mi je stopanje na odskih deskah v veliko veselje. V vsem tem času sem odigral kar v 21 celovečernih gledaliških del ter 13 enodejank oziroma krajših iger. Dvajset je glavnih vlog, ki sem odigral, izredno veliko pa je predstav, ki smo jih odigrali, tako da jih sploh nisem štel.

Za priznanje, ki sem ga dobil v Grosuplju, pa se moram zahvaliti celotnemu štandreškemu ansamblu, ki je veliko prispeval, da sem bil deležen Linhartove značke. To so Marinka Leban, Lucijan Pavio, Marko Tabaj, Mitja Breščak, Damjan Paulin, Vladimir Bastiani, Kristina Marušič, Anita Lutman, Valentina Pavio, Silvano Znidarčič, Marko Brajnik, Marjan Breščak, Daniela Puja, Tiziana Zavadlav, Mario Mučič, Silvano Zavadlav, Jordan Mučič in Majda Zavadlav. V vseh teh letih nastopanja smo imeli štiri režiserje (Jožef Zorž, Aleksij Pregarc, Mira Štrukelj in Emil Aberšek), katerim gre velika zasluga za strokovnost, ki so jo izkazali pri vodenju naše skupine.

Sicer je treba povedati, da amaterske skupine so prav glede strokovnosti, rekeli bi profesionalnosti omejene. Vprašanja dikcije, premika na odru in vsega, kar spada zraven, zahtevajo določene rešitve. Kazalo bi, da bi za vse tiste, ki sodelujejo v ljubiteljskih gledaliških skupinah, pripravili izpopolnjevalne tečaje, ki nam bi bili v veliko korist.«

Dramski odsek PD Štandrež je gotovo med najstarejšimi in tudi med najbolj delavnimi na Goriškem, saj so ga ustanovili leta 1965, ko so oktobra meseca predstavili veseloigro »Zgubljena stava«. Odtlej do danes so štandreški gledališ-

čniki uprizorili skoraj sedemdeset gledaliških del, kar je zahtevalo izredno veliko dela. Ob Tabaju pa sta tudi Jordan Mučič in sama skupina bila deležna Linhartove značke in vrste drugih priznanj. Tudi nastopov je bilo več. Omenili bi tiste v zamejstvu, Sloveniji, na Koroškem, v ZDA, Parizu, Rimu in Svici. In

delček zasluge za te uspehe vsekakor nosi tudi letošnji Linhartov nagajenec Božidar Tabaj.

RUDI PAVŠIČ

Na sliki Božidar Tabaj (levo) v glavnih vlogi Nušičeve komedije »Narodni poslanec«.

Predsednik pokrajinske uprave obiskal upravitelje občine Fara

Predsednik goriške Pokrajine nadaljuje krog obiskov in srečanj z upravitelji občin na Goriškem. Prejšnji teden je bil v Fari, kjer se je srečal z županom Vincenzom Sfiligojem in njegovimi sodelavci.

Upravitelji so predsednika Pokrajine seznanili z dosežki zadnjih let in ga obenem opozorili na številna odprta vprašanja na področju varstva okolja, kulturnih dejavnosti in komunalnih storitev.

V pogovorih so ugotovili, kako je Fara v zadnjih dveh desetletjih zabeležila zelo nagel razvoj, vendar se sočasno s tem odpirajo tudi številna vprašanja, na katera je zmeraj težje odgovoriti, predvsem zaradi pomanjkanja finančnih sredstev.

Župan Sfiligoj je predstavnika Pokrajine - poleg predsednika Criscija se je srečanja udeležil namreč tudi odbornik za kulturne dejavnosti G. B. Panzera - opozoril na potrebo po čimprejšnji ureditvi potoka Rojat, ki povzroča nemalo težav in tudi škode, zlasti ob izdatnih padavinah, zaradi poplav in pronicanja vode v stanovanjske objekte. Občina je že pripravila načrt ureditve (proračunska vrednost 280 milijonov lir), vendar so vse dosedanje prošnje za prispevek naletele na gluha ušesa. Drugo pomembno vprašanje s področja higijene in varstva okolja se nanaša na smotno organiziranje službe pobiranja, odvažanja

in uničevanja odpadkov. Po mnenju upraviteljev Fare, bi kazalo čimprej urediti enotno službo, kakor tudi poskrbeti za ureditev ene same naprave za predelavo, oziroma uničevanje odpadkov.

Velike načrte, deloma že izvedene, imajo v Fari tudi na področju kulturnih dejavnosti. Tako so pred leti odkupili zaselek Borgo Colmello, kjer postopoma nastaja muzej kmečke kulture. Izvedba načrta je vezana na finančno razpoložljivost, ki je, kakor znano, omejena.

Predsednik Pokrajine je upraviteljem iz Fare obljubil, da se bo Pokrajina pozanimala za ureditev potoka Rojat, vendar bo treba pred tem urediti nekatere bolj nujne primere sanacije vodnih tokov v pokrajini. Pokrajina z zanimanjem sledi tudi izvajanju načrta Borgo Colmello. Vendar je Crisci opozoril tudi na nujnost usklajevanja različnih pobud, sicer utegne priti do neljubih posledic, zlasti kar zadeva finančna bremena vzdrževanja.

Pokrajina namerava v kratkem začeti pripravljati pokrajinski načrt za odpadke, je dejal Crisci. Predhodna faza predvideva vrsto srečanj z upravitelji občin, predstavniki strokovnih združenj itd, s ciljem zbrati čimveč podatkov. Posebej bi bilo treba nadalje pričeti izvajati določene pobude na vzgojnem področju.

V soboto, 10. t. m., v Gabrjah Prijetna pevška prireditev »Drugi koncert na borjaču«

Čas je, ko sezona prireditev na zaprtem prepušča mesto poletnim šagram in kulturnim pobudam, ki potekajo na odprtem. Po števerjanskem prvomajskem prazniku kulturnega društva Briški grič je sedaj vrsta kulturnega društva Skala v Gabrjah, ki bo v soboto, 10. junija, ob 21. uri pripravilo drugi koncert »Na borjaču«, to je na dvorišču nekdanje Pavletičeve hiše, kjer je tudi sedež društva.

Da so se Gabrci odločili za ponovitev te pobude jih je spodbudil odziv občinstva, ki so ga doživeli lani, ko so prvič organizirali pevsko srečanje na odprtem, da bi na ta način primerno proslavili petletnico delovanja pevskega zbora. Za to priložnost so medse povabili oktet Jelovica iz Škofje Loke ter moški zbor Lipa iz Kozane. Pobuda je naletela na veliko odobravanje in k temu je gotovo prispevalo tudi prijetno, kmečko okolje borjača, kjer so se skupine predstavile.

Za letošnjo izvedbo pa so Gabrci povabili kot gosta moški zbor La Clape iz Červinjana, ki ga vodi Emilio Cortesia, ter Sovodnjska dekleta (Sonja Pelicon). Sobotni koncert pa bo priložnost, da se tudi Gabrci, ki se razvijajo v kakovosten zbor, predstavijo domačemu občinstvu.

Prireditelji opozarjajo, da bo v primeru slabega vremena koncert naslednji dan, v nedeljo. Koncert Na borjaču pa je obenem priložnost utrjevanja sodelovanja med italijanskimi in slovenskimi pevskimi skupini. Da bodo kot gostje na gabrski prireditvi nastopili pevci iz Červinjana je prispevalo dejstvo, da sta obe skupini nastopili na prazniku kostanja v Podgori, kjer so se predstavniki obeh zborov dogovorili za skupne nastope. Po obisku furlanske skupine bodo naši pevci gostovali v Červinjanu in sicer prve dni julija. S tem nastopom ter s koncertom v Brdih pa naj bi se tudi zaključila letošnja bogata sezona gabrskega pevskega zbora.

V četrtek izbira skrutinatorjev

Občinska volilna komisija v Gorici se bo v četrtek, 8. junija, sestala na javni skupščini, da bi izbrala skrutinatorje na volitvah za obnovo evropskega parlamenta, ki bodo v nedeljo, 18. junija. Kdor želi opravljati funkcijo skrutinatorja na letošnjih evropskih volitvah, lahko vloži prošnjo v občinskem volivnem uradu, seveda pred četrtkom.

Delovanje Kulturnega doma v Gorici

Po bogati redni sezoni poletni kulturni večeri

Letošnja redna kulturna sezona se bliža koncu, da bi prepustila mesto poletnim prireditvam, vendar v goriškem Kulturnem domu napovedujejo tudi v mesecu juniju še dokaj živahno delovanje. Junij se je pričel v znamenju glasbe s kvalitetno produkcijo gojencev šole glasbene maticice v Gorici. V petek so bili spet na vrsti mladi in najmlajši z Vrtiljakom mladosti, v soboto pa »starejši mladeniči« z občnim zborom Društva slovenskih upokojencev za Goriško.

V prihodnjih dneh in tednih se bodo v Kulturnem domu zvrstile še najrazličnejše prireditve. Jutri ob 18.30 bo glavni urednik dnevnika Alto Adige iz Bocna Luciano Ceschia govoril na temo Kulture in narodnosti Furlanije-Juljske krajine za Evropo v letih '90. V četrtek bo ob 19. uri drugi nastop gojencev šole Glasbene maticice v Gorici. V petek napovedujejo ob 20. uri skupno zaključno prireditev učencev slovenskih osnovnih šol iz Gorice in učencev italijanske osnovne šole iz Tržiča. Konec prihodnjega tedna bo v znamenju baleta; v soboto bo ob 20.30 zaključna prireditev šole »Il balletto« iz Gorice, v nedeljo ob 21. uri pa nastop baletne šole »Arabesque« iz Červinjana.

V soboto bo pomembna prireditev tudi v telovadnici Kulturnega doma, kjer športno združenje Dom prireja ob 20.30 svojo telovadno akademijo.

V tem mesecu je v Kulturnem domu predvideno še srečanje s slikarjem Lojzutom Spacalom, kandidatom KPI na volitvah za obnovo evropskega parlamenta. Srečanje prirejata kulturni krožek »Rinascita« in posoška federacija KPI.

Vodstvo Kulturnega doma pa se tudi že aktivno pripravlja na poletno sezono, v kateri bo skupaj z drugimi organizacijami ponudilo nekaj izrednih kulturnih dogodkov. Konec meseca, v sredo, 28. junija, bodo na goriškem gradu priredili koncert New swing quarteta, ki izvaja predvsem črnsko duhovno glasbo. Julija, predvidoma v torek, 11., bodo priredili gostovanje Stalnega slovenskega gledališča iz Trsta, ki bo na trgu pred cerkvijo sv. Ivana v Gorici uprizorilo Slehernika, 17. julija pa napovedujejo res izjemno gostovanje Kitajskega akrobatskega cirkusa, ki bo - če bo glede na politične razmere na Kitajskem gostovanje sploh mogoče - s svojim svetovno znanim programom nastopil v goriški športni palači.

Prijetna otroška prireditev v Kulturnem domu v Gorici

Na Vrtiljaku mladosti nastopilo nad sto otrok

Sto in več otrok se je v petek zvečer zabavalo na drugem Vrtiljaku mladosti, ki ga je Zveza slovenskih kulturnih društev pripravila v goriškem Kulturnem domu. Želja prirediteljev, kot je v uvodnem nagovoru podčrtal tudi Janez Povše, da bi ob isti priložnosti zbrali vse skupine, ki delujejo na Goriškem, se je uresni-

čila in prireditev sama je pokazala, da se je v zadnjih letih najmlajšim posvetilo precejšnjo pozornost.

Starše, prijatelje mladine in druge so ob vходу v Kulturni dom pozdravili mladi člani Godbe na pihala Kras iz Doberdoba, ki so bili deležni večkratnega odobravanja. Ob spremstvu godbenikov pa so v veli-

ki dvorani doma »pognali« vrtiljak, na katerem so se popeljali člani gledališke skupine Briški grič iz Števerjana, otroškega pevskega zbora Oton Župančič iz Štandreža, skupin dijaškega doma Simon Gregorčič, otroškega zbora kulturnega društva Sovodnje in gledališke skupine Danica z Vrha.

Zamiselnost in režija zanimivega in pestrega sporeda sta delo Stena Vilarja, kateremu so stali ob strani še Viljem Gergolet, Silvan Bevčar in Igor Devetak; posamezne točke pa sta vodila Greta Pintar in Mitja Koršič. V predvečerju doma pa so ob sodelovanju ZTT odprli razstavo mladinske literature, učenci osnov-

nih šol iz Gorice in Tržiča, ki bodo imeli v petek skupno prireditev, pa so poskrbeli za razstavo risb in ročnih del.

Na sliki (foto Pavšič) mladi člani Godbe na pihala Kras iz Doberdoba ter skupina otrok na Vrtiljaku mladosti.

V četrtek in petek v Ljubljani ob udeležbi številnih izvedencev Mednarodno znanstveno srečanje »Manjšine za jutrišnjo Evropo«

V Ljubljani bo 8. in 9. junija mednarodno znanstveno posvetovanje Manjšine za jutrišnjo Evropo v priredbi Zveze društev pravnikov Slovenije, Zveze društev pravnikov v gospodarstvu Slovenije in republiške konference SZDL Slovenije. Organizatorji nameravajo strokovno analizirati ter definirati juridični položaj nekaterih evropskih manjšin. Rojstvo enotnega evropskega tržišča leta 1993 bo namreč postavilo nova vprašanja in perspektive tudi v odnosih med evropskimi narodi in manjšinami. Prireditelji so povabili veliko število predavateljev iz Jugoslavije, Avstrije, Italije, Madžarske in drugih evropskih držav. Govorniki bodo vzeli v pretres več argumentov, med temi vprašanje mednarodno-pravnega in notranjega varstva manjšin ter sodobne razvojne trende tega varstva, s specifičnim poudarkom na evropski situaciji. Nadalje bodo obravnavali pravni položaj manjšin jugoslovanskih narodnosti in manjšin narodov Jugoslavije v sosednjih državah. Prireditelji so si med drugim zastavili kot cilj izoblikovanje smernic za nadaljnji razvoj raziskovalne politike medetničnih odnosov, posebej pa nameravajo poudariti pomembnost sprotne seznanjanja jugoslovanske in mednarodne javnosti z manjšinsko problematiko in njenim pomenom za urejanje in razvoj sodobnih

družb. Sad ljubljanskega posvetovanja bo večjezična listina Manjšine za jutrišnjo Evropo in zbornik posvetovanja. Dokumenta bosta vsebovala teoretične postavke in praktična navodila za iskanje konkretnih rešitev in predlogov v zvezi z manjšinsko problematiko.

Referate bodo podajali številni uveljavljeni juristi in mednarodnopravni strokovnjaki, kot npr. dr. Ernest Petrič, prof. Giorgio Conetti, dr. Alexander Langer in drugi. Posvetovanje je razčlenjeno na tri med seboj dopolnjujoče se enote: v prvem sklopu bodo referenti obravnavali mednarodne oziroma splošnejše vidike varstva manjšin. Tu bo govor o manjšinah v delovni skupnosti Alpe-Jadran, o evropski komisiji za človekove pravice, o večkulturnih družbah ter o kvantnem vplivu rasizma v takih družbah. Drugi sklop posegov bo zajemal izredno aktualno problematiko odnosov med jugoslovanskimi narodi in narodnostmi, tretji del pa bo posvečen manjšinam v območju srednje Evrope ter na Balkanu. Gre torej za izredno zanimiv in kvaliteten niz predavanj. Ljubljansko srečanje bo gotovo temelj za nadaljnje razmišljanje in iskanje sodobnih rešitev za manjšinsko vprašanje, ki postaja spričo zgodovinskega mejnika - Evrope 93 - iz dneva v dan aktualnejše. (A. B.)

Učenci iz Šempetra na obisku v Romansu

Prijateljski stiki, ki jih navezujejo posamezne šole z obeh območij so sila pomembni, saj pomagajo učencem, da rastejo in se razvijajo v duhu tovarištva in utrjevanju sožitja.

Temu namenu je bil posvečen tudi petkov obisk učencev višjih razredov osemletke Ivan Rob iz Šempetra osnovni in nižji srednji šoli v Romansu v Furlaniji. Stiki med šolami pobratenih občin so dobri; od petkovega obiska prav gotovo še boljši, saj so se učenci in šolniki med seboj bolje spoznali in preko športnih srečanj in kulturnega programa utrdili prijateljske vezi.

Učenci teh šol so se najprej pomerili v odbojki, potem pa so se predstavili še s kulturnim programom, ki je obsegal recitacije, glasbene točke, medtem ko so učenci iz Romansa pripravili svojim gostom še razstavo na temo "prijateljstvo".

(N. L.)

Mladinci SSK v Murski Soboti

Mladinska sekcija Slovenske skupnosti se je odzvala vabilu Zveze socialistične mladine Slovenije na festival, ki je bil v Murski Soboti od 2. do 4. junija. Deželni tajnik mladinske sekcije Damijan Terpin in tržaški pokrajinski tajnik Marjan Breclj sta se udeležila med drugim okrogle mize na temo Demokracija da, razkroj najprej!, na kateri so bila obravnavana zanimiva vprašanja v zvezi s pluralizmom, odnosi v Jugoslaviji in političnimi akcijami, ki jih namerava mladinska organizacija v Sloveniji izvesti v bližnji bodočnosti.

Festival je bil priložnost za poglobitev stikov med Mladinsko sekcijo SSK in ZSMS, ki bodo že kmalu ponovno privedli do nekaterih skupnih pobud. V ta okvir sodi tudi sodelovanje članov predsedstva ZSMS Romana Lavtarja in Dejana Verčiča na okrogli mizi na temo Slovenci na poti v Evropo.

Pralnica TOP Portorož napovedala vojno fosfatom v pralnih praških

PORTOROŽ — Da je varovanje Jadranskega morja res skrb vseh, so očitno razumeli tudi v Pralnici Turistične organizacije Portorož, kjer so minule dni začeli preizkušati pralne praške brez fosfatov. Glede na ugotovitev strokovnjakov, da večje količine fosfatov iz pralnih praškov onesnažujejo morje, so se odločili, da bodo raje plačali približno deset odstotkov višjo ceno. Pralni praški brez fosfatov so namreč toliko dražji od običajnih pralnih praškov. Za zdaj preizkušajo brezfosfatne praške Saponie, preizkusili pa bodo tudi Zlatorogove in se do poletja odločili, ko bodo dokončno prešli na pranje z brezfosfatnimi praški.

V Pralnici Turistične organizacije Portorož operejo dnevno tudi po 30.000 rjuh, brisač in drugega perila, letno pa porabijo kakih 35 ton pralnih praškov. Od tega jih po pranju nekaj prestrežejo v usedalnikih ob pralnici, nekaj v komunalni čistilni napravi, nekaj pa jih zagotovo steče tudi v morje. Upamo lahko le, da ne bo ostalo pri tej prvi lastovki.

B. Š.

Skrivnostna smrt v gozdiču pri Fojdi

FOJDA — Šele obdukcija bo morda razkrila potek in vzroke krvave smrti 60-letnega upokojenega gozdarskega stražnika Ezia Gussettija v gozdiču pri Fojdi. Pokojni se je v nedeljo zjutraj skupaj s prijateljem, 26-letnim Ferruccio Cirandijem, podal v gozdič, da bi tam preveril strelske zmogljivosti nove pištole vrste berretta 7,65 parabellum. Gussetti je za nekaj desetnih metrov prehitel prijatelja. Kaj se je zatem zgodilo, ostaja še skrivnost. Cirandi je preiskovalcem povedal, da je slišal dva strela. Stekel je proti kraju, kamor se je podal Gussetti, in ga čez nekaj trenutkov zagledal na tleh z okrvavljenim obrazom. Zanj ni bilo več pomoči.

Za obnovo bolnice Franja zbranih v zamejstvu nad 55 milijonov lir

Saldo pologov na tekoče račune za bolnico Franja pri slovenskih denarnih zavodih na Tržaškem in Goriškem se je v zadnjem tednu od prejšnjih 48.970.465.- lir dvignil do petka, 2. junija, na 51.365.465.- lir, skupno z zneskom 4.105.000.- lir, ki so ga sekcije VZPI-ANPI na Goriškem zbrale izven tekočih računov, pa na 55.470.465.- lir.

Saldo pologov pri posameznih denarnih zavodih je zdaj naslednji:

Tržaška kreditna banka	36.175.215 lir
Hranilnica in posojilnica na Opčinah	8.849.850 lir
Hranilnica in posojilnica v Nabrežini	3.325.400 lir
Kmečka banka v Gorici	2.250.000 lir
Hranilnica in posojilnica v Doberdolu	325.000 lir
Hranilnica in posojilnica v Sovodnjah	440.000 lir

Založništvo tržaškega tiska je na tekoči račun pri TKB nakazalo enajsti polog v znesku 760.000 lir in še polog v višini 1.080.000 lir, kolikor se je pri-

spevkov nabralo od začetka akcije v uredništvu in upravi Primorskega dnevnika v Gorici. Vsi prispevki so bili že objavljeni v dnevni rubriki prispevkov. Zveza vojnih invalidov NOV je položila 250.000 lir (Elvira Guštin 50.000 lir, Alojzija Legiša 40.000, ostali prispevki že objavljeni v redni rubriki prispevkov v PD), VZPI-ANPI 10.000 lir (Giovanni Fontanot - Milje), Anda Jelinčič-Andolšek 25.000 lir.

Na tekoči račun pri Hranilnici in posojilnici na Opčinah je položila Marija Stranšek 50.000 lir (prispevek je bil vključen že v prejšnjem saldu).

Na tekoči račun pri Hranilnici in posojilnici v Nabrežini: Marica in Silvano Rebula 30.000 lir v spomin na Dušana Furlana, Anica in Ivo Grilanc 100.000 lir.

Na tekoči račun pri Hranilnici in posojilnici v Sovodnjah so položili Ana Butkovič 40.000 lir, Romano Butkovič 40.000, Ana Butkovič 30.000 lir (vsi ti prispevki so vključeni že v prejšnjem saldu), Nadja Grilj 40.000 lir namesto cvetja na grob tete Valerije. (jk)

Njegovo upravljanje je prevzela družba Sibar

Dom Mangart v Žabnicah ponovno odprt

Vrata doma so odprta vsakomur - Gostinska ponudba v prenovljenih prostorih

ŽABNICE — Dom Mangart v Žabnicah v Kanalski dolini je ponovno odprt. Slovesno so ga odprli preteklo soboto, ko se je v njegovih prenovljenih notranjih prostorih zbralo veliko ljudi, od članov istoimenske zadruga, ki je lastnica doma, pa do predstavnikov družbe Sibar, ki je sedaj prevzela upravljanje objekta sredi Žabnic. Žal pa so bili na otvoritvi v veliki meri odsotni, kot ugotavljajo novi upravitelji, predstavniki številnih društev in ustanov s Tržaškega, saj je dom namenjen tudi njihovim potrebam; vsekakor pa so novi upravitelji prepričani, da bodo vendarle poplačani za trud, ki so ga v teh zadnjih dveh letih vložili z namenom, da bi sredi Žabnic stal objekt, ki bi bil z vsemi gostinskimi uslugami na razpolago vsakomur.

Razen kratkega obdobja v lanskem letu je bil dom Mangart v

bistvu zaprt dobri dve leti. Vrata je zaprl, potem ko se je v prvih septembrskih dneh leta 1986 v njegovih prostorih zaključil 6. mladinski raziskovalni tabor »Kanalska dolina 86«. Res velika škoda torej za objekt, ki ga je postavila zadruga Mangart. Vendar pa se je kaj kmalu izkazalo, da ga zaradi raznovrstnih razlogov ni bila zmožna voditi kljub prizadevanjem in velikim žrtvam članov. Dom je bil »zaprt« oblike, se pravi, da je bil na razpolago samo članom zadruga, kar je že na začetku močno omejilo njegovo delovanje. Jasno je bilo torej, da v takih pogojih ne bo mogel opraviti naloge, za katero je bil z velikim trudom zgrajen.

Pred dvema letoma je družba Sibar dala pobudo za prevzem doma, vendar le pod pogojem, da bi postal objekt »odprte« oblike,

da bi torej gostinske usluge lahko nudil vsakomur. Takoj se je začel birokratski postopek; potrebna so bila ustrezna dovoljenja političnih in tehničnih uradov, ki jih je družba prejela po enem letu in pol čakanja. Njeni člani so nameravali dom odpreti že minulo zimo, zaradi neugodnih vremenskih razmer oziroma pomanjkanja snega, ki v Kanalsko dolino vedno privabi veliko smučarjev, pa so otvoritev doma v novi obliki odložili. Izkazalo se je, da so prav odločali, saj je bila lanska zima ena najbolj »črnih« za turistične delavce in to ne samo v naši deželi. Medtem so preuredili notranje pritlične prostore, v katerih je sedaj lepo opremljen bar, čez približno dva tedna pa bodo odprli tudi restavracijo. Sobe pa so že sedaj na razpolago obiskovalcem doma. Skupno razpolaga s 43 posteljami (v 12 dvoposteljnih sobah in na enem skupnem ležišču). Prejšnjo soboto je torej začel delovati le prvi del doma z gostilno, čez dobra dva tedna pa, kot rečeno, bo dom Mangart lahko deloval z vsemi strukturami. Cena polpenzion v njegovih prostorih znaša 27.000 lir, za poln penzion pa bo treba odšteti okrog 35.000 lir. Sedaj sta v njem stalno zaposleni dve dekleti, veliko dela pa opravijo sami člani družbe Sibar, ki se požrtvovalno vrstijo pri raznovrstnih opravilih, ki jih pri vodenju takega objekta nikoli ne manjka.

Novi upravitelji imajo v načrtu še druga dela. Preurediti nameravajo klet, ki naj bi jo preuredili v večnamenski prostor. Lahko bi služila za rekreacijo (z mizami za namizni tenis in podobnim), kakor tudi za seminarje in podobne pobjude. Dom Mangart in gostoljub-

Pogled na Žabnice

(foto Aleksander Sirk)

ne Žabnice (od Trsta so po hitri avtocesti Alpe-Adria oddaljene le 160 km, od Gorice pa še manj in torej dosegljive zelo hitro) sta namreč zelo primerna za poletne pevske seminarje, študijske dneve, kulturna srečanja, pa tudi za športne priprave. Žabnice so od Trbiža oddaljene le štiri km, nekaj km dlje pa sta že jugoslovanska in avstrijska meja. V poletni sezoni so lepa izhodiščna točka za izlete

v naravo in za hojo v hribe. Obiska vredna je vsekakor Ukovska planina z lahko dostopnim Ojsternikom, nekoliko zahtevnejše pa so ture, ki iz bližnje Zajzere vodijo na Poldnašno špico, na Dve špici, ali pa v Viševo in Montažovo skupino. Iz Žabnic se lahko povzpne tudi na Višarje, znamenito romarsko pot, na katere je speljana tudi nova žičnica, ki pa v poletni sezono obratuje le ob sobotah in nedeljah. Izbira izletov v okolici je torej velika. V zimski sezoni pa so le nekaj kilometrov oddaljena lepa smučišča, tekaška proga pa se vije prav pred domom.

Ugodna lega, mirno okolje in dobre prometne povezave torej nudijo tem krajem lepe možnosti turističnega razvoja, v katerega se z novo vneto vključuje tudi dom Mangart sredi Žabnic, ki sedaj vabi v svoje prenovljene prostore. ALEKSANDER SIRK

Dom Mangart v žabnicah

(foto Aleksander Sirk)

Podrobne informacije o obratovanju doma Mangart in o gostinskih uslugah so zaenkrat možne le v domu, ali po telefonu (vsak dan, razen ob četrtnih, po možnosti med 17. in 19. uro). Telefon: 0428-63108 0428-60328

Nove norme za turistično navtiko

Spomladi leta 1988 je ministr za trgovsko mornarico Giovanni Prandini predstavil svoj zakonski osnutek o turistični navtiki. Po dobrem letu so ta zakon, ki bi moral približati Italijo drugim bolj pomorskim evropskim državam tudi v pričakovanju ustanovitve Enotnega evropskega trga leta 1993, končno izglasovali 4. aprila.

Zakonska pot ni bila lahka. Še vedno so v Italiji sile, ki imajo turistično navtiko za elitno dejavnost redkih pečičnežev. Da pa bi bila mera polna, so se na političnem obzorju pojavili naravovarstveni skrajneži, ki odločno nasprotujejo vsaki dejavnosti, ki tako ali drugače posega v naravo. Čeri na poti zakonske odobritve je bilo torej ogromno, a so se jim predstavitelji uspeli spretno izogniti. V bistvu so iz prvotnega besedila v poslanski zbornici odstranili le 19. člen, ki je predvideval naravovarstveno zaščito morja. Prav zaradi tega so se komunisti vzdržali pri končnem glasovanju. Ljubitelji morja pa so prepričani, da bodo prej ali slej zakonsko uredili tudi to vprašanje, saj je turistična navtika med vsemi onesnaževalci še najmanj kriva, če se priobalno morje spreminja v smrdljivo kloako pod milim nebom.

Glede samega zakonskega besedila pa lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da se je končno spremenil odnos države do navtike. Prandinijev zakon teži k razširitvi tako imenovane ljudske navtike, obenem pa podpira domače ladjedelniške obrate, kar so dosegli z novim davčnim konceptom.

Kot prvo so odpravili vprašanje plačevanje letnega davka glede na tonažo ali jakost motorjev. Novi zakon je namreč poenotil to plačevanje glede na dolžino, in sicer za motorne ladje preko 50 BRT je davek 350 lir za vsak centimeter dolžine, za registrirana motorna plovila pod 50 BRT je davek 250 lir za vsak centimeter. Za jadrnice nad 50 in pod 50 BRT je davek polovičen, in sicer 175 in 125 lir. Desetmeterska jadrnica bo torej letno plačevala 125.000 lir, 8-meterski kajutni gliser pa 200.000 lir. Za neregistrirana plovila (do 3 BRT, ali 6 metrov dolžine in z motorjem do 25 KM) bo davek 150 lir za vsak centimeter dolžine. Pri tem pa je treba dodati, da zakon za ta neregistrirana plovila predvideva tudi časovno omejeno plačevanje. 4-meterski gumenjak bo letno plačeval 60.000 lir, ker pa se lahko lastnik omeji le na štirimesečno plačilo, bo sezonska plovba v bistvu stala le 20.000 lir.

Na podlagi teh podatkov je lahko vsakomur jasno, da bodo nekateri po novem plačevali več kot doslej. To so predvsem lastniki majhnih izravnih motornih čolnov, ki jih poganjajo od 4 do 5-konjski motorji. Lastniki registriranih in neregistriranih gliserjev pa bodo prihranili marsikateri tisočak, prav tako lastniki večjih jadrnic. Navsezadnje je skoraj nemogoče, da bi zakon zadovoljil vse. Novi količniki bodo nedvomno marsikaterega ljubitelja morja prepričali, da se odloči za večje plovilo, saj bodo sedaj davki precej nižji.

Še večji pozitiven vpliv na prodaje pa bodo imeli spremenjeni količniki davka IVA. Za neregistrirana plovila bomo odslej namesto 19 odstotkov plačali le 9 odstotkov. Pri tem je še nekaj spornih vprašanj, saj še ni povsem jasno, ali se to nanaša samo na trup, ali pa na vse plovilo vključno z motorjem. Prav tako so odpravili 38 odstotni davek IVA za plovila nad 18 BRT. Ta 38-odstotni davek bo ostal za ladje in jadrnice nad 50 BRT, a to le do 1. januarja 1993, ko se bo morala Italija prilagoditi evropskim količnikom.

To pa še ni vse. Novi zakon ukinja 3-odstotni davek pri prodaji rabljenih plovil in uvaja fiksni davek, in sicer 70.000 lir za neregistrirana plovila, 200.000 lir za registrirana in 1.000.000 lir za ladje. To bo nedvomno preprečilo dosedanje lažne cenitve in bo poenostavilo preprodaje med zasebniki.

Poleg tega Prandinijev zakon predvideva še druge poenostavitve tako za tuje državljane kot za tiste, ki dajejo svoja plovila v najem. Prav tako se je podaljšalo obdobje za prvi pregled plovila po vpisu v navtični register. Za plovbo preko 6 milj od obale bo ta pregled po osmih letih, za plovila, ki plujejo do 6 milj pa 10 let. Za vse nadaljnje preglede ostaja v veljavi rok petih let.

Po vsem tem z upanjem pričakujemo, da bo tudi zakon 1.428 o ureditvi turističnih pristanišč srečno priplul v pristan, tako da bi ga v komisijah in v razpravi v obeh vejah parlamenta izboljšali in ne poslabšali. Pot tega zakona bo seveda težja, saj je tu precej več interesov tako med zasebniki kot med krajevnimi upravitelji.

Ob lažnih zagotovilih, da je tudi taka rešitev mogoča

Vse preveč nedeljskih kapitanov namešča na kajutne gliserje 25-konjske motorje

Brez plovnega izpita lahko danes upravljamo s 25-konjskimi motorji. Ta sklep je imel nedvomno pozitivne učinke, saj se gumenjak s 25-konjskim motorjem spremeni v »spodobno« plovilo, s katerim se lahko varno podamo tudi na daljša priobalna križarjenja. Prav tako se je s takimi motorji povečala varnost manjših dnevnih gliserjev. V Italiji pa smo pričali nesprijemljivemu pojavu, ko take 25-konjske motorje nameščajo celo na manjše kajutne gliserje. Da bi bila mera polna, so celo proizvajalci izrecno za italijanski trg izdelali take motorje, ki naj bi po njihovih trditvah omogočali drsno plovbo tudi manjšim kajutnim gliserjem.

Zgovoren je primer kajutnega gliserja espace obrata Sessa. Ta 5,37 metra dolgi gliser tehta prazen kar 580 kilogramov. Proizvajalec je predvideval namestitev do 120-konjskega krmnega motorja. Seveda je to maksimalna jakost, ki je za tak gliser neprimerna. Prav tako neprimerno pa je, da bi tak gliser namestimo 25-konjski motor. Že res, da bomo z novimi motorji dosegli drsno hitrost, a to le v izrednih vremenskih pogojih, ko je morje v bistvu kot olje, in če vkrčamo minimalno opremo. Ob večji teži nam bo že rahla vzvalovanost preprečila drsenje, izrivna plovba z gliserjem pa je vse prej kot varna.

Na žalost bo marsikdo v naših portičih opazil podobne kajutne gliserje kot je espace s 25-konjskim motorjem. Nihče se nad tem ne zgraža, oblasti, ki so tako dlakocepske glede varnostne opreme, se sploh ne zmenijo, kar pa je nedopustno, proizvajalci celo svetujejo tako rešitev, samo da bi prodali gliser novopečenemu nedeljskemu kapitanu.

Kdor si želi kajutni motorni čoln, ne da bi polagal izpita, se mora torej odločiti za klasični izrivni čoln, ali pa za polizrivni čoln, na kajutne gliserje naj torej kar pozabi.

Prastari bragoc je nekoč kraljeval v lagunah in na vsem severnem Jadranu

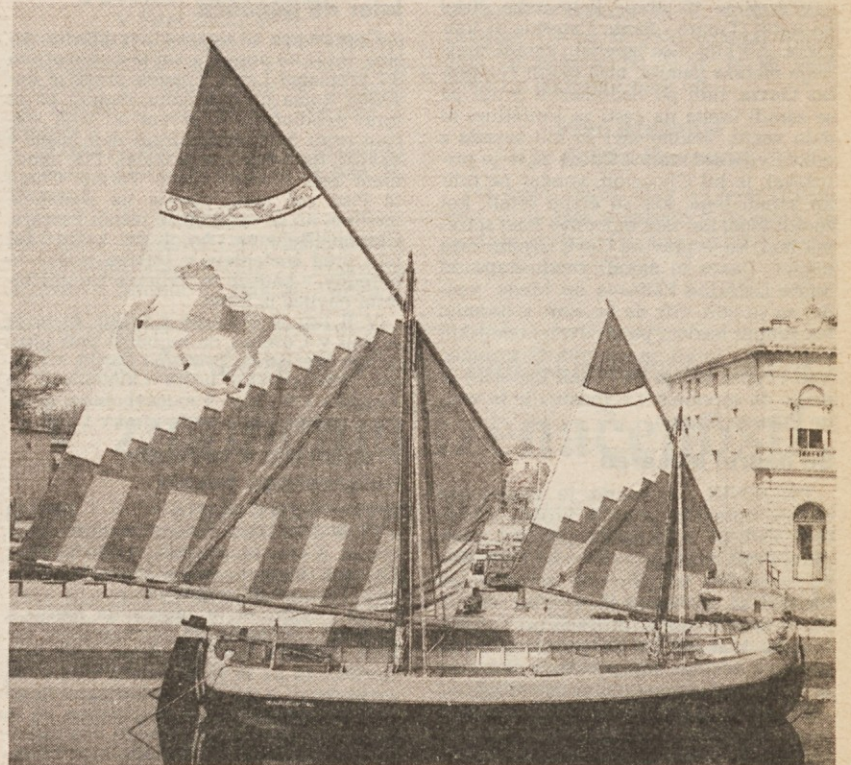
Bragoc je tipična severnojadranska ribiška barka prastarega izvora. Nekateri trdijo celo, da je njeno ime grškega izvora (bragós = blato, močvirje). Zaradi ploščatega dna je namreč primerna za plovbo po lagunah, močvirjih in plitvem morju. Pred desetletji so bili bragoci razširjeni od Riminija pa vse do zahodne istrske obale, največ jih je bilo v Chioggi, saj si še sedaj ne moremo zamisliti čozotskega ribiča brez svojega z črno smolo premazanega bragoca.

Kot večina starih ribiških bark, tudi bragoc nima ustajenih mer, še več, prav pri bragocih so bile glede dolžine največje razlike, in sicer od najmanjših, ki so merili le osem metrov, do najdaljših, ki so merili tudi 15 metrov. Širina bragoca je navadno ena četrtnina dolžine, tako da je 8-meterski bragoc širok 2 metra, 15-meterski pa 3,75 metra.

Za vse bragoce pa so značilni visoki trebušasti boki, privzdignjeni premec in krma. Kljub ploščatemu dnu, ima bragoc sprejemljive maritimne značilnosti predvsem po zaslugi teže, obo-kaste palube in težkega krmila, ki je segalo tudi meter pod ploščatim dnom. Ob vходу v lagune so krmilo sneli in si pomagali s koli in vesli. Manjši bragoci so imeli po en jambor pomaknjen proti krmi, večji pa dva, z

manjšim jamborjem proti premcu, ki je bil nagnjen za kakih 30 stopinj, podobno kot pri leutih. Seveda so z latinskimi jadrni pluli predvsem z vetrom v krmo, dvojborniki pa so še kar uspešno pluli z vetrom v bok. V glavnem pa so izrabili smer dnevnih vetrov in morske tokove. Bragoc je bil skupaj s trabakulom in levtom najbolj razširjeno plovilo 18. stoletja, a kot rečeno, je ostal zaradi svojega ravnega dna omejen na severni Jadran.

V preteklosti sta po dva bragoca skupaj vlekla po dnu mrežo, v prejšnjem stoletju so izumili mrežo tartano, neke vrste predhodnico sedanje kočice, s katero je lahko ribaril en sam bragoc. Prav po tartani so marsikje imenovali večje bragoce kar tartane. Na njih je bilo tudi do osem članov posadke, pri Čozotih ni bilo redko, da je poleti na njih živela kar vsa družina. Nič čudnega torej, da so bili Čozoti med najbolj izkušenimi mornarji severnega Jadrana. Zaradi težkih življenjskih pogojev, primitivizma in gusarske miselnosti pa je bil njihov odnos do »konkurenčnih« ribičev iz drugih krajev dobesedno roparski, kar pa ni bilo značilno samo za Čozote, saj je bila podobna miselnost tudi drugje, kjer so ribiči živeli v podobnih pogojih kot Čozoti.

Kajutna jadrnica comet 303

Zadnji »novorojenček« obrata Comar je comet 303, družinska, potovalna in regatna kajutna jadrnica za vse tiste, ki so se naveličali svoje stare jadrnice in so se odločili za kakovostno in trajno investicijo.

Comet 303 bi moral prevzeti slavno dediščino cometa 901, a s povsem novim konceptom, ki bi moral dopustniške kapitane zadovoljiti vsaj nekaj desetletij. Andrea Vallicelli je namreč zarisal »mal« in hitro kajutno jadrnico luksuznih zanačilnosti, na kateri je poskrbljeno za pravo udobje. Načrtovalcu je obenem uspel tehnično-biurokratski podvig, ki omogoča, da jadrnico omologiramo pod 3 BRT. S tem se izognemo obvezni registraciji, plovnemu izpitu, davek IVA zdrkne z 19 na 9 odstotkov.

Poskrbeli so tudi za nezahtevno upravljanje z jadrni pri potovalni izvedbi, saj je predvideno avtomatsko krajsanje genove in glavnega jadra. V prevzvetru jamči cometu 303 sprejemljivo hitrost 18-konjski dizelski motor volvo penta. Nedvomno pa je na tej jadrnici najbolj vabeča notranjost, ki je gospodarska, a brez nepotrebnega kiča, tako da je sprejemljiva tudi za severnoevropskega kupca. Navsezadnje Comar izvaža kar 40 odstotkov svoje proizvodnje v tujino, comet 303 bi torej moral biti prava uspešnica.

TEHNIČNI PODATKI:		
dolžina	9,50	m
dolžina vodne črte	8,25	m
širina	3,15	m
ugrez	1,85 ali 1,35	m
deplasma	3,600	kg
površina jader	53,30	kvm
cena brez davka IVA 75.630.000 lir		

Stran napisal in uredil
VOJKO COLJA

Pred plovbo ne pozabite na varnostno opremo

V glavnem lahko trdimo, da se z junijem začne prava navtična sezona. Nedeljski in dopustniški kapitani so medtem že poskrbeli za svoja plovila: dekonzervirali so motorje, pod vodno črto se bohotijo novi antivegetativni premazi, na krovu in podkrovju smo ponovno namestili drago opremo, ki smo jo sneli pred zimo. Preostajajo nam torej le še birokratske obveznosti. Za plačilo privezov poskrbijo že sama pristaniška poveljstva, ki nam na dom pošljejo opozorilo, da nas čaka križev pot od enega do drugega urada, ko bi bilo bolj smotno, da bi vse plačali z enim obrokom v enem samem uradu, a kaj, ko je treba upravičiti prisotnost preštevilne birokracije, ki bi bila odvečna, če bi vse poenostavili.

Ko na pristaniškem poveljstvu začnemo križev pot, ne bo odveč, če preberemo zadnja določila na oglasni deski, tako glede plačila pristojbin, kot drugih obveznosti. Posebno pozorni bodimo pri prebiranju seznama obveznih varnostnih pripomočkov, saj se bomo tako spomnili, če nismo morda kaj pozabili na podstrešju ali v kleti.

Kdor ima čoln usposobljen za plovbo do 500 metrov od obale, mora imeti na krovu le rešilni jopič za vsako osebo, ob tem ne bo odveč opozoriti, da to velja tudi za pomožne napihljive čolne. Za plovbo do 1 milje od obale pa je treba imeti poleg rešilnih jopičev še dve raketi. Kdor je zaposil, da mu pooblastilo za plovbo do 6 milj znižajo na 3 milje, mu ne bo treba kupiti rešilnega splava, ostala oprema pa bo enaka kot za plovbo do 6 milj.

Seznam je neverjetno dolg: rešilni jopiči za vsako vkracano osebo, vsaj en rešilni obroč s 30 metri vrvi, signalna raketa ali raketna pištola, ena zasilna bela luč vidljiva iz vseh strani, predpisane pozicijske luči, ročna črpalka ali vedro s korcem za izmetavanje vode, sidro in 25 metrov vrvi, vesli in čolnarski kavelj, rezerva krmilna ročica in ročni gasilni aparat ter seveda zastavo trgovske mornarice.

Pripadniki vseh rodov varnostnih sil, zadolženih za nadzorstvo italijanskih ozemeljskih voda, se omejujejo predvsem na nadzorstvo fiskalnih in administrativnih prekrškov in le v manjši meri kaznujejo »dinamične« prekrške. Pri tej svoji »didaktični« dejavnosti dobesedno tekmujejo, da se marsikateri nedeljski izlet spremeni v pravo moro. Nič čudnega torej, da so ljubitelji morja pozdravili Prandinijev načrt, po katerem bi tudi v Italiji po ameriškem vzoru ustanovili obalno stražo, vsi ostali rodovi pa naj bi se vrnili na kopno.

Po napredovanju Triestine v italijansko nogometno B ligo

Trst preplavilo veliko navdušenje

Spal - Triestina 0:1 (0:1)

STRELEC: Papais v 38' Gandini, Polonia, Costantini, Butti, Cerrone, Danelutti, De Falco (v 78' Tomasoni), Papais, Simonetta (v 70' Pasqualini), Lenarduzzi, Russo.

SODNIK: Rivola iz Rima; GLEDALCEV: približno 6.500.

Triestini je torej uspel čudež. Po enem samem letu premora bo v prihodnjem prvenstvu spet igrala v drugoligaškem prvenstvu. Napredovanje je prišlo nekoliko nepričakovano, saj so Tržačani igrali s spremenljivo srečo in so le redkokdaj navdušili svoje sicer ne preveč številne gledalce. Še pred nekaj tedni smo bili prepričani, da so njihove možnosti, da bi napredovali, zgolj teoretične, posebno po domači delitvi točk s šibkim Virescitom (ki je izpadel iz lige). Nato je Triestina začela silovit sprint, da bi nadoknadila zamujeno: najprej je doma visoko premagala Trento, teden kasneje pa je imela nekoliko smole in je le izenačila v Benetkah. Takrat je samo še matematika dajala upanje tržaškim navijačem. V zadnjih štirih tekmah pa je Triestina zbrala prav toliko zmag in si je tudi glede na spodrsiljave drugih moštev, posebno Spezie in Prata, zagotovila napredovanje, ki je bilo vsaj v začetku sezone cilj le največjih optimistov.

Pred včerajšnjim kolom so si 2. mesto na lestvici delili Triestina, Prato in Spezia, zato so o usodi Triestine odločili tudi rezultati ostalih dveh moštev. Kalendar je bil sicer nekoliko naklonjen tržaški enajsterici, saj je imela veliko lažjega nasprotnika od ostalih. Spal, s katerim se je v nedeljo spopadla, je že matematično

izpadla iz lige. Kljub vsemu pa je vladala velika napetost, tako med igralci kot med 5 tisoč navijači, ki so sledili moštvu v Ferraro, in med neštetimi drugimi, ki so dogajanju sledili po radiu.

Triestina je stopila na igrišče z očitno tremo in posebno v prvih 30 minutah je bila v očitnih težavah proti domačinom, ki so se hoteli posloviti iz lige s prestižnim rezultatom. Domačini so v 22. minuti tudi zadeli vratnico, nato pa so Tržačani uredili svoje vrste in ustvarili vrsto priložnosti. V 38. minuti pa ključni trenutek tekme: sodnik je v korist Triestine dosodil kazenski strel z roba kazenskega pro-

stora, Papaisov silovit udarec pa je domačega vratarja pustil kot pribitega na mestu.

V drugem polčasu je Triestina le branila izid, in to brez večjih težav, saj so domačini le enkrat, v zadnjih minutah, streljali na njena vrata. Medtem so bile radijske novice zelo spodbudne: Prato je izgubil v Reggio Emilii, Spezia pa je bila poražena v Lucci. Za Triestino je to pomenilo napredovanje v B ligo. Veselje v Ferrari je bilo seveda nepisno, nič manjše pa ni bilo v Trstu, kjer so navijači dali duška svojem navdušenju s hrupnimi avtomobilskimi sprevedmi po mestnem središču.

Čeprav je prišlo nekoliko nepričakovano, pa ima napredovanje Triestine tudi neko logično podlago. Tržačani so sicer s svojo igro le redkokdaj navdušili. Po začetnih neuspehih v gosteh (štirje porazi na šestih gostovanjih) so začeli niti neverjetno serijo pozitivnih nastopov, saj so od poraza v Trentu v 12. kolu prvega dela prvenstva okusili grenkobo poraza le v domači tekmi z Reggiano. V ostalih tekmah na tujem pa so zmagali z Arezzom, Derthono in nazadnje v nedeljo s Spalom, doma pa prepuštili točko le Modeni, Venezii in Virescitu. Zaključili so torej prvenstvo z najmanjšim številom porazov (5) in z najboljšim izkupičkom v gosteh (16 točk) ter z drugim najboljšim izkupičkom točk doma z 28 točkami (samo Reggiana je naredila bolje). Triestina je dosegla te rezultate nekoliko s težavo. Očitno pa je bila tehnična raven tega prvenstva precej pod pričakovanji in ravno glavni favoriti Lucchese, Vicenza in Venezia so zelo razočarali, saj se je Venezia na primer rešila pred izpadom le kolo pred zaključkom prvenstva, Vicenza pa je še tri minute pred koncem nedeljske tekme s Trentom grozila možnost dodatne tekme za obstanek v ligi.

Za Triestino pa je največje važnosti dejstvo, da je ponovno pritegnila zanimanje tržaških navijačev, ki so zaradi škandalov o nogometnih stavih, kupovanju tekem in nazadovanju v nižjo ligo globoko razočarani zapustili svoje moštvo. Nedeljska množična selitev v Ferraro (5 tisoč navijačev) pa je verjetno največji letošnji uspeh tržaškega društva.

IGOR PAVLETIČ

Slabo vreme včeraj ustavilo »Giro«

Včerajšnje 16. etape kolesarske dirke po Italiji (Trento - Santa Caterina di Valfurva, 205 km) niso izpeljali: zaradi snežnega meteža namreč niso mogli čez prelaz Gavia, tudi po nadomestni proggi pa se zaradi usoda na cesti za Valtellino ni dalo voziti. Tekmovalci so bili seveda z odločitvijo zadovoljni. Edini, ki se je pritoževal, je bil Choccioli, vendar ne toliko zaradi tega, ker so etapo črtali, kot zaradi tega, ker iste odločitve niso sprejeli lani, ko je prav na Gavii izgubil roza majico. Danes bi morali voziti etapo od Sante Caterine Falfurva do Mede, vendar so se odločili, da bo start v Bormiu. Na skupni lestvici pa po dveh nedeljskih poletapah (prvo je osvojil Nizozemec Van Poppel, drugo pa Poljak Piasecki) ni prišlo do sprememb: v vodstvu je še vedno Francoz Fignon.

Še naprej McLaren

PHOENIX — Senno je zaustavila okvara, potem ko je bil 34 krogov v vodstvu. Zato pa je zmagal drugi McLarnov pilot, Prost, tako da tudi dirka v Phoenixu v bistvu ni prinesla nič novega: mclarni so še vedno daleč pred vsemi. Novo razočaranje so doživeli pri Ferrarju (tako Mansell kot Berger sta bila prisiljena k odstopu zaradi težav z elektriko in torej s polavtomatičnim menjalnikom), spet pa se je lahko veselil Patrese (williams renault), ki je zasedel 2. mesto, tretji je bil domačin iz Phoenixa, Cheever. Vsekakor je bila dirka zelo selektivna: od 26 vozil jih je na koncu ostalo le devet, česar je bila poleg raznih incidentov kriva huda vročina, tako da je bilo tudi okvar več kot običajno. Prihodnja dirka bo čez dve nedelji v Kanadi.

Ekshibicijska tekma v Trstu

Stefanel boljši od »Velikanov«

STEFANEL - VELIKANI —

SEVER-VZHOD 113:109 (51:55) STEFANEL: Procaccini 2 (0:1), Pilutti 12 (2:2), Bonino 9, Bianchi, Colmani 10 (3:4), Bonventi 4, Sartori 8, Cavazzon, Lokar 3, Cantarello 12 (6:8), Zarotti 10 (0:1), Maguolo 13 (3:3), Middleton 31 (4:6).

VELIKANI "SEVER-VZHOD": Bullara 10, Bon 7 (0:1), Gianolla 16 (6:9), Riva 6 (4:5), Ardesi 20, Fantin 6, Vecchiato 5 (1:1), Villalta 16, Meneghin 6 (0:1), Brumatti 15 (4:4).

SODNIKA: Gorlato iz Vidma in Škerlj iz Trsta; 3 TOČKE: Pilutti 2, Bonino, Colmani in Lokar po 1, Middleton 3, Bullara 2, Ardesi 6, Villalta 2, Brumatti 1; PON: nihče; GLEDALCEV: 3.500.

TRST — Ekshibicijska tekma med tržaškim Stefanelom in selekcijo najboljših igralcev treh Benečij »Velikani sever-vzhod« (izkupiček je šel v dobrodelne namene) je bila ob enem priložnost, da se je Stefanelova publika poslovala od ekipe, ki je letos napredovala v A-2 ligo. Izid seveda ni imel nikakršnega pomena, za kroniko pa povejmo, da je bila tekma vseskozi izenačena in le v poslednjih minutah si je Stefanel nabral minimalno prednost in zmagal. V vrstah Tanjevičeve ekipe je nastopil tudi Američan Lerry Middleton, ki ga tržaško društvo preizkuša. Middleton je sicer zadovoljil, vendar menimo, da ni primeren igralec za Stefanel. V nasprotni ekipi sta zablestela predvsem veteran Ardesi in mladi Gianolla. (M.Oblak)

Inter ne popušča

Čeprav ima že zagotovljen državni naslov, Inter ne popušča, saj je z zgovornim 3:1 premagal Lazio. Gladek poraz je doživela Roma proti Milanu, Napoli pa je igral neodločeno v prvem od treh srečanj proti Sampdoriji (drugi dve bosta v okviru italijanskega pokala). Na spodnjem delu lestvice imajo Torino, Como in Pisa vse manj upanja na obstanek, medtem ko še vedno niso rešeni Pescara, Cesena, Bologna, Ascoli in Lazio. Žal bilo pred srečanjem v Milanu prišlo do neredov, v katerih je življenje izgubil 19-letni navijač iz Rima.

V B ligi je Udinese s točko, ki jo je osvojil v Cosenzi, na najboljši poti proti A ligi, kjer se bo pridružil Bariju in Genoi, medtem ko bosta Cremonese in Reggina v nedeljo v medsebojnem obračunu odločili, kdo bo še igral v 1. ligi.

Pro Gorizia v polfinalu italijanskega pokala

LEFFE - PRO GORIZIA 2:2 (1:0) PRO GORIZIA: Fabro, Candutti, Giacomini, Cotterle, Marassi, Urdich, Gian, Calvani, Lugnan, Della Valentina (Stacul), Trevisan (Giacometti).

Pro Gorizia si je zagotovila mesto v polfinalu italijanskega nogometnega pokala. Srečanje je bilo dokaj zanimivo, Goričanom pa se je že dslabo pisalo, saj so izgubljali z 2:0 (3:1 za Goričane v prvem srečanju). Z odločnim finišem pa so Del Nerovi varovanci dosegli dva zadetka in si tako zagotovili mesto med četverico najboljših.

Lendl izgubil proti 17-letnemu Cgangu

Največje presenečenje doslej je na 88. mednarodnem teniškem prvenstvu Fran-

cije pripravil 17-letni Američan kitajskega porekla Michael Chang, ki si je v osmini finala privoščil nič manj kot Čehoslovaka Ivana Lendla, št. 1 na svetu. Po prvih dveh setih je sicer kazalo, da Lendlu zmaga ne more uiti, mladi Chang pa je izenačil v nizih na 2:2, probel hudo krizo, ko so ga mučili krči v nogah in tudi zaslužen zmagal proti dekoncentriranemu nasprotniku. Turnir se je končal tudi za Jugoslovana Ivaniševića, ki je izgubil proti Švedu Edbergu, medtem ko se je Jugoslovanka Monika Seleš uvrstila v četrtfinale.

ŽENSKO - OSMINA FINALA: Seleš (Jug.) - Faull (Avs.) 6:3, 6:3; Martinez (Šp.) - K. Malejeva (Bol.) 6:4, 6:1; Graf (ZRN) - La Fratta (It.) 6:2, 6:1; M. Malejeva (Bol.) - Thompson (Avs.) 7:6, 6:2; Sanchez (Šp.) - Coetzer (J. Af.) 6:3, 6:2; Novotna (ČSSR) - Hanika (ZRN) 6:1, 6:4; Kelesi (Kan.) - Grossman (ZDA) 6:1, 6:2; Fernandez (ZDA) - Sabatini (Arg.) 6:4, 6:4. V četrtfinalu se bo Seleševa danes srečala z Manuelo Malejevo.

MOŠKI - OSMINA FINALA: Edberg (Šve.) - Ivanišević (Jug.) 7:5, 6:3, 6:3; Mancini (Arg.) - Hlasek (Švi.) 6:4, 6:4, 4:6, 2:6, 6:4; Berger (ZDA) - Tulasne (Fr.) 3:6, 6:2, 6:0, 6:3; Becker (ZRN) - Perez-Roldan (Arg.) 3:6, 6:4, 6:2, 4:6, 7:5; Chang (ZDA) - Lendl (ČSSR) 4:6, 4:6, 6:3, 6:3, 6:3; Wilander (Šve.) - Duncan (ZDA) 7:5, 6:3, 6:2; Agenor (Haiti) - Bruguera (Šp.) 2:6, 3:6, 6:3, 6:1, 6:2; Česnokov (SZ) - Courier (ZDA) 2:6, 3:6, 7:6, 6:2, 7:5.

Beograjski C. zvezdi prvič evropski naslov

Atletični beograjske Crvene zvezde so dosegli svoj doslej največji ekipni uspeh: v 15. finalu tekmovalja ekipnih državnih prvakov evropskih držav jim je z izred-

nim finišem uspelo premagati tekmece iz Španije, Francije, Portugalske, Anglije, ZRN, Italije in Norveške. Vrstni red: C. zvezda 118; 2. Larios 110,5; 3. Racing 109,5; Fiamme Oro 107,5; 5. Haringey 97; Bayer 81,5; 7. Benfica 6; Tjalve 49 točk.

Italija in Jugoslavija uvrščeni na EP

V svojem zadnjem kvalifikacijskem srečanju za evropsko odbojgarsko prvenstvo je Italija s 3:1 premagala Jugoslavijo. Končna lestvica: Italija 6, Jugoslavija 5, Finska 4, Norveška 3. Italija in Jugoslavija sta si zagotovili nastop na evropskem prvenstvu, ki bo od 23. 9. do 1. 10. na Švedskem.

V Gorici podelili »športne orle«

VIDEM — Na videmskem gradu so sinoči, na pobudo dežele FJK, deželnega odbora CONI in Združenja športnih novinarjev, izročili priznanja, športne orle, najzaslužnejšim deželnim atletom, ki so se izkazali na državnem, evropskem in svetovnem merilu. Med nagrajenci (srebrni orle) je tudi tržaški kanuist Alessandro Peric, ki je sodeloval na lanski seolski olimpiadi.

Sicer najvišje priznanje, zlate orle, so prejeli Gabriele Celegato (streljanje), Federico Bertoli (kanu), Alessandro Baciocchini (kolesarstvo) in Sandro Guerra (koltkanje).

Na manifestaciji so podelili tudi orle za življenjsko delo. Te so prejeli Aldo Casteneta (atletika), Remo Uria-Mulon (kosarka), Giordano Cottur (kolesarstvo), Sergio Zanon (atletika) in Irene Camber (floretil). (pr)

V drugi jugoslovanski nogometni ligi Kljub porazu Ljubljancani bližji 1. ligi

Posebej za Primorski dnevnik FRANCI BOŽIČ

S 34. kolom se je končalo jugoslovansko prvligaško prvenstvo, drugoligaši pa imajo do konca še dve koli. V prvi ligi je bilo vse bolj ali manj znano že pred zadnjim kolom, ki pa je vendarle postreglo s senzacijo: Rad je na lestvici prehitel Dinamo in bo tako igral v pokalu UEFA, medtem ko bodo morali zdaj Zagrebčani igrati kvalifikacije s francoskim Auxerrom.

Dinamo je doma nepričakovano igral 0:0 s Spartakom ter nato po enajstmetrovkah osvojil le točko. Toda to je bilo premalo. Tragični junak tekme je bil Mihajlovič, ki je zastrejal enajstmetrovko v regularnem delu ter zapravlil še nekaj izrednih priložnosti. Rad je na tako možnost očitno računala, kajti v Tuzli je zaigral na zmago in uspelo mu je. A tudi ob takem razpletu se Zagrebčani ne jezijo preveč, pravijo, da so si na evropski sceni tako zagotovili tekmo več in to z moštvom, za katerega igra nekdanji Dinamov kapetan Marko Mlinarič, ki naj bi zanesljivo napolnil maksimirski štadijon. Splitski Hajduk pa ni prav nič prepustil naključju, z goli Jarnija, Čelića in Bobana si je priigral visoko zmago z Radničkim in si zagotovil "Evropo", ali natančneje: odslužil je prvi del kazni, s katero ga je kaznovala UEFA zaradi incidenta na tekmi z Marseillom.

Na drugih igriščih ni šlo tako zares. Pokalni prvak Partizan je kar s 4:1 premagal prvaka Vojvodino. Rijeka je bila

še pred predzadnjim kolom kandidat za slovo iz lige (pravijo, da ji je Dinamo prepustil rešilni točki), toda Rečani so tokrat z golom Mladenovića z bele točke zmagali v Kruševcu in se prebili celo v sredino lestvice.

V II. ligi je Olimpija v Nikšiću s Sutjesko izgubila z 1:2 (0:1), tekmo pa je končala z 9 igralci, ker sta bila Perica in Vovčina izključena. Igralca manj so imeli tudi domači, toda Olimpija je po 0:2 z golom mladega Novaka vendarle znižala. Ljubljanačani se niso posebej naprezali, sicer pa so se kljub porazu še bolj približali 1. ligi. Zmaga v nedeljo z Mačvo jim bo verjetno že prinesla prvligaški status, kajti Proleter je tokrat doživel nov poraz.

REZULTATI 34. KOLA I. ZNL: Sloboda - Rad 1:2 (1:2), Vardar - C. zvezda 3:1 (2:0), Budućnost - Željezničar 1:0 (1:0), Osijek - Velež 3:0 (3:0), Napredak - Rijeka 0:1 (0:0), Dinamo - Spartak 4:3 (0:0) po 11m, Hajduk - Radnički 3:0 (2:0), Sarajevo - Čelik 3:0 (2:0), Partizan - Vojvodina 4:1 (2:1).

LESTVICA: Vojvodina 41, C. zvezda 38, Hajduk 36, Rad 35, Dinamo 34, Partizan 33, Radnički in Osijek 31, Vardar 29, Rijeka, Velež, Sloboda, Sarajevo in Budućnost 28, Spartak 26, Željezničar 25, Napredak 23, Čelik 17.

REZULTATI 36. KOLA II. ZNL: Sutjeska - Olimpija 2:1 (1:0), Bačka - Mačva 2:0 (2:0), Pelister - Liria 2:1 (0:0), Borac (BL) - Šibenik 1:0 (0:0), Kikinda - GOŠK Jug 5:0 (2:0), Leotar - Proleter 2:1 (2:0), Radnički - Dinamo 4:3 (1:1, 0:1) po 11m, Borac (C) - Belasica 2:1 (0:0), Sloboda - Novi Pazar

nedeljski izidi

NOGOMET

Italijanska A liga

IZIDI 31. KOLA
Atalanta - Juventus 0:0, Cesena - Pisa 1:0, Fiorentina - Lecce 1:1, Lazio - Inter 1:3, Milan - Roma 4:1, Napoli - Sampdoria 1:1, Pescara - Como 1:1, Torino - Ascoli 1:1, Verona - Bologna 0:0.

LESTVICA

Inter 54, Napoli 44, Milan 40, Juventus 38, Sampdoria in Atalanta 35, Fiorentina 33, Roma 29, Verona 28, Lecce 27, Lazio, Ascoli, Bologna in Cesena 26, Pescara 25, Torino 23, Como 22, Pisa 21.

PRIHODNJE KOLO

Ascoli - Napoli; Bologna - Pescara; Como - Troino; Inter - Atalanta; Juventus - Lazio; Lecce - Cesena; Pisa - Milan; Roma - Fiorentina, Sampdoria - Verona.

Italijanska B liga

IZIDI 36. KOLA

Ancona - Barletta 0:0, Avellino - Cremonese 2:2, Bari - Messina 2:1, Brescia - Padova 1:0, Cosenza - Udinese; Genoa - Parma 0:0, Licata - Monza 4:3, Piacenza - Sambenedettese 0:0, Reggina - Empoli 0:0, Taranto - Catanzaro 1:1.

LESTVICA

Genoa in Bari 48, Udinese 44, Cremonese 42, Reggina 41, Cosenza 40, Avellino 39, Messina 36, Ancona, Barletta, Licata, Padova in Parma 34, Catanzaro 33, Monza 32, Brescia in Empoli 31, Sambenedettese 30, Taranto 29, Piacenza 26.

PRIHODNJE KOLO

Barletta - Avellino; Cosenza - Ancona; Cremonese - Reggina; Empoli - Piacenza; Messina - Catanzaro; Monza - Taranto; Padova - Bari; Parma - Brescia; Sambenedettese - Licata; Udinese - Genoa.

Italijanska C-1 liga

IZIDI 34. KOLA

Arezzo - Centese 1:0, Derthona - Montevarchi 4:2, Lucchese - Spezia 3:1, Vicenza - Trento 1:1, Mantova - Virescit 2:1, Livorno - Modena 1:0, Reggina - Prato 2:0, Spal - Triestina 0:1, Venezia Mestre - Carrarese 0:0.

KONČNA LESTVICA

Reggina 46, Triestina 44, Spezia in Prato 42, Modena 38, Lucchese 37, Carrarese 36, Montevarchi 34, Mantova in Venezia Mestre 33, Arezzo 32, Trento, Vicenza in Derthona 31, Virescit 30, Centese 28, Spal 24, Livorno 20.

Reggina in Triestina napredujeta v B ligo, Virescit, Centese, Spal in Livorno izpadejo v C-2 ligo.

AVTOMOBILIZEM

VN ZDA V PHOENIXU

1. Prost (Fr., mclaren honda) 2:01'31"133; 2. Patrese (It., williams renault) 39'696; 3. Cheever (ZDA, arrows ford) 43'210; 4. Danner (ZRN, rial ford) po enem krogu; 5. Herbert (VB, benetton ford) po enem krogu; 6. Boutsen (Bel., benetton ford) po enem krogu; 7. Tarquini (It., ags ford) po dveh krogih; 8. De Cesaris (It., dallara ford) po petih krogih; 6. Palmer (VB, tyrrell) po šestih krogih.

LESTVICA ZA SP

Prost 29, Senna 27, Patrese 12, Mansell 9, Nannini 8, Alboreto 6 itd.

LESTVICA HIŠ

Mclaren 56, Williams renault in Benetton ford 13, Ferrari in Arrows ford 9, Tyrrell 8 itd.

MOTOCIKLIZEM

VELIKA NAGRADA AVSTRIJE

125 CCM: 1. Spaan (Niz., honda); 2. Miralles (Šp., derbi); 3. Criville (Šp., cobas). LESTVICA ZA SP: Gianola (It., honda) 81, Criville (Šp.) 76, Miralles (Šp.) 62.

250 CCM: 1. Pons (Šp., honda); 2. Cornu (Švi., honda); 3. Wimmer (ZRN, aprilia). LESTVICA ZA SP: 1. Pons (Šp.) 127, Ruggia (Fr., yamaha) 86; Cardus (Šp., honda) 72.

500 CCM: Schwantz (ZDA, suzuki); 2. Lawson (ZDA, honda); 3. Rainey (ZDA, yamaha). LESTVICA ZA SP: Rainey 108, Lawson 95, Sarron (Fr.) 71.

KOLESTARSTVO

VRSTNI RED 1. POLETAPE GIRA

1. Van Poppel (Niz.), ki je 131 km prevozil v 3:04'24" s povprečno hitrostjo 42 km na uro, 2. Di Basco (It.), 3. baffi (It.) in glavnina v zmagovalčevem času.

VRSTNI RED 2. POLETAPE GIRA

1. Piasecki (Polj.), ki je 82 km prevozil v 2:08'21" s povprečno hitrostjo 38 km na uro, 2. Gelfi (It.), 3. Rossignoli (It.) in glavnina v zmagovalčevem času.

SKUPNA LESTVICA

1. Fignon (Fr.) 70:07'39"; 2. Giupponi (It.) 1'50"; 3. Hampsten (ZDA) 2'31"; 4. Chioccioli (It.) 2'51"; 5. Zimmermann (Švi.) 3'03" itd.

totip

1. — 1. Etrusco	X
2. — 2. Dosso	X
2. — 1. Gepinico	2
2. — 2. Finn	1
3. — 1. Faquillona	1
2. Gran Flash	2
4. — 1. Falco grigio	X
2. Frescona	1
5. — 1. Double Gar	1
2. Frankie Lucas	1
6. — 1. Gimmy cattl	1
2. Effe effe	X

KVOTE

12 (10 dobitnikov)	57.340.000 lir
11 (463 dobitnikov)	1.230.000 lir
10 (5528 dobitnikov)	101.000 lir

totocalcio

Atalanta - Juventus	X
Cesena - Pisa	1
Fiorentina - Lecce	X
Verona - Bologna	X
Lazio - Inter	2
Milan - Roma	1
Napoli - Sampdoria	X
Pescara - Como	X
Torino - Ascoli	X
Avellino - Cremonese	X
Taranto - Catanzaro	X
Palermo - Foggia	X
Fano - Andria	2

KVOTE

13 (822 dobitnikov)	11.898.000 lir
12 (17.258 dobitnikov)	1.490.000 lir

PRIHODNJI STOLPEC TOTOCALCIA: Ascoli - Napoli; Bologna - Pescara; Como - Torino; Inter - Atalanta; Juventus - Lazio; Lecce - Cesena; Pisa - Milan; Roma - Fiorentina; Sampdoria - Verona; Barletta - Avellino; Cremonese - Reggina; Monza - Taranto; Sambenedettese - Licata

Na deželnem prvenstvu v umetnostnem kotalkanju

Polet se je izkazal

V nedeljo se je končalo deželno prvenstvo v umetnostnem kotalkanju za naraščajnike, seniorje in dvojice. Tako kot v soboto, je tudi tokrat vladalo največje zanimanje za dvoboj med Samom Kokorovcem in Sandrom Guerro, zlasti še, ker je - pa čeprav le za malo - v kratkem programu Samo premagal Sandra, še prej pa je suvereno zmagal v obveznih likih. Toda v prostem programu Samu ni šlo tako, kot se je pričakovalo, saj je naredil majhno napako, ki mu je bila usodna za prvo mesto. Napaka pa tudi potrjuje sobotno izjavo trenerja Petra Brleca, da Samo še ni v pravi formi, kar pomeni, da bo treba do državnega prvenstva, ko se bo dvoboj nadaljeval, še trdo delati. Toda tudi prvo mesto v obveznih likih ter drugi mesti v prostem programu in kombinaciji, nista kar tako, če upoštevamo, kdo je bil Samov nasprotnik.

Deželno prvenstvo, ki je bilo v organizaciji Poleta, je dobro uspelo, tako v tekmovalnem, kot v organizacijskem pogledu, le vreme ni bilo najbolj naklonjeno. Kljub temu so organizatorji svojo nalogo dobro opravili in zaslužijo vso pohvalo. Glede tekmovanja samega je treba reči, da imamo v naši deželi vrsto zelo dobrih kotalkarjev,

kar potrjuje dolgoletno tradicijo te športne zvrsti v vseh štirih pokrajinah naše dežele.

Poletovi tekmovalci so se zelo dobro odrezali, saj so zbrali skupaj dve prvi mesti, štiri druga mesta, dve tretji in eno sedmo mesto, kar jim je na društveni lestvici prineslo drugo mesto, skupaj s Pierisom. Na tekmovanju je sodelovalo 13 društev, prvo mesto pa je zasedel tržaški Jolly.

Glede Poletovih tekmovalcev je treba poudariti odlično mesto Annalise Marelli v obveznih likih ter tretji mesti v prostem programu in kombinaciji, potem pa še dobro drugo mesto začetniške dvojice Gurtner/Baruzzo. Roberto Serri je bil med seniorji sedmi, vendar je treba upoštevati, da je še pri vojaki, medtem ko je dvojica v isti kategoriji A. Abate in M. Kokorovec zasedla drugo mesto. Omenimo naj še solidno šesto mesto senjorke Katje Tomasi v prostem programu, ki je zastopala društvo Vipava iz Peči. Vsi Poletovi tekmovalci, ki so nastopili na tem deželnem prvenstvu, so si priborili pravico nastopa na državnem prvenstvu. Za konec naj še povemo, da je tekmovalcu sledilo več kot šeststo ljudi.

V okviru regate Trst - Brioni

Saleb odličen tretji

V sklopu regate Trst - Brioni je bilo v nedeljo tudi tekmovanje s startom izpred Marine ACJ v Pulju, ki se ga je udeležilo 12 jadrnic, od katerih le tri italijanske. Ostale posadke je namreč skrbel povratek domov.

Ob ugodnem vetru so jadrnice obkrožile brionsko otočje in priplule na cilj v brionsko pristanišče.

Spet se je izkazala jadrnica Uragan, ki je kot na regati Trst - Brioni tudi tokrat osvojila prvo mesto. Na odlično tretje mesto pa se je uvrstila jadrnica TPK Sirena Saleb (Livio Pertot). Le-ta pa je bila tudi prva v svoji kategoriji.

Po regati je sledilo bogato nagradovanje, vzdušje pri kosilu pa je bilo zares prijetno in le škoda, da se ni tekme udeležilo večje število jadrnic.

VRSTNI RED

1. Uragan (Batiston), 2. Linnhifi (Mrak), 3. Saleb (Pertot), 4. Canarino Furioso, 5. Sviss Jobb; 6. Hempel, 7. Ciquita, 8. Tiha, 9. Enigma, 10. Eol.

M. DOLHAR

Tudi predstavniki goriškega Doma

V Gradišču je bilo v nedeljo dopoldan srečanje društev, ki ga je pripravil goriški odbor olimpijskega komiteja. Gre za tiste skupine, ki v rednem delovanju se ukvarjajo tudi z najmlajšimi (Centri olimpia).

Na prireditvenem prostoru se je za to priložnost, kljub muhastemu vremenu, zbralo precej otrok, med njimi tudi petnajst predstavnikov goriškega Doma, ki je kot edino društvo iz mesta Gorica bilo prisotno na tem srečanju.

Po sobotnem porazu na prvi tekmi play off v San Lazzaru

Jadranovci: »Bili so boljši od nas«

Po sobotnem porazu v prvem srečanju play off košarkarske B-2 lige proti Malagutiju je bil splošen komentar jadranovcev: »Bili so boljši od nas.«

Pri tem pa je Klavdij Starc dodal: »Bili so boljši od nas na prvi tekmi, videti bo treba, če bodo boljši od nas tudi na drugem srečanju v Trstu. V San Lazzaru nismo igrali najbolje, predvsem v obrambi ne. Šele, če bodo dobili na drugi tekmi, pomeni, da so boljši od nas.«

In res: če sodimo po tem, kar smo videli v soboto v San Lazzaru, je na dlani, da je Malaguti močnejši od Jadrana (kaj bi se zgodilo, če bi igral tudi Bergonzoni...). Druga stvar pa je, če je Malaguti dejansko močnejši od Jadrana.

Po našem mnenju v prvem srečanju v San Lazzaru naši niso izkoristili vsega svojega »potenciala«. Nasprotno, sploh ga niso!

Da je domačin že v prvem polčasu dosegel kar 61 točk, je za tekmo končne prvenstva skoraj nedopustno. To pomeni, da so jadranovci, vsaj v tem delu tekme, odvedali v obrambi. In zato ni opravičila. Znano je namreč, da v košarki ti lahko odpove met, ne najdeš prave poti proti košu, lahko zgrešiš tudi kako podajo, toda za obrambo velja le eno — GARANJE. Vse svoje moči moraš vložiti v obrambo in nedopustno je, da nasprotnik meče kar 13 »trojčk«, ko veš, da je prav v metu njegova glavna moč.

Tudi v napadu našim ni šlo od rok, kar kaže tudi odstotek pri metu (21:45 za dve, 5:14 za tri točke).

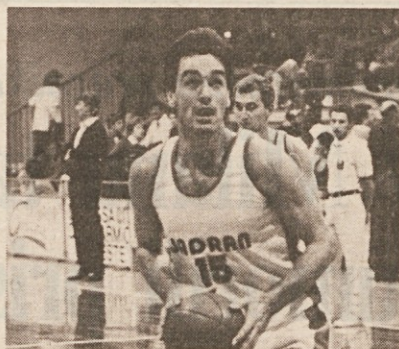
Kar pa jadranovci niso minimalno izkoristili na tem srečanju, je ogromno izkušnost, ki so si jo v teh letih igranja v play off nabrali. Kazalo je, kot da so igralci Malagutija veterani play offa in ne obratno. Naši so prevečkrat skušali sami rešiti razne »kritične položaje«, ko bi bilo pametneje skupno lažji pot do koša itd.

Če analiziramo vse to, nam je lahko v uteho, da so jadranovci izgubili »le« za 14 točk in da imajo za jutrišnje tekmo še veliko rezerv. In prav to rezerv (igrati bolje v obrambi kot v San Lazzaru, uveljaviti večjo izkušnost) bodo morali jadranovci izkoristiti na jutrišnjem popravnem izpitu.

Statistični podatki s sobotne tekme

MALAGUTI

METI. 2 TOČKI: Galassi 13:17, Nerozzi 3:3; Coronelli 1:2; Tubertini 5:11;

Jadranovec Robert Daneu

Cuccoli 5:9; Fattori 2:4; Portioli 1:2. TRI TOČKE: Nerozzi 2:2; Coronelli 1:1; Cuccoli 4:10. SKOKI: Galassi 1 v obrambi, 3 v napadu; Nerozzi 2, 1; Coronelli 3, 1; Tubertini 3, 3; Cuccoli 1, 1; Fattori 2, 1; Portioli 8, 1; Dovesi 0, 1. IZGUBLJENE PRIDOBLENE ŽOGE: Galassi 3, 2; Tubertini 0, 1; Cuccoli 2, 2; Portioli 3, 2. ASISTENCE: Galassi 1, Nerozzi 2, Cuccoli 2, Portioli 1.

JADRAN

METI. 2 TOČKI: Starc 4:6; Čuk 4:9; Manzano 1:5; Sosič 1:1; Gobbo 3:5; Rauber 2:3; Ban 2:7; Daneu 4:9. TRI TOČKE: Starc 1:3; Manzano 0:2; Rauber 1:3; Ban 3:8. SKOKI: Čuk 6 v obrambi, 0 v napadu; Sosič 1,0; Gobbo 2, 0; Rauber 3, 2; Ban 3, 3; Daneu 2, 4. IZGUBLJENE PRIDOBLENE ŽOGE: Starc 2,0; Manzano 3,0; Sosič 1,1; Ban 1, 1; Daneu 0,1. ASISTENCE: Ban 3.

Malaguti že trikrat boljši od Jadrana

Malaguti in Jadran sta se v tej sezoni trikrat srečala (dvakrat v regularnem prvenstvu, enkrat pa v play offu), v vseh treh tekmah pa so bili boljši košarkarji iz San Lazzara.

PRVENSTVENI TEKMI V SAN LAZZARU

MALAGUTI - JADRAN 110:96 (65:49)
MALAGUTI: Cuccoli 13, Portioli 9, Tubertini 17, Bergonzani 36, Galassi 20, Dovesi 2, Coronelli 4, Nerozzi 7, Fattori 2.

JADRAN: Starc 17, Čuk 6, Manzano 7, Sosič 5, Gobbo 6, Rauber 19, Ban 28, Daneu 8.

V TRSTU

JADRAN - MALAGUTI 92:106 (52:50)
JADRAN: Starc 9, Čuk 21, Manzano 4, Sosič 9, Rauber 13, Ban 27, Daneu 9.

MALAGUTI: Cuccoli 20, Portioli 18, Tubertini 15, Bergonzoni 35, Galassi 4, Nerozzi 14.

PLAY OFF

MALAGUTI - JADRAN 104:90 (61:49)
MALAGUTI: Galassi 32, Nerozzi 15, Coronelli 5, Tubertini 11, Cuccoli 29, Fattori 8, Portioli 2, Dovesi 2.

JADRAN: Starc 15, Čuk 14, Manzano 4, Sosič 2, Gobbo 7, Rauber 8, Ban 24, Daneu 16.

Najboljši strelci obeh ekip v treh tekmah so: pri MALAGUTIJU: Bergonzoni 71 (igral pa je le dve tekmi), Cuccoli 62, Galassi 56, Tubertini 43, Nerozzi 36 itd., pri JADRANU pa: Ban 79, Čuk 41, Rauber 40, Daneu 33, Starc 31 itd.

Že iz teh podatkov je jasno, da so najnevarnejši igralci Malagutija beki Cuccoli, Bergonzoni in Nerozzi tri visoki bek-krilo Galassi, in to ne samo ker so v treh dosedanjih srečanjih proti Jadranu dosegli največje število košev, temveč tudi zaradi tipa košarke, ki ga igrajo. Ta način pa je: zelo hitra igra, zelo točen met, hiter prenos žoge iz obrambe v napad, zelo hitro kroženje žoge okoli nasprotnikove obrambe.

Zato je tudi jasno, da so lahko košarkarji Malagutija v vseh treh tekmah dosegli po več kot 100 točk, še posebno ker so naši proti temu moštvu vedno poprečno igrali v obrambi.

Jutri druga tekma v Trstu ob 20.30

Jutri, v sredo bo v Trstu ob 20.30 druga tekma končnice prvenstva B-2 lige med Jadranom in Malagutijem. V primeru da bi zmagal Jadran, bo rezultat 1:1 in bo zato potrebno tretje srečanje, v soboto, 10. 6., spet v San Lazzaru. Če pa bi jutri zmagal Malaguti, bi povelj za 2:0 in bi se tako uvrstil v nadaljnji play off.

Prvo srečanje je dobila Ravenna

Na drugi tekmi play off tega prvenstva, ki je bila v soboto v Ravenni, je domače moštvo De Angelis premagalo Virtus Padova s 95:74.

B. LAKOVIČ

Val Naš prapor Tekno Progres premočno deželni prvak under 14

Goriški odbojkarji daleč pred ostalimi

Šesterka Val Naš Prapor Tekno Progres je v Vidmu zanesljivo osvojila naslov deželnega prvaka v kategoriji under 14. V konkurenci štirih ekip so štandredsko-briški fantje nadigrali oba svoja nasprotnika in to z veliko lahkoto. Prkazali so zelo zrelo igranje in kar je najvažnejše, so osvojili naslov po zaslugi celotnega kolektiva. Trenerja Markič in Kodrič sta letos zelo dobro opravila svojo nalogo in njima gre največ zaslug za osvojeni naslov. Po tem podvigu je mimo tudi razočaranje ob slabem nastopu na deželnem finalu under 15 (ki je bil pred tedni v Gorici) in na dlani je, da bo lahko ta ekipa v bodoče dala še veliko zadoščenj, če bodo igralci vestno trenirali.

Slovenski polfinalni derbi s Slogo, ki je osvojila naslov pokrajinskega prvaka na Tržaškem, se je končal v pičlih 27 minutah. Premoč Goričanov je bila prevelika, saj so prepustili Tržancem le sedem točk. Slogaši uvrščajo nekatere dobre igralce, poznalo pa se je, da je ekipa letos zelo malo trenirala.

la. V finalu za 3. mesto z ASFRJ, to je z ekipo, ki je v glavnem uvrščala igralce, ki so pred kratkim osvojili deželno prvenstvo under 15, so slogaši dokazali, da razpolagajo z dobrim potencialom. Na žalost, ko je bilo potrebno zaključiti sete v svojo korist, so fantje popustili in so tako na tem deželnem finalu zasedli končno 4. mesto. Na tej tekmi sta se predvsem izkazala Milič in Mijot.

Finala za 1. mesto med goriškimi prvaki in Prato iz Pordenona je bil zelo lep in na visoki tehnični ravni, predvsem po zaslugi naših fantov, ki so bili sicer nesporni favoriti. To so tudi potrdili z zanesljivo in tehnično zelo dovršeno igranje. Igralci iz Pordenona so se močno trudili, nič pa niso mogli proti našim razigranim igralcem, ki so igrali s petimi napadalci in enim podajalcem, tako da je bil njihov napad za nasprotnika neustavljiv.

Potrebno je še omeniti, da je posebna ocenjevalna komisija med drugimi nagradila Aljošo Devetaka in Maura Maraža.

IZIDI

KVALIFIKACIJSKI TEKMI: Prata Pordenone - ASFRJ Čedad 2:1 (9:15, 15:1, 17:15); Val Naš Prapor Tekno Progres - Sloga Trst 2:0 (15:3, 15:4).

FINALE ZA 3. MESTO: ASFRJ Čedad - Sloga Trst 2:0 (15:11, 15:10).

FINALE ZA 1. MESTO: Val Naš prapor Tekno Progres - Prata Pordenone 2:0 (15:10, 15:3).

VAL NAŠ PRAPOR TEKNO PROGRES: Florenin, Devetak, Kovic, Paoletti, Brisco, Gravner, Maraž, Korečič in Figelj.

SLOGA: Mijot, Grgič, Milič, Spetič, Purič, Radetti, Bratoš, Čuk, Andoušek, Strain, Locatos. (Zip)

Soča prvak v miniodbojki

V soboto je bil v Štandrezu goriški pokrajinski finale v miniodbojki, na katerem je nastopilo devet ekip, od teh pet slovenskih. Naslov prvaka je osvojila A ekipa Soče pred Torriano, Morarom in Valom.

3. kolo ženskega deželnega odbojkarjskega pokala

V znamenju izenačenosti

Tudi v 3. kolu A skupine ženskega deželnega odbojkarjskega pokala FJK je prišlo do velikih presenečenj, ki postavljajo na noge vsa predvidevanja. Vseh šest ekip se lahko še poteguje za uvrstitve v polfinale, v katerega bosta napredovali prvi dve. Tekme 4. kola bodo že drevi in jutri.

BREG AGRAR - SLOGA KOIMPEX 3:1 (15:13, 6:15, 15:13, 15:12)

BREG AGRAR: F., E. in T. Žerjal, Debenjak, Slavec, Komar, Pertot, Kocjančič.

SLOGA KOIMPEX: Sosič, Ukmar, Grgič, Ciocchi, Lupinc, Škerk, Marucelli, Fabrizi, Kosmina, Mijot, Milkovič.

V Dolini je prišlo do pravega presečenja, saj so bile slogašice favoriti. Zmaga Brežank je povsem zaslužena: na igrišču so stopile povsem neobremenjene in so zaigrale sproščeno, obenem pa so tudi z učinkovito igrjo zmedle nasprotnice, katerim tokrat ni šlo prav nič od rok in so s svojim nastopom v bistvu razočarale. (INKA)

AGOREST - TORRIANA 3:0 (16:14, 15:5, 15:10)

AGOREST: Zavadlav, Rupil, Vižintin, Roner, Marassi, Lovisutti, Černic, Klemše, Scozziero, Primožič.

Predstavnice Agoresta so opravile pomemben korak na poti, ki uvrstitvi v polfinale. Leottove varovanke so igrle precej boljše kot v prejšnjem srečanju proti Sokolu in povedati je treba, da je trener imel tokrat na razpolago celotno ekipo.

V prvem setu je kazalo, da bodo igralkice iz Gradišča, ki jih vodi Igor Oreš, lahek plen za domačinke, ki so že vodile z 11:3. Zavadlav in tovarišice pa so kaj kmalu izgubile vso prednost, še več, Torriana je prevzela vodstvo pri 13:11. Odločen finiš domačink pa je preprečil delni poraz.

Povsem drugačen je bil drugi niz, saj so igralkice Agoresta brez težav prišle do petnajstice. V tretjem nizu sta si bili ekipi enakovredni do polovice (9:8), nakar so si domače zagotovile zadostno prednost. (pr)

SOKOL INDULES - VILLACHER 3:1 (15:3, 15:9, 13:15, 15:9)

SOKOL INDULES: Ušaj, Pertot, Tanja in Lara Masten, Brumat, Škrk, Žbogar, Visentin, Kralj.

Sokol Indules je tokrat zbrano stopil na igrišče in zaigral tako kot zna. Nasprotnice, ki so letos napredovale v C-1 ligo, niso reagirale in tako sta se prva dva seta zaključila v prid domačink. V tretjem setu so sokolovke vodile vse

do rezultata 13:11, a odtlej so opravile kar 9 menjav, ne da bi dosegle zadnjih dveh točk. Tako je set pripadel nasprotnicam, ki so tudi v četrtem setu visoko povedle. Tedaj pa je kapetanka Ušajeva z enajstimi zaporednimi servisi zaključila set in tekmo v korist svoje ekipe. (L. Masten)

LESTVICA: Agorest, Torriana in Sokol Indules 4, Villacher, Sloga Koimpex in Breg Agrar 2.

SPORED 4. KOLA: drevi ob 20.45 v tržaški športni palači: Villacher Bier - Agorest; ob 20.30 v Gradišču: Torriana - Breg; jutri ob 20.30 Sloga Koimpex - Sokol Indules.

obvestila

FC PRIMORJE sklicuje danes, 6. junija, v Kulturnem domu na Proseku REDNI OBČNI ZBOR ob 20.30 v 1. sklicanju in ob 21. uri v 2. sklicanju s sledečim dnevnim redom: izvolitev predsednika občnega zbora, poročila predsednika, tajnika, blagajnika in poročilo nadzornega odbora, diskusija, volitve in razno. Vabljeni vsi člani in simpatizerji.

REKREACIJSKI ODSEK KD OTON ŽUPANČIČ iz Štandreža organizira teniški turnir v spomin na Renca Faganela. Tekmovanje bo zadevalo igre posameznikov v moški in ženski konkurenci. Prvi dvoboji se bodo začeli že v soboto, 10. junija, zato se bo vpisovanje zaključilo jutri, 7. t. m. Prijave sprejemajo Bojan Makuc (tel. 20734), David Mučič (tel. 83271) in Valter Nanut (tel. 21852).

ZŠSDI obvešča, da bo v sredo, 14. t. m., ob 20.30 na sedežu ŠD Primorje na Proseku seja nogometne komisije. Dnevni red: delovanje komisije za sezono 1988/89 in razno.

KOŠARKARSKA SEKCIJA ŠD POLET

vabi vse minikošarkarje in njihove starše, sedanje in bivše Poletove košarkarje in vse tiste košarkarje, ki igrajo pri drugih društvih, bivajo pa na Opčinah, na Poletov košarkarski dan, ki bo v nedeljo, 11. t. m. v Prostvetnem domu na Opčinah. Na sporedu bodo tekme minikošarkarjev, mladincev, članov in veteranov ter družabne igre. Začetek prireditve bo ob 9.30, konec pa predvidoma ob 13.00.

Dirka na Opčinah

Adriini kolesarji zares odlični

Kolesarji lonjerskega kluba Adria Resim so v nedeljo spet dosegli prodoren uspeh, tokrat na dirki se je odvijala na kraški planoti s startom in ciljem na Opčinah.

V mlajši kategoriji je bil absolutni zmagovalac Janez Zakotnik, ki je tako še enkrat dokazal, da je v izredni formi, drugi je bil Jakofčič, četrti pa Komar. Res izredna urvstitev, če pomislimo, da je nastopilo okrog 50 tekmovalcev, ki pa se niso miglji upirali izredno dobro razpoloženim našim predstavnikom.

V starejši kategoriji pa je Hafnerju za las ušla zmaga, ko je imel nekaj kilometrov pred ciljem mehansko okvaro na kolesu in se je moral nato zadovoljiti z drugim mestom za predstavnikom iz Monfalconeja Budacom. Uspeh Adria Resim je dopolnil Lenaršič, ki je osvojil prvo mesto v svoji kategoriji. Seveda je Adria Resim osvojila tudi ekipno prvo mesto tudi po zaslugi ostalih tekmovalcev, ki so dopolnili slavje lonjerskega kluba.

Omeniti je treba še, da je v soboto na dirki na kronometer v Kamniku Hafner zmagal. (R. Pečar)

Nogometni turnir v Zagreju

Juventina v polfinalu

JUVENTINA - PIERIS

2:0 (2:0)

STRELCA: Klanjšček in Furlan.

JUVENTINA: Molinari (Gergolet), Chizzolini, Travagin, Trevisan, Krpan (Fedon), Tommasi, Furlan (Presti), Klanjšček, Tabaj, Cingerli (Tegas), Tesolin.

S prepričljivo zmago proti Pierisu si je štandredška Juventina zagotovila mesto v polfinalu nogometnega turnirja v Zagreju. Grionovi varovanci so v zadnjem srečanju, ki je veljalo za prvo mesto skupine, povsem nadigrali Pieris in to še posebno v prvem polčasu, ko so zares dobro igrali.

Juventina bo polfinalno srečanje (verjetno proti Sagradu) odigrala v soboto popoldne, v nedeljo pa bosta na sporedu finalni tekmi za 1. in 3. mesto. (pr)

Zarja uspešna po enajstmetrovkah

ZARJA - PRIMORJE

4:2

PO 11-METROVKAH

(0:0)

ZARJA: Sardi (od 88. min. Racman), Gregorič, Tognetti, Samec, Grgič, Ferluga, A. Kalc, Jerman, Zagaria (od 75. min. Zeugna), Antonič, Piscanc.

PRIMORJE: Negrini, Luxa, Milani, Pipan, Olivio, Antoni, Krevatin (od 58. min. Sullini), Livan, Coghetto, Štoka, Margarit.

V okvirju nogometnega turnirja za 2. trofejo princa Turn und Taxis v roganciji društva San Marco sta se v nedeljo pomerili ekipi Zarje in Primorja. Zmagoali so Bazovci, ki so bili v streljanju enajstmetrovk spretnejši od Prosečanov.

V teku 90 minut pa so Prosečani ustvarili precej več priložnosti, kljub skromni

igr. Njihove akcije so slonele predvsem na posameznih poskusih, ki pa niso obrodili sadov. Zarja je pokazala boljše igranje na krilih in predvsem s Tognettijem na levi strani je izvedla nekaj nevarnih akcij.

Pri streljanju 11-metrovk so bili pri Zarji uspešni: Kalc, Grgič, Tognetti in Piscanc, zgrešil pa je Antonič. Za Primorje pa sta bila uspešna Coghetto in Antoni, medtem ko sta zgrešila Pipan in Olivio. (Š. M.)

Drevi Vesna - Kras

V okvirju tega turnirja se bosta drevi ob 20.30 v Vižovljah spoprijela Vesna in Kras.

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 2.700,- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000,- din, trimesečno 85.000,- din, letno 320.000,- din, upokojenci mesečno 25.000,- din, trimesečno 65.000,- din, polletno 120.000,- din, letno 240.000,- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne povša.

Poštini tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglaš 760 lir beseda. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Osmrtice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

6. junija 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Ul. Riatori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

PIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov PIES

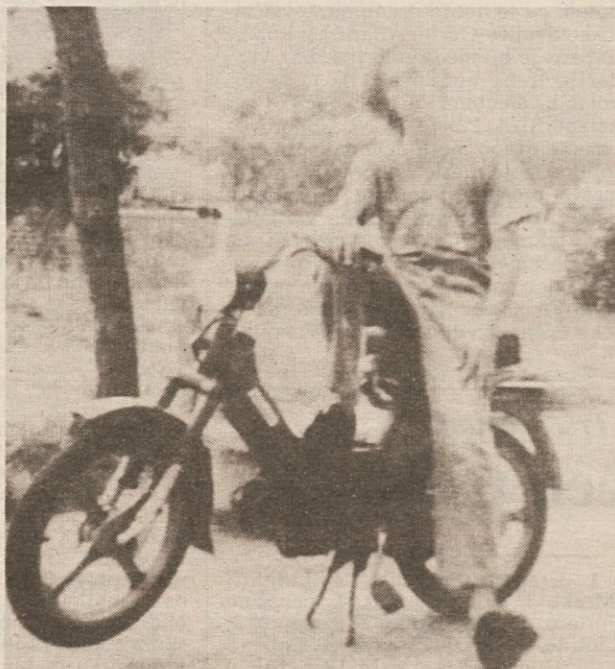
Namesto pravega nogometnega praznika v čast evropskega nogometnega prvaka V nedeljo v Milanu tako imenovani navijači iz zasede umorili pristaša nasprotne ekipe

MILAN — Šport združuje predvsem mlade, tekma pa bi morala biti praznik za pristaše ene ali druge ekipe. Še posebej praznično naj bi bilo v nedeljo v Milanu, kjer naj bi gledalci pozdravili nove evropske nogometne prvake. Toda na žalost ni bilo tako in še enkrat je zaradi nogometa, tega najbolj priljubljenega športa Italijanov, umrl mlad fant, navijač Rome, ki je v Milan prišel bodrit svojo ekipo.

Vendar pa 19-letni Antonio De Falchi tekme ni videl. Ubili so ga »navijači« Milana pred vhomom na stadion San Siro približno ob 12. uri. Dogodek je zastrašujoč, saj je do njega prišlo načrtno. Antoniu se je pred stadionom namreč približal neki mladenič in ga zaprosil za cigareto. Ko je videl, da gre za navijača Rome, je mladenič dal znak za napad in približno trideset »navijačev« Milana se je spravilo nad ubogega Antonia z brcami in udarci. Napad je trajal le trideset sekund, ko je posegla policija. Antonio De Falchi se je s težavo dvignil, nato pa se je ponovno zgrudil na tla. Umril je med prevozom v bolnišnico.

Policija je na kvesturo odpeljala tri mlade »navijače« Milana, ki naj bi sodelovali pri brutalnem napadu. Preiskava še traja in policija išče storilce. Ti so nosili Milanove majice in šale in se najbrž imajo za nogometne navijače. Toda najbrž je najbolj točna oznaka za take »navijače« tista, ki jo je v nedeljo izrekel milanski kvestor, ki je dejal, da »je nemogoče govoriti o navijačih, saj tisti, ki lahko storijo kaj takega, kar se je zgodilo v Milanu, niso navijači temveč navadni zločinci.«

Na slikah AP: fotografija nesrečnega Antonia iz osebne izkaznice in na motornem kolesu.

Medetnični izgredi izbruhnili tudi v Uzbekistanu

MOSKVA — V Fargani (Uzbekistan) se že tretji dan srdito spopadajo Uzbeki in pripadniki turško govoreče manjšine Meshijev. Kaj je botrovalo tem novim medetničnim izpadom, ni znano. Tass je v nedeljo sporočila, da je bilo nekaj oseb ubitih, da so proglasili policijsko uro in da so milici priskočili na pomoč specialci. Agencija je za nered obtožila »skrajneže«, ne da bi navedla, kateri jezikovni skupini pripadajo.

Po trditvah nekega neformalne ga uzbeškega gibanja so prvi neredi izbruhnili že 23. maja in so se razširili tudi na druga uzbeška mesta, kjer živijo Meshiji.

Včeraj je v Moskvi eden od ljudskih poslancev povedal, da so neredi izbruhnili po hudem prepiru med pripadnikoma uzbeške in meshijevske jezikovne skupine.

Resnici na ljubo so med obema skupinama globlje korenine sovraštva. Meshi so kavkaški narod, ki je nekoč živel v Gruziji. Tu so se Meshi asimilirali, medtem ko so Meshi iz Uzbekistana muslimani in govorijo turščino. Za Uzbeke pa so kljub jezikovni sorodnosti in isti veri le prišleki.

Svetlobni signali vzrok požara ki je terjal 10 žrtev v Turinu

Reševalci z eno od jetnic, ki so preživele požar

(Telefoto AP)

TURIN — V povsem novi turinski kaznilnici Le Vallette je v noči na nedeljo izbruhnil silen požar, ki je povzročil deset žrtev, 32 oseb pa je še v bolnišnicah, kjer jih zdravijo zaradi zastrupitve na pljučih.

Turin je bil torej ponovno prizorišče srljivega požara, v katerem so ljudje umrli, ker niso našli nobenega izhoda. Šest let po tragediji v kinodvorani Statuto (prav to je prisililo državo, da je uvedla izredno stroge protipožarne predpise za vse prostore, v katerih potekajo javne prireditve) se je ponovila tudi vrsta požara. V obeh primerih ni bilo namreč videti ognjenih zubljev, saj so v kinu Statuto zgoreli sedeži s poliuretanskimi blazinami, v kaznilnici Le Vallette pa so goreli jogiji iz sintetičnih vlaken. Dušec dim in izredno visoka temperatura, ki se razvije ob izgorevanju sintetičnih mas, sta povzročila smrt osmih jetnic in dveh paznic, ki sta zaman skušali pomagati zaprtim ženskam.

Nesrečo sta menda povzročili dve Romki, ki sta iz svoje celice pošiljali svetlobne signale svojim prijateljem, ki so zaprti v moškem krilu kaznilnice. Vsem je bilo namreč dobro znano, da se zaporniki »pogovarjajo« tako, da skozi rešetke »pišejo« črke po zraku. V večernih in nočnih urah se dialog nadaljuje, vendar s svetilkami, vžigalniki ali celo baklami. Prav take bakle iz zavitih časopisov naj bi bile na osnovi tragedije. Nekaj gorečih listov naj bi namreč padlo na kup jogijev, ki so bili uskladiščeni pod neko streho. Po nekaj minutah se je iz grmade izvil oblak dušecnega in strupenega dima. V celicah je zavladal preplah, vrata pa so bila elektronsko zaprta, kot vedno po 21. uri. Osem žensk je umrlo v svojih celicah, ne da bi jim kdo priskočil na pomoč, obe paznici pa sta se pognali v drugo nadstropje, da bi skušali odpreti vrata, a jima je dim prestregel pot. Ko so pridrveli gasilci in reševalci je bilo že prepozno. Rosetta Sisca, mati treh otrok, je umrla na hodniku, kjer je skušala odpreti okno, 29-letna Maria Grazia Casazza pa se je onesvestila pred zaprtimi vrati neke celice. Jetnice so že v nedeljo odprle nabirko, da bi pomagale trem srotam, saj je bila Rosetta Sisca zelo priljubljena.

Papež na Finskem o verski svobodi

HELSINKI — Po norveškem in islandskem »hlaudu« je papež Janez Pavel II. doživel vsaj nekaj top-line na Finskem, kljub temu da je v tej petmilijonski državi le 4000 katoličanov. V dvorani, ki je leta 1975 gostila Konferenco o varnosti in sodelovanju v Evropi, je poljski papež spregovoril o verski svobodi. Podpisnike sklepne helsinkiške listine je pozval, naj spoštujejo sprejete obveze. Helsinkiška listina ne predvideva namreč le meddržavnih obvez temveč tudi obveze do posameznikov, med katerimi je tudi pravica do verske svobode. Ne da bi izrecno imenoval Sovjetske zveze, je papež Wojtyła omenil »katoličane vzhodnega obreda« (Ukrajince), ki jim ne priznavajo niti obstoja. Nato je navedel sedem točk, ki bi vsakomur jamčile versko svobodo. Ob koncu svojega govora je ponovno poudaril pomen helsinkiške listine, ki »ni samo sklepn dokument KVSE, temveč dokument upanja«.

Pol Pot se je odpovedal zadnji uradni funkciji

BANGKOK — Vodja rdečih Kmerov Pol Pot, ki je kriv za smrt milijonov ljudi v obdobju 1975-79, ko je njegov režim s prisilo skušal spremeniti vse Kmere v kmete, se je odpovedal še zadnji uradni funkciji, odgovornega v inštitutu za narodno obrambo, ki skrbi za ideološko izobrazbo rdečih Kmerov. Politični opazovalci so prepričani, da skušajo rdeči Kmeri s Pol Potovim odstopom utrditi svoj položaj v protivietnamski osvobodilni fronti, saj je njegova prisotnost do sedaj škodila mednarodnemu ugledu osvobodilne koalicije, v kateri so poleg rdečih še beli Kmeri in Sihanukovi pristaši. Pol Potov odhod bi moral pospešiti mirno reševanje desetletne kampučijske krize.

Je pa vedno ostrejša propagandna vojna. Vsak dan ji lahko sledimo v srbskem tisku. Še bolj brezobzirna in direktna je po TV. V četrtek zvečer je bilo na srbskem osrednjem TV dnevniku: pričeli so s pismom Miloševića Slovencem, kot uvod so ga prebrali v celoti, nato napovedali še nekatere druge vesti, sledilo je branje pisma, dvoglasno moški in ženska s poudarkom. Naslednja vest je bilo navdušenje, ki ga izražajo množice za posojilo, sledilo so posnetki s Kosova, kjer albanski separatisti, irendentisti in kontrarevolucionarji ponovno divjajo in je treba zapreti študentske dvome, kjer se zbira, morda pa tudi nekatere oddelke univerze. Osrednji komentar pa je bil posvečen evropskim parlamentarcem in njihovemu nedopustnem vmešavanju v kosovske zadeve. Komentar je ogorčeno dejal, da se niso zanimali za pobite Srbe, za posiljena kosovska dekleta, za razkopane srbske domove in zgradbe, da so se samovoljno sestali z nekaterimi šovinističnimi albanskimi intelektualci, da jih je indoktrinirala šovinistična albanska emigracija in zaključil, da naj se zanimajo za Belfast. Skratka Srbija je dosegla in presegla Evropo, ker ji je uspelo ustvariti lastni Belfast, v katerem se drugi ne smejo vmešavati. Za zaključek še tri, štiri zelo skopo predstavljene mednarodne vesti.

Pogled z okna enajstega nadstropja na Beograd je res veličasten. Pogled v hotelsko sobo pa občutno manj: vse je razbito, umazano, pipe ne delujejo dobro in stalno nekaj curlja. Cena sto dolarjev za noč.

BOGO SAMSA

Beograjčani med posojilom druginjo in svetim Savo

BEOGRAD — Pogled na velenje skozi hotelsko okno na enajstem nadstropju veličasten. Beograd je res veliko mesto, pravo človeško mravljišče, ki se koplje v hudi že poletni plohi. Običajna silhueta mesta, ko ga opazuješ iz hotela Slavija, je bistveno spremenjena. Nad mestom kraljuje orjaška pravoslavna cerkev Svetega Save, dokončana v rekordnem času, strogo v srednjeveškem pravoslavno-srbsko-bizantinskem stilu. Sedaj dvigajo orjaško kupolo na višino štirideset metrov. Zgradili so jo na tleh, iz cementa in zlatordeče bakrovine, na vrhu pa je nekaj metrov visok orjaški pozlačeni križ. Dviganje je svojevrstna tehnično-znanstvena mojstrovina, še nikoli niso gradbeniki naredili nekaj tako drznega in to na cerkvi, ki bo tretja največja na svetu, nesporno pa največja pravoslavna.

Vse gradijo Srbi, znanstveniki in arhitekti, s srbskim materialom, tehnologijo in predvsem s srbskim denarjem. Sredstva pritekaajo redno od vsepovsod, kot neusahljiv poteček in cerkev se naglo dviga in že kraljuje nad mestom.

Kraljuje nad mestom tudi vedno hujša beda in skrb za jutri. »Kruh stane že milijon dinarjev in to ne kilogram, temveč štruca sedemdesetih dek, ona običajna najslabša.« To je referen, ki se sliši za vsakim korakom, pa še tarnanje o cenah, o brezposelnosti in predvsem nikjer nobenega znaka na boljše. In posojilo? Srbski tisk je kategoričen, vrste se zgodbe o upokojencu, ki je daroval milijardo, o delavcu, ki bo daroval pol plače in podobno. »Nič ne bom dal,« pravi ogorčeno taksist »naj plačajo patrioti, pri tem pa je okrasil staro razbito škatlo z dvema posterjema Miloševića, alban-

ski kosovski problem, pa bodo »enostavno rešili, ker bomo vse Albance pobili.« O posojilu noče noben znanec govoriti, to je neprijetna tema, izsiljeni odgovori pa so skoro soglasni: ne bom dal, ne bom dal tem komunistom, najraje bi zbežal v tujino, ne bom dal, naj dajo obrtniki, ki bodo imeli korist in ne bodo plačali davkov. Še in še bi lahko naštevali, vsi odgovori so podobno obarvani.

Pa vendar je večina strokovnjakov mnenja, da bo posojilo uspelo ker bodo ustvarili tako ozračje, da bodo vsi zaposleni prisiljeni vplačati po eno plačo. Nesporno pa je tudi za sedaj, da ni nobenega direktnega pritiska, vsi strogo spoštujejo načelo prostovoljnosti ob istočasnem ustvarjanju javnega mnenja, ki naj ustvari ozračje, da je oni, ki ni plačal, proti Srbiji.

Drugače pa je o posojilo malo znano, nikakor ni mogoče izvrtati koliko bo prinašalo, kakšni so pogoji, kdaj in kako, vse to je zavito v neko meglo patriotičnih pozivov. Še huje pa je za nameni, ponavlja se plošča, da bodo sredstva vložili v visoko donosne projekte, da to jamči

srbska politika, država in osebno Milošević, istočasno pa se tudi trdi, da gre lahko za projekte, ki bi jih na primer predložilo Smederevo, ki pa je tudi v Srbiji že sinonim za vožene investicije.

Finančno-politično patriotski vhnec naj bi bil dosežen ob koncu meseca, ko bo v Kosovu polju veličastna proslava šeststoletnice Kosovske bitke in poraza, ki je Srbiji prinesel petstoletno suženjstvo. Napovedujejo milijon, morda celo dva milijona ljudi. Priprave so res širokopotezne, vendar ne gre vse gladko. Predvideli, pa ne samo načrtovali, temveč tudi organizirali so prihod okrog pol milijona srbskih izseljencev iz vsega sveta. Tu pa se ruši: Pan American, ameriška letalska družba, naj bi pripeljala z zračnim mostom 3.500 srbskih Amerikancev, pred dnevi so sporočili, da jih bo samo 300, iz Avstralije so računali na več tisoč (menda celo na pet tisoč) sedaj se je izkazalo, da jih bo samo 45. Kje je vzrok? Bojazen pred kosovskimi teroristi in napovedni podobne oblike borbe, kot so jih uvedli Palestinci proti Židom? To je gotovo element, vendar v Srbiji točnega odgovora ni.